

Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара

Факультет суспільних наук і міжнародних відносин

Кафедра соціальної роботи

Посібник

до навчальної дисципліни

Соціальний аудит та інспектування

**Дніпропетровськ
2014**

УДК336.225.674:364-781.3(075.8)
ББК 65.052.854.96я73

Рецензенти: д-р філософ. наук, проф. Осетрова О.О.
д-р філософ. наук, проф. Палагута В.І.

К82 Кримчак Л.Ю. Посібник до навчальної дисципліни «Соціальний аудит та інспектування»/ Л.Ю. Кримчак – Дніпропетровськ: ПП Кондрашкіна, 2014. – 128 с.

Наведено план занять, де зазначено тему, обсяг аудиторних годин за кожною темою та перелік питань, які підлягають розгляду. Уміщено короткий теоретичний коментар до кожної теми. Подано питання для обговорення та список літератури. Визначено тематику контрольних робіт із загальними правилами їх оформлення; питання для підсумкового контролю та індивідуальні завдання.

Матеріали видання стануть у нагоді викладачам і студентам вищих навчальних закладів, державним службовцям, працівникам громадських організацій, які надають соціальні послуги сім'ям з дітьми

© Кримчак Л.Ю., 2014 рік

ПЕРЕДМОВА

Економічний і соціальний прогрес здійснюється на основі усвідомлення взаємної вигоди, яку можуть з нього отримати власники, наймані працівники, клієнти та місцеве населення. Але для цього треба володіти інструментами, що дозволяють вимірювати ті зміни, які відбуваються на підприємстві у зв'язку з його еволюцією. Поряд з тим, що у фінансовій сфері аудит вже став усталеною практикою, простежується величезне зростання його значення в галузі соціальних відносин. Соціальний аудит здатний дати соціальним партнерам на підприємстві, органам влади, професійним об'єднанням об'єктивну інформацію, яка сформована в результаті обстеження реального стану справ та вивірена компетентними й незалежними аудиторами. Ця інформація буде живити соціальний діалог і допоможе відповідальним особам зробити більш вивірені рішення, стежити за їх реалізацією, прогнозувати можливі труднощі, вчасно впроваджувати необхідні заходи. Соціальний аудит дозволить також зміцнити довірчі відносини між підприємствами та інвесторами, що є необхідною умовою для сталого розвитку партнерських відносин.

Навчальні плани спеціальності «соціальна робота» більшості українських університетів вже не перший рік включають дисципліни соціально-економічного та соціально-правового напрямку. Це стало потребою з огляду на сучасні тенденції наукового розвитку початку ХХІ століття. Одним з показників цього є зростання кількості дисертацій, інших наукових праць, присвячених дослідженню соціального аудиту та інспектуванню.

Соціальний аудит та інспектування – нове явище в сучасних суспільних науках і соціальній практиці світового ринкового господарства. У теоретико-методологічному плані соціальний аудит спирається на концепцію соціоекономіки – міждисциплінарну наукову дисципліну, в центрі якої знаходиться процес відтворення людських ресурсів. Практичне значення соціального аудиту та інспектування полягає в тому, що вони можуть служити в якості ефективного інструменту регулювання соціоекономічних відносин і тим самим значно підвищувати рівень управління людськими ресурсами, що є вирішальним фактором виробництва в умовах сучасного ринкового господарства. Цієї думки дотримується і ректор Академії праці й соціальних відносин (м. Москва) професор О. Шурус, концепція якого «Соціоекономіка та соціоекономічні відносини» стала методологічною основою даного посібника. На дослідженнях А. Жукова, відомого своїми працями з заробітної платні ґрунтується матеріал, який присвячений вивченню аудиту персоналу, оплати праці, управлінню людськими ресурсами. Високі професійні знання В. Кисельова та А. Крестьянінова з проблем соціального партнерства, М. Карнауха – з охорони праці, О. Рофе – з організації та нормування праці, Ю. Попова – з соціального аудиту та корпоративної етики, І. Звереві – з оцінки потреб дитини – усе це було використано в матеріалах даного посібника.

У пропонованому посібнику викладання матеріалу побудовано за принципом сходження пізнання від універсального, більш загального, до конкретного. Такий метод багато в чому вплинув на побудову структури посібника, де визначено зміст, опис навчальної дисципліни, мету та завдання. Надано програму навчальної дисципліни, що складається з двох змістових модулів «Соціальний аудит» та «соціальне інспектування». У змістових модулях особлива увага звертається на такі питання, як: історична еволюція теорії та практики соціального аудиту; ретроспективний аналіз становлення аудиту; особливості соціального аудиту: зарубіжний досвід; аудит системи управління людськими ресурсами; механізми реалізації соціального аудиту; методика проведення соціального аудиту; зміст соціального інспектування; види, методи та функції соціального інспектування; оцінка потреб дитини та її сім'ї.

Наведено плани практичних занять, де зазначено перелік питань, які підлягають розгляду. Уміщено короткий теоретичний коментар до кожної теми, що допоможе викладачам та студентам ознайомитися із сутністю питань, обговорюваних на практичному занятті. Особливу увагу надано питанням самоконтролю та дискусії з посиланням на літературу, яка необхідна для цілеспрямованої роботи студента при підготовці до практичного заняття.

Посібник також містить контрольні питання та завдання для контрольних робіт, завдання для індивідуальних робіт та модульного контролю які представлені конкретним матеріалом, що дозволяє мати уявлення про практику проведення соціального аудиту та інспектування в основному на рівні окремого господарювання суб'єкта. Особливу вагу приділено процедурі проведення соціального аудиту та інспектуванню, їх технологіям та інструментам.

Пропонований посібник розкриває зміст контрольних завдань для підсумкового контролю та комплексних контрольних робіт із загальними правилами їх оформлення.

Усвідомленню та осмисленню навчальної інформації сприятимуть уміщенні в посібнику різноманітні таблиці, нормативи, зразки документів, методичні розробки, які пов'язані з соціальним аудитом та інспектуванням. З метою пояснення спеціальних термінів, що зустрічаються в тексті лекцій навчальної дисципліни, у посібнику наведено глосарій, який визначений за абеткою.

Посібник до навчальної дисципліни «Соціальний аудит та інспектування» призначений для студентів і слухачів, які вивчають соціальну роботу, соціологію, управління народним господарством, соціальний менеджмент. Видання також з великою ефективністю може бути використано в системі навчання за програмами МБА. Без перебільшення можна вважати, що посібник до навчальної дисципліни «Соціальний аудит та інспектування» буде корисним для практиків, які прагнуть освоїти сучасні методи регулювання людськими ресурсами на всіх рівнях: господарюючого суб'єкта, муніципальної освіти, регіону, галузі, народного господарства.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ЄКТС: 6	Шифр та назва напрямку підготовки : 6.130102 Соціальна робота	Нормативна дисципліна
Кількість змістових модулів: 2 Індивідуальне науково-дослідне завдання непередбачено	Освітньо-кваліфікаційний рівень	Рік підготовки:
		4-й
		Семестр:
		7, 8
		Загальна кількість годин: 216
		Лекції: 52 Практичні: 26 Самостійна робота: 138 У тому числі індивідуальні завдання
Тижневих годин для денної форми навчання: <i>аудиторних – 8</i> <i>самостійної роботи студентів - 6</i>	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Вид контролю: <i>7 семестр – залік</i> <i>8 семестр – екзамен</i>

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – **78/138**.

3. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни – сформувати у студентів систему знань, ознайомивши з основами й тенденціями соціального аудиту та інспектування як в Україні, так і за рубежом.

При вивченні дисципліни вирішуються такі основні **завдання**:

- надати базові знання про сутність, особливості, проблеми та тенденції розвитку соціального аудиту та інспектування як практичної діяльності, навчальної та наукової дисципліни у світі та в Україні;
- надати базові знання про сучасний стан соціального аудиту та інспектування як науки, її структуру, особливості теоретичного та прикладного аналізу соціального аудиту та інспектування як практичної діяльності, базові теоретичні концепції та підходи;
- сформувати у студентів первинні практичні навички щодо
- застосування одержаних теоретичних знань для аналізу соціального аудиту та інспектування в Україні.

У результаті завершення вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- головні підходи до визначення поняття «соціального аудиту» та «інспектування»;
- етапи становлення соціального аудиту та інспектування у світі та в Україні;
- сутність основних положень та проблеми розвитку сучасного соціального аудиту та інспектування у світі та в Україні;
- термінологію з курсу «Соціальний аудит та інспектування»;
- зміст основних теорій та концепцій соціального аудиту та інспектування;
- етапи здійснення соціального аудиту та інспектування;
- професійні стандарти соціального аудиту та інспектування;

уміти:

- аналізувати стан здійснення соціального аудиту та інспектування в Україні;
- давати визначення основних понять соціального аудиту та інспектування;
- оперувати термінологією з курсу «Соціальний аудит та інспектування»;
- застосовувати знання відносно соціального аудиту та інспектування при вивченні інших дисциплін циклу професійної підготовки.

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ 1.

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи соціального аудиту

Тема 1. Історична еволюція теорії та практики соціального аудиту

Гносеологічні корені аудиту. Лука Пачолі - автор «Трактату про рахунки і записи». Асоціація аудиторів Америки. Единбурзький інститут аудиторів.

Місце соціального аудиту в системі соціально-економічних наук. Предмет вивчення дисципліни «Соціальний аудит та інспектування». Її зв'язок з суспільними відносинами (економічні, соціальні, управлінські, правові, етичні та ін.). Мета та завдання дисципліни. Основні знання та вміння. Зміст і структура дисципліни «Соціальний аудит та інспектування», їх відповідність потребам підготовки соціальних працівників.

Тема 2. Ретроспективний аналіз становлення аудиту.

Соціоекономіка та соціоекономічні відносини як методологічна основа СА. Інтеграція економічних та соціальних відносин при переході від індустріального суспільства до постіндустріального. Критерії ефективності діяльності підприємства. Роль соціокультурних факторів в еволюції управління соціальними відносинами. Предмет соціального аудиту, його об'єкт та цілі.

Історія виникнення і розвитку СА в Україні. Спілка аудиторів України. ЗУ «Про аудиторську діяльність». ЗУ «Про цінні папери і фондову біржу». Національні нормативи аудиту Аудиторської Палати України.

Етапи становлення СА.

Тема 3. Особливості соціального аудиту: зарубіжний досвід

Соціальна відповідальність як теоретична основа соціального аудиту. Правова основа соціального аудиту.

Національні системи соціальних відносин та аудиту. Вплив особливостей американської цивілізації на соціальний аудит (СА). Характерні риси Французької моделі СА. Основа моделі соціального аудиту у ФРГ. Вплив міжнародних, європейських актів на регулювання застосування СА. Зовнішні фактори, які обстежуються при СА. Дослідження внутрішніх факторів СА. Особливості управління соціальними відносинами на японському підприємстві. Національна специфіка японської моделі СА.

Система соціальних стандартів в Україні.

МОДУЛЬ 2.

Тема 4. Аудит системи управління людськими ресурсами

Основні завдання та напрями аудиту системи управління людськими ресурсами.

Аудит формування персоналу. Методика розрахунку абсолютного та відносного відхилення фактичної чисельності персоналу від планової. Оцінка якості планування персоналу в організації. Критерії оцінки соціальної та економічної ефективності управління наймами персоналу. Критерії оцінки адаптації нових співробітників організації.

Аудит організації та нормування праці. Показники й критерії аудиторського обстеження організації та нормативу праці. Методи та значення встановлення величини і структури плинності персоналу в рамках соціально-трудового аудиту. Соціологічні показники в галузі організації та нормування праці в системі соціально-трудового аудиту.

Аудит системи управління розвитком персоналу. Критерії соціальної ефективності системи управління людськими ресурсами. Критерії економічної ефективності системи управління людськими ресурсами

Тема 5. Механізми реалізації соціального аудиту.

Процедура проведення СА. Основні документи на проведення СА. Формування команди СА. Права та обов'язки соціальних аудиторів. Планування СА. Аудиторський ризик та методи його оцінки. Підготовка основних документів для проведення СА. Формування групи для проведення СА, її характеристика. Кодекс соціального аудитора. План, програма та графік проведення СА.

Проведення СА. Складання робочих документів СА, їх види та зміст. Збір інформації про об'єкт СА. Аналіз та обробка інформації.

Підготовка заключного звіту за результатами СА. Головні вимоги до змісту заключного звіту за результатами СА. Структура заключного звіту за результатами СА.

Тема 6. Методика проведення соціального аудиту

Визначення поняття «технології проведення соціального аудиту». Документи для проведення СА. Вимоги до технологій проведення СА.

Методи соціального аудиту: загальна характеристика. Методи збору інформації: кількісні та якісні методи. Напівстандартизовані інтерв'ю, експертне інтерв'ю, бенчмаркінг, асесмент-центр та ін. Фокус-група, глибинне інтерв'ю, спостереження, експертні оцінки. Методи аналізу інформації. SWOT-аналіз, GAP-, STEP-аналіз.

МОДУЛЬ 3.

Змістовий модуль 2. Характерні риси соціального інспектування

Тема 7. Зміст соціального інспектування

Поняття «соціального інспектування». Складна життєва ситуація як об'єктивна сукупність елементів середовища. Діагностування складних життєвих обставин. Фактори, що негативно впливають чи можуть вплинути на забезпечення життєдіяльності осіб. Фактори, що негативно впливають чи можуть вплинути на забезпечення життєдіяльності дитини в сім'ї. Етапи, що включають зміст соціального інспектування.

МОДУЛЬ 4.

Тема 8. Види, методи та функції соціального інспектування

Види соціального інспектування: планове, оперативне, моніторингове. Методи соціального інспектування: вивчення документації, обстеження, спостереження, інтерв'ю, бесіда, анкетування. Функції соціального інспектування: діагностична, попереджувально-профілактична, інформаційна, наглядово-контрольна, охоронно-захисна, комунікативна, координаційна. Визначення об'єкту соціального інспектування. Умови, за яких здійснюється соціальне інспектування. Етапи проведення соціального інспектування. Результати здійснення соціального інспектування.

Тема 9. Порядок інспектування сімей, дітей та молоді, які опинились у складних життєвих обставинах

Визначення поняття «оцінка потреб» особистості, що опинилася у складних життєвих обставинах. Особливості взаємодії з дитиною під час оцінки її потреб. Партнерство з дорослими членами сім'ї, родини. Міжвідомча взаємодія і мультидисциплінарний підхід до здійснення оцінки потреб дитини та її сім'ї. Особливості проведення та документування експрес-оцінки. Специфіка здійснення та оформлення початкової оцінки. Комплексна оцінка: логіка її проведення та документування. Використання додаткового інструментарію оцінки. Анкета «Сильні сторони і труднощі». Шкала «Щоденний догляд за дитиною/ дітьми». Анкета «Нещодавні події в житті». Шкала «Психічне здоров'я дорослих». Шкала «Психічне здоров'я дітей». Оцінка психомоторного розвитку дитини.

5. ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативна

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року, № 254/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

2. Про затвердження Порядку здійснення центрами соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді соціального інспектування сімей, дітей та молоді, які перебувають у складних життєвих обставинах: Наказ Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту від 27.05.10р. № 1480. <http://zakon.nau.ua/doc>

3. Глобальний договір ООН (UN Global Compact), <http://www.unglobalcompact.org>.

4. Конвенції Міжнародної організації праці. <http://www.ilo.org>

5. Міжнародний стандарт ІСО 9004:2000 (ГОСТ Р ІСО 9004 - 2001). Системи менеджмента якості. Рекомендації по удлучшенію деятельности (Quality management systems – Guidelines for performance improvements), <http://www.iso.org>, <http://www.gost.ru>.

6. Міжнародний стандарт ІСО 19011:2002 (ГОСТ Р ІСО 19011-2003).

7. Міжнародний стандарт ІСО 9001:2000 (ГОСТ Р ІСО 9001- 2001). Системи менеджмента якості. Требования (Quality management systems – Requirements), <http://www.iso.org>, <http://www.gost.ru>

Базова

8. Дерев'янку, С.І. Основи аудиту [Текст]: навч. Посібник С.І. Дерев'янку, С.О. Олійник, Н.П. Кузик, О.М. Ганяйло. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 328 с.

9. Зверева, І.Д. Оцінка потреб дитини та її сім'ї : від теорії до практики [Текст]/ І.Д. Зверева, З.П. Кияниця, В.О. Кузьмінський, Ж.В. Петрочко. – К. : Задруга, 2011. – 224 с.

10. Калінеску, Т.В. Соціальний аудит та інспектування: [Текст]/ Т.В. Калінеску, Т.С. Шаповалова, Т.С. Ліхоносова. – Луганськ.: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В. Даля, 2012. – 312 с.

11. Міжнародні стандарти соціального аудиту: [Текст]/ сост. О.В. Мазурик, Ю.С. Білоног, Е.Г. Ярышева. – Донецьк: ЦСА, 2011. – 508 с.

12. Мельник, С.В. Концепція формування національної моделі соціального аудиту (проект) [Електронний ресурс] / С.В. Мельник, В.Д. Матросов, М.К. Гаврицька. – Луганськ, 2008.

13. Соціальний аудит та інспектування: [Текст]/ Проект українського фонду соціальних інвестицій // За ред. Н.В. Кабаченко. – К.: УФСІ, 2007. – 320 с.

Допоміжна

14. Авдеева, Н.Н. Развитие образа себя и привязанностей у детей от рождения до трех лет в семье и доме ребенка [Текст]/ Н.Н. Авдеева, Н.А.Хаймовская. – М.: Смысл, 2003. – 152 с.
15. Алімова, Ю. Проведення комплексної оцінки потреб дитини в інтернатному закладі [Текст]/ Ю. Алімова, О. Безпалько, І. Зверева та ін. – К.: Видавництво ПП «Март», 2006. – 131 с.
16. Аудит и контроллинг персонала организации [Текст]: учеб. пособие / под ред. проф. Шлендера. - 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Изд-во «Инфра-М», 2012. – 261 с.
17. Білуха, М.Т. Курс аудиту [Текст]: підручник/ М.Т. Білуха. – К.: Вища школа знання, 1998. – 574 с.
18. Гончарук, Я.А. Аудит [Текст]/ Я.А. Гончарук, В.С. Рудницький. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Львів: Оріяна-Нова, 2004. – 292 с.
19. Горбунов, В.М. Управление социальным развитием трудового коллектива [Текст]: Конспект лекцій / В.М. Горбунов. – К.:МАУП, 1998. – 80 с.
20. Давидов, Г.М. Аудит [Текст]: навч. посібник/ Г.М. Давидов. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : Т-во «Знання», КОО , 2001. – 363 с.
21. Деревянченко, А.А. Социальная ответственность в системе корпоративного управления [Текст]/ А.А. Деревянченко. – М.: Изд-во «Перспектива», 2005. – 239 с.
22. Добренъков, В.И. Фундаментальная социология [Текст]: В 15 т. Т. 3: Методика и техника исследования / В.И. Добренъков, А.И.Кравченко. – М.: ИНФРА-М, 2004. – 932 с.
23. Журавлев, П.В. Управление человеческими ресурсами: опыт индустриально развитых стран [Текст]: учеб. пособие / П.В. Журавлев, Ю.Г. Одегов, Н.А. Волгин. – М. : Изд-во «Экзамен», 2002. – 448 с.
24. Завгородній, А.Г. Аудит: теорія і практика [Текст]: навч. посібник/ А.Г. Завгородній, М.В. Корягін, А.В. Єлісеєв та ін. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Львів: Вид-во Нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2004. – 456 с.
25. Зверева, І.Д. Соціальна робота з дітьми і молоддю (теоретико-методологічні аспекти) [Текст]/ І.Д. Зверева, І.В. Козубовська, В.Ю. Керцман, О.Л. Пічкарь. – Ч. І – Ужгород: УжНУ, 2000. – 192 с.
26. Ільїна, С.Б. Основи аудиту [Текст]: навч. посібник/ С.Б. Ільїна. – Кондор, 2009. – 378 с.
27. Інновації у соціальних службах [Текст]/ За ред. Т.В. Семигіної – К.: Пульсари, 2002. – 94 с.
28. Інтегровані соціальні служби: теорія, практика, інновації [Текст]: навч.-метод. комплекс/ Авт.-упоряд.: О.В. Безпалько, І.Д. Зверева, З.П. Кияниця, Ж.В. Петрочко та ін. / За заг. ред. І.Д. Зверєвої, Ж.В. Петрочко. – К.: Фенікс, 2007. – 528 с.
29. Кепвелл, Е. Відбір ефективних методів оцінки [Текст]/ Е. Кепвелл, Ф. Баттерфос, В. Фраціско// Практика сприяння здоров'ю. – 2000. – № 1 (4). – С. 307-313.

30. Концепция российской модели социального аудита [Текст]// Труд и социальные отношения. – 2007. – № 2.
31. Кочубей, А. Азбука семьи, или Практика работы с семьями [Текст]: учеб.-метод. пособие/ А. Кочубей, Н. Умарова. – Псков: ПЛИКПКРО, 2004. – 152 с.
32. Кулаковська, Л.П. Організація і методика аудиту [Текст]: навч. посібник/ Л.П. Кулаковська, Ю.В. Піча. – 2-ге вид. – К.: Каравела, 2005. – 560 с.
33. Кязимов, К.Г. Социальное партнерство [Текст]: учеб. пособие/ К.Г. Кязимов. – М.: Гардарики, 2008. – 271 с.
34. Международные стандарты социального аудита: [Текст] / сост. О.В. Мазурик, Ю.С. Билоног, Е.Г. Ярышева. – Донецк: ЦСА, 2011. – 508 с.
35. Олегов, Ю.Г. Управление персоналом, оценка эффективности [Текст]: учеб. пособие для вузов / Ю.Г. Олегов, Л.В. Каргашова. – М.: Изд-во «Экзамен», 2004. – 256 с.
36. Основи батьківської компетентності [Текст]: навч. посібник / За заг. ред. І.Д. Зверєвої. – К.: Наук. світ, 2006. – 156 с.
37. Оцінка потреб дитини та її сім'ї [Текст]/ За заг. ред. І.Д. Зверєвої; авт.: І.Д. Зверєва, З.П. Кияниця, Ж.В. Петрочко та ін. – К.: Держсоцслужба, 2007. – 144 с.
38. Печенюк, Н.В. Проблеми та перспективи розвитку аудиту в Україні/ Н.В. Печенюк, В. Цебуляк// Наукові конференції: Соціум. Наука. Культура. Економіка. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://intkonf.org>
39. Полякова, С.В. Соціальний аудит як технологія управління соціальними процесами [Текст]/ С.В. Полякова // Економіка розвитку, 2011. – № 1. – С. 46-49.
40. Попов, Ю.Н. СА в системі регулювання соціально-трудоваих відносин [Текст]/ Ю.Н. Попов// Соціальний аудит: проблеми розвитку: збірник. – М.: Изд-ий дом «АтиСо», 2008. – 91 с.
41. Представництво інтересів соціально вразливих дітей та сімей [Текст]: навч. посібник / За ред. Т. В. Семигіної. – К.: Четверта хвиля, 2004. – 214 с.
42. Светуньков, М.Г. Человеческий капитал как источник развития и успешности современного предпринимателя [Электронный ресурс]/ М.Г. Светуньков, Е.В. Ямбарцев // Теория и практика общественного развития. – 2010. – № 2. – Режим доступа: [http:// www.teoriapractica.ru/index.php/2010-2](http://www.teoriapractica.ru/index.php/2010-2).
42. Словник-довідник для соціальних педагогів та соціальних працівників [Текст]/ За заг. ред. А.Й. Капської, І.М. Пінчук, С.В. Толстоухової. – К., 2000. – 260 с.
43. Соціальний супровід сімей, що опинились у складних життєвих обставинах [Текст]: метод. посібник / За ред. І. Зверєва, В. Кузьмінського, Ж. Петрочко та ін. – К.: ДЦССДМ, 2006. – 84 с.
44. Соціальна робота [Текст]: Короткий енциклопедичний словник. – Кн. 4. – К.: ДЦССМ, 2002. – 536 с.

45. Социальные технологии управления обществом: региональный уровень [Текст]/ под ред. Я. А. Маргуляна. – СПб.: Издательство Санкт-Петербургской академии управления и экономики, 2010. – 436 с.
46. Социальный аудит: технологии, стандарты, основные понятия [Текст]: Академия труда и социальных отношений, Башкирский институт социальных технологий. – М., 2007. – 321 с.
47. Социальное партнерство [Текст]: словарь-справочник. – М.: АТиСО, 2002. – 408 с.
48. Сурмин, Ю.П. Теория социальных технологий [Текст]: учеб. пособие / Ю.П. Сурмин, Н.В. Туленков. – К.: МАУП, 2004. – 608 с
49. Управление персоналом организации [Текст]: учебник / под ред. А.Я. Кибанова. – 2-е изд., доп. и перераб. – М.: ИНФРА-М, 2002. – 365 с.
50. Управление случаем в социальных службах и при междисциплинарном взаимодействии в решении проблем детства. – М.: Полиграф-сервис, 2005. – 112 с.
51. Шеремет, А.Д. Аудит [Текст]: учебное пособие / А.Д. Шеремет, В.П. Шуйц. – М.: ИНФРА-М, 2005. – 448 с.
52. Щербина, В.В. Социолого-диагностические технологии в управлении: теоретико-методологические аспекты развития и применения [Текст]/ В.В.Щербина // Социологические исследования. – 2007. – № 3. – С. 30-42.
53. Чернелевський, Л.М., Аудит [Текст]: навч. посібник/ Л.М. Чернелевський, Н.І. Беренда. – К.: Міленіум, 2002. – 466 с.
54. OECD Principles of Corporate Governance, OECD, 2, rue Andre Pascal, F-75775 Paris Cedex 16, France; <http://www.oecd.org/dataoecd/32/18/31557724.pdf>
55. SA 8000, Social Accountability 2000, Social Accountability International, 220 East 23rd Street, Suite 605, New York, NY 10010, USA; <http://www.sa-intl.org/>
56. Assessing Children in Need and their Families: Practice Guidance. (2000). Published with the permission of the Department of Health. London: The Stationery OfficeLtd.
57. Calder, Martin C. & Hackett, Simon. (2003). Assessment in Child Care. Using and Developing Frameworks for Practice. Russell House Publishing
58. Framework for the Assessment of Children in Need and their Families. Guidance Notes and Glossary. (2000). Published with the permission of the Department of Health. London: The Stationery OfficeLtd.
59. Holland, Sally. (2004). Child and Family Assessment in Social Work Practice. London: Sage Publications.
60. Horwath, Jan. (2001). The Child's World. Assessing Children in Need. London & Philadelphia: Jessica Kingsley Publishers.

6. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

<http://auditorukr.com.ua> Журнал «Аудитор України». Офіційне видання Аудиторської палати України.

<http://auditrf.ru> Журнал «Аудит».

<http://balance.ua> Журнал «Баланс»
<http://www.expert.ua> Український діловий журнал «Експерт».
<http://zib.com.ua/#all> Газета «Закон&Бізнес»
<http://korrespondent.net> Журнал «Кореспондент»
<http://archive.kontrakty.ua> Український діловий тижневик «Контракти»
<http://ovu.com.ua> Офіційний вісник України
http://uamedia.visti.net/uryadovij_kurjer Газета «Урядовий кур'єр»
<http://apu.com.ua/pro-apu> Аудиторська палата України
http://www.gereło.dp.ua/index/info_dstu_iso_9001-2009.html
<http://www.iso.org>
<http://www.tc176.org>
<http://www.iso.org/tc176/sc2>
<http://www.iso.org/tc176/ISO9001AuditingPracticesGroup>
www.globecsi.ru

7. КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи соціального аудиту

Тема 1. Історична еволюція теорії та практики соціального аудиту

1. Пояснити місце СА в системі соціально-економічних наук.
2. Обґрунтувати зв'язок СА з суспільними відносинами (економічні, соціальні, управлінські, правові, етичні та ін.).
3. Визначити мету та завдання дисципліни «Соціальний аудит та інспектування».
4. Дати оцінку знанням та вмінням, якими має оволодіти студент після вивчення курсу.
5. Розкрити зміст і структуру дисципліни «Соціальний аудит та інспектування», їх відповідність потребам підготовки соціальних працівників.

Рекомендована література:

1. Білуха, М.Т. Курс аудиту [Текст]: підручник/ М.Т. Білуха. – К.: Вища школа знання, 1998. – 574 с.
2. Гончарук, Я.А. Аудит [Текст]/ Я.А. Гончарук, В.С. Рудницький. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Львів: Оріяна-Нова, 2004. – 292 с.
3. Давидов, Г.М. Аудит [Текст]: навч. посібник/ Г.М. Давидов. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : Т-во «Знання», КОО , 2001. – 363с.
4. Деревянко, С.І. Основи аудиту [Текст]: навч. Посібник С.І. Деревянко, С.О. Олійник, Н.П Кузик, О.М. Ганяйло. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 328 с.
5. Завгородній, А.Г. Аудит: теорія і практика [Текст]: навч. посібник/ А.Г. Завгородній, М.В. Корягін, А.В. Єлісеєв та ін. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Львів: Вид-во Нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2004. – 456 с.

6. Ільїна, С.Б. Основи аудиту [Текст]: навч. посібник С.Б. Ільїна. – Кондор, 2009. – 378 с.

7. Калінеску, Т.В. Соціальний аудит та інспектування: [Текст]/ Т.В. Калінеску, Т.С. Шаповалова, Т.С. Ліхоносова. – Луганськ.: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В. Даля, 2012. – 312 с.

8. Кулаковська, Л.П. Організація і методика аудиту [Текст]: навч. посібник/ Л.П. Кулаковська, Ю.В. Піча. – 2-ге вид. – К.: Каравела, 2005. – 560 с.

9. Шеремет, А.Д. Аудит [Тест]: учебное пособие / А.Д. Шеремет, В.П. Шуйц. – М.: ИНФРА-М, 2005. – 448 с.

10. Чернелевський, Л.М., Аудит [Текст]: навч. посібник/ Л.М. Чернелевський, Н.І. Беренда. – К.: Міленіум, 2002. – 466 с.

Тема 2. Ретроспективний аналіз становлення аудиту

1. Як можна пояснити інтеграцію економічних та соціальних відносин при переході від індустріального суспільства до постіндустріального?

2. У чому змінюються критерії ефективності в діяльності підприємств?

3. Розкрити роль соціокультурних факторів в еволюції управління соціальними відносинами.

4. Назвати предмет СА, його об'єкт та цілі.

5. Пояснити, чому користувачі СА проявляють до нього зацікавленість.

6. Назвати країни, що використовують соціальну звітність. Обґрунтувати відповідь.

7. Описати види та форми СА.

Рекомендована література:

1. Калінеску, Т.В. Соціальний аудит та інспектування: [Текст]/ Т.В. Калінеску, Т.С. Шаповалова, Т.С. Ліхоносова. – Луганськ.: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В. Даля, 2012. – 312 с.

2. Гончарук, Я.А. Аудит [Текст]/ Я.А. Гончарук, В.С. Рудницький. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Львів: Оріяна-Нова, 2004. – 292 с.

3. Журавлев, П.В. Управление человеческими ресурсами: опыт индустриально развитых стран [Текст]: учеб. пособие / П.В. Журавлев, Ю.Г. Одегов, Н.А. Волгин. – М.: Изд-во «Экзамен», 2002. – 448 с.

4. Завгородній, А.Г. Аудит: теорія і практика [Текст]: навч. посібник/ А.Г. Завгородній, М.В. Корягін, А.В. Єлісеєв та ін. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Львів: Вид-во Нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2004. – 456 с.

5. Ільїна, С.Б. Основи аудиту [Текст]: навч. посібник С.Б. Ільїна. – Кондор, 2009. – 378 с.

6. Печенюк, Н.В. Проблеми та перспективи розвитку аудиту в Україні/ Н.В. Печенюк, В. Цебуляк// Наукові конференції: Соціум. Наука. Культура. Економіка. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://intkonf.org>

7. Попов, Ю.Н. СА в системе регулирования социально-трудовых отношений [Текст]/ Ю.Н. Попов// Социальный аудит: проблемы развития: сборник. – М.: Изд-ий дом «АтиСо», 2008. – 91 с.

8. Светуныков, М.Г. Человеческий капитал как источник развития и успешности современного предпринимателя [Электронный ресурс]/ М.Г. Светуныков, Е.В. Ямбарцев // Теория и практика общественного развития. – 2010. – № 2. – Режим доступа: [http:// www.teoria-practica.ru/index.php/2010-2](http://www.teoria-practica.ru/index.php/2010-2).

9. Шеремет, А.Д. Аудит [Текст]: учебное пособие / А.Д. Шеремет, В.П. Шуйц. – М.: ИНФРА-М, 2005. – 448 с.

10. Чернелевський, Л.М., Аудит [Текст]: навч. посібник/ Л.М. Чернелевський, Н.І. Беренда. – К.: Міленіум, 2002. – 466 с.
www.globecsi.ru

Тема 3. Особливості соціального аудиту: зарубіжний досвід

1. Назвати складові поняття «соціальна відповідальність».
2. Розкрити роль історичного фактору в формуванні сучасного розуміння соціальної відповідальності.
3. Пояснити сутність соціальної відповідальності державної влади, бізнес-структур та профспілок.
4. Обґрунтувати роль СА у підвищенні відповідальності усіх сторін соціального партнерства.
5. Охарактеризувати сферу міжнародно-правового регулювання, до якої включається СА.
6. Назвати міжнародно-правові акти, які можна віднести до сфери регулювання соціального аудиту.
7. Пояснити те спільне, що стосується основних прав людини, яке є в універсальних міжнародних домовленостях.
8. Розкрити особливості Європейської конвенції про захист прав людини та основних свобод у питаннях регулювання соціально-економічних прав.
9. Чи можна розглядати рішення Європейського суду з прав людини в якості правової основи здійснення СА?
10. Назвати положення Європейської соціальної хартії, які мають бути враховані під час проведення СА.
11. Охарактеризувати напрями розвитку законодавства Європейського союзу в сфері забезпечення соціальних прав людини.
12. Визначити особливості американської цивілізації, які вплинули на СА.
13. В яку сферу міжнародно-правового регулювання включається СА?
14. Пояснити, які міжнародно-правові акти можна віднести до сфери регулювання СА.
15. Визначити спільне у забезпеченні основних прав людини, що має місце в універсальних міжнародних домовленостях.

16. Розкрити особливості Європейської конвенції захисту прав людини та основних свобод у питаннях регулювання соціально-економічних прав.

17. Назвати положення Європейської соціальної хартії, що мають бути враховані при проведенні СА.

18. Обґрунтувати напрямки в сфері забезпечення прав людини, за якими розвивається законодавство Європейського союзу.

Рекомендована література:

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року, № 254/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

2. Глобальний договір ООН (UN Global Compact), <http://www.unglobalcompact.org>.

3. Конвенції Міжнародної організації праці, <http://www.ilo.org>

5. Міжнародний стандарт ІСО 9004:2000 (ГОСТ Р ІСО 9004 - 2001). Системи менеджмента якості. Рекомендації по удлщшенію діяльності (Quality management systems – Guidelines for performance improvements), <http://www.iso.org>, <http://www.gost.ru>.

5. Міжнародний стандарт ІСО 19011:2002 (ГОСТ Р ІСО 19011-2003), megaom.ucoz.ru/nornativ/SMK/gost_

6. Міжнародний стандарт ІСО 9001:2000 (ГОСТ Р ІСО 9001- 2001). Системи менеджмента якості. Требования (Quality management systems – Requirements), <http://www.iso.org>, <http://www.gost.ru>

7. Аудит и контроллинг персонала организации [Текст]: учеб. пособие / под ред. проф. Шлендера. - 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Изд-во «Инфра-М», 2012. – 261 с.

8. Деревянченко, А.А. Социальная ответственность в системе корпоративного управления [Текст]/ А.А. Деревянченко. – М.: Изд-во «Перспектива», 2005. – 239 с.

8. Кязимов, К.Г. Социальное партнерство [Текст]: учеб. пособие/ К.Г. Кязимов. – М.: Гардарики, 2008. – 271 с.

9. Международные стандарты социального аудита: [Текст]/ сост. О.В. Мазурик, Ю.С. Билоног, Е.Г. Ярышева. – Донецк: ЦСА, 2011. – 508 с.

Тема 4. Аудит системи управління людськими ресурсами

1. Пояснити різницю між управлінням людськими ресурсами та управлінням персоналом.

2. Розкрити мету та завдання управління людськими ресурсами.

3. Сформуувати основні напрями аудиту людськими ресурсами.

4. Сутність соціальних аспектів людських ресурсів.

5. Охарактеризувати показники оцінки кадрової політики в організації.

6. Розкрити мету та соціальні аспекти аудиту планування потреб організації у персоналі.

7. Показати методику розрахунку абсолютного та відносного відхилення фактичної чисельності персоналу від планової.

8. Пояснити особливості оцінки якості планування персоналу в організації.

9. Охарактеризувати особливості та завдання найму персоналу в сучасних організаціях.

10. Сформувати критерії оцінки соціальної та економічної ефективності управління наймами персоналу.

11. Назвати критерії оцінки адаптації нових співробітників організації.

12. Описати значення й визначення нормативів для нормування праці та їх роль у соціально-трудоному аудиті.

13. Визначити показники й критерії аудиторського обстеження організації та нормативу праці.

14. Розкрити сутність методики визначення рівня умов праці за результатами атестації робочих місць.

15. Як у межах соціально-трудоного аудиту визначається стан дисципліни праці?

16. Пояснити методи та значення встановлення величини і структури плинності персоналу в рамках соціально-трудоного аудиту.

17. Охарактеризувати мету й розрахунок середніх тарифних коефіцієнтів робіт та робітників у проведенні соціально-трудоного аудиту.

18. Розкрити соціологічні показники в галузі організації та нормування праці в системі соціально-трудоного аудиту.

19. Пояснити особливості та значення аудиту управління навчанням.

20. Обґрунтувати мету та завдання аудиту управління навчанням персоналу.

21. Охарактеризувати зміст аудиту соціальної спрямованості навчання персоналу.

22. Пояснити, як розрахувати економічну ефективність персоналу.

23. Сформувати мету аудиту управління діловою кар'єрою.

24. Назвати критерії оцінки ефективності роботи компанії з кадровим резервом.

Рекомендована література:

1. Аудит и контроллинг персонала организации [Текст]: учеб. пособие / под ред. проф. Шлендера. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Изд-во «Инфра-М», 2012. – 261 с.

2. Білуха, М.Т. Курс аудиту [Текст]: підручник/ М.Т. Білуха. – К.: Вища школа знання, 1998. – 574 с.

3. Гончарук, Я.А. Аудит [Текст]/ Я.А. Гончарук, В.С. Рудницький. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Львів: Оріяна-Нова, 2004. – 292 с.

4. Деревянко, С.І. Основи аудиту [Текст]: навч. Посібник С.І. Деревянко,

С.О. Олійник, Н.П. Кузик, О.М. Ганяйло. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 328 с.

5. Журавлев, П.В. Управление человеческими ресурсами: опыт индустриально развитых стран [Текст]: учеб. пособие / П.В. Журавлев, Ю.Г. Одегов, Н.А. Волгин. – М.: Изд-во «Экзамен», 2002. – 448 с.

6. Калінеску, Т.В. Соціальний аудит та інспектування [Текст]/ Т.В. Калінеску, Т.С. Шаповалова, Т.С. Ліхоносова. – Луганськ.: Східноукраїнський нац. ун-т ім. В. Даля, 2012. – 312 с.

7. Кулаковська, Л.П. Організація і методика аудиту [Текст]: навч. посібник/ Л.П. Кулаковська, Ю.В. Піча. – 2-ге вид. – К.: Каравела, 2005.– 560 с.

8. Международные стандарты социального аудита: [Текст]/ сост. О.В. Мазурик, Ю.С. Билоног, Е.Г. Ярышева. – Донецк: ЦСА, 2011. – 508 с.

9. Олегов, Ю.Г. Управление персоналом, оценка эффективности [Текст]: учеб. пособие для вузов / Ю.Г. Одегов, Л.В. Каргашова. – М.: Изд-во «Экзамен», 2004. – 256 с.

10. Попов, Ю.Н. СА в системе регулирования социально-трудовых отношений [Текст]/ Ю.Н. Попов// Социальный аудит: проблемы развития: сборник. – М.: Изд-ий дом «АТиСо», 2008. – 91 с.

11. Светуньков, М.Г. Человеческий капитал как источник развития и успешности современного предпринимателя [Электронный ресурс]/ М.Г. Светуньков, Е.В. Ямбарцев // Теория и практика общественного развития. – 2010. – № 2. – Режим доступа: [http:// www.teoriapractica.ru/index.php/2010-2](http://www.teoriapractica.ru/index.php/2010-2).

12. Социальное партнерство [Текст]: словарь-справочник. – М.: АТиСо, 2002. – 408 с.

13. Управление персоналом организации [Текст]: учебник / под ред. А.Я. Кибанова. – 2-е изд., доп. и перераб. – М.: ИНФРА-М, 2002. – 365 с.

Тема 5. Механізми реалізації соціального аудиту

1. Розкрити зміст поняття «процедура проведення соціального аудиту».
2. Пояснити, хто може бути замовником соціального аудиту.
3. Описати основні етапи соціального аудиту.
4. Охарактеризувати підготовчу роботу з проведення СА.
5. Визначити документи, які називаються основними документами на проведення аудиту.
6. Розкрити зміст Листа-забов'язання про проведення СА.
7. Розкрити зміст Договору на проведення СА.
8. Пояснити, як відбувається формування команди СА.
9. Визначити права та обов'язки СА.
10. Обґрунтувати зміст планування СА.
11. Пояснити, як відбувається збір інформації при проведенні СА.

12. Описати документи, які можна включити до переліку документів, що являються джерелом інформації при проведенні СА.
13. Яким чином відбувається збір аудиторських доказів?
14. Визначити сутність попереднього анкетування.
15. Розкрити зміст поняття «аудиторська процедура».
16. Як відбувається аналіз та обробка інформації.
17. Як здійснюється підготовка заключного звіту СА.
18. Розкрити зміст звіту за висновками СА.
19. Обґрунтувати сутність перевірок виконання результатів СА.

Рекомендована література:

1. Бычкова, С.М. Доказательства в аудите [Текст]/ С.М. Бычкова. – М.: Финансы и статистика, 1998. – 176 с.
2. Вайсман, А. Стратегия маркетинга: 10 шагов к успеху. Стратегия менеджмента. 5 факторов успеха [Текст]/ А. Вайсман: пер. с нем. – М.: Интерэксперт, 1995. – 344 с.
3. Воронина, Л.И. Аудиторская деятельность. Основы организации [Текст]/ Л.И. Воронина. – М.: ЭКСМО, 2007. – 333 с.
4. Голубева, Т.Г. Бенчмаркинг, как эффективный инструмент управления организацией [Текст]/ Т.Г. Голубева, О.Н. Елисеев. – 2002. – № 1. – С. 60-62.
5. Глобальный договор ООН (UN Global Compact), <http://www.unglobalcompact.org>.
6. Джордж, С. Всеобщее управление качеством: стратегии и технологии, применяемые сегодня в самых успешных компаниях (TQM) [Текст]/ С. Джордж, А. Ваймерскарх. – СПб.: Виктория плюс, 2002. – 256 с.
7. Международный стандарт ИСО 9001:2000 (ГОСТ Р ИСО 9001-2001). Системы менеджмента качества. Требования (Quality management systems - Requirements), <http://www.iso.org>, <http://www.gost.ru>
8. Международный стандарт ИСО 9004:2000 (ГОСТ Р ИСО 9004-2001). Системы менеджмента качества. Рекомендации по улучшению деятельности (Quality management systems — Guidelines for performance improvements), <http://www.iso.org>, <http://www.gost.ru>.
9. Руководящие указания по аудиту систем менеджмента качества и/или систем экологического менеджмента (Guidelines for quality and/or environmental management systems auditing). <http://www.iso.org>, <http://www.gost.ru>.
10. ALLOUCHE J. (2006), Encyclopedie des ressources humaines, Vuibert, Paris.
11. CANDAU P. (1985), L'Audit social: methodes et techniques, Vuibert, Paris.
12. COMBEMALE M. & IGALENS J.(2005), L'Audit social, Que sais- je?, PUF, Paris.

13. OECD Principles of Corporate Governance, OECD, 2, rue Andre Pascal, F-75775 Paris Cedex 16, France; <http://www.oecd.org/dataoecd/32/18/31557724.pdf>

14. SA 8000, Social Accountability 2000, Social Accountability International, 220 East 23rd Street, Suite 605, New York, NY 10010, USA; <http://www.sa-intl.org/>

Тема 6. Методика проведення соціального аудиту

1. Дати визначення поняттю «технології проведення соціального аудиту».
2. Назвати документи, що оформляються при проведенні соціального аудиту.
3. Обґрунтувати основні вимоги до технологій проведення соціального аудиту.
4. Пояснити, що таке моніторинг соціально-трудової сфери.
5. Охарактеризувати основні вимоги, які дозволяють впроваджувати технологію проведення СА.
6. Назвати методи, які є методами збору та вивчення інформації при проведенні СА.
7. Розкрити систему та послідовність аналітичних процедур при соціально-економічному аналізі.
8. Охарактеризувати якісні методи СА.
9. Назвати кількісні методи СА.
10. Які основні методи аналізу використовуються при проведенні СА?

Рекомендована література:

1. Горбунов, В.М. Управление социальным развитием трудового коллектива [Текст]: Конспект лекцій / В. М. Горбунов. – К.: МАУП, 1998. – 80 с.

2. Добренев, В.И. Фундаментальная социология [Текст]: В 15 т. Т. 3: Методика и техника исследования / В.И. Добренев, А.И.Кравченко. – М.: ИНФРА-М, 2004. – 932 с.

3. Полякова, С. В. Соціальний аудит як технологія управління соціальними процесами [Текст]/ С.В. Полякова// Економіка розвитку, 2011. – №1. – С. 46-49.

4. Социальные технологии управления обществом: региональный уровень [Текст]/ под ред. Я. А. Маргуляна. – СПб.: Издательство Санкт-Петербургской академии управления и экономики, 2010. – 436 с.

5. Сурмин, Ю.П. Теория социальных технологий [Текст]: учеб. пособие / Ю.П. Сурмин, Н.В. Туленков. – К.: МАУП, 2004. – 608 с.

6. Щербина, В.В. Социолого-диагностические технологии в управлении: теоретико-методологические аспекты развития и применения [Текст]/ В.В. Щербина// Социологические исследования. – 2007. – № 3. – С. 30-42.

<http://auditorukr.com.ua> Журнал «Аудитор України». Офіційне видання Аудиторської палати України.

<http://auditrf.ru> Журнал «Аудит».

<http://balance.ua> Журнал «Баланс»
<http://www.expert.ua> Український діловий журнал «Експерт».
<http://zib.com.ua/#all> Газета «Закон&Бізнес»
<http://korrespondent.net> Журнал «Кореспондент»
<http://archive.kontrakty.ua> Український діловий тижневик «Контракти»
<http://ovu.com.ua> Офіційний вісник України
http://uamedia.visti.net/uryadovij_kurjer Газета «Урядовий кур'єр»
<http://apu.com.ua/pro-apu> Аудиторська палата України

Змістовий модуль 2. Характерні особливості соціального інспектування

Тема 7. Зміст соціального інспектування

1. Дати визначення поняттю «соціальне інспектування».
2. Обґрунтувати етапи, що включають зміст соціального інспектування.
3. Охарактеризувати складну життєву ситуацію як об'єктивну сукупність елементів середовища.
4. Розкрити фактори, що негативно впливають чи можуть вплинути на забезпечення життєдіяльності осіб.
5. Назвати фактори, що негативно впливають чи можуть вплинути на забезпечення життєдіяльності дитини в сім'ї.
6. Охарактеризувати зміст діагностування складних життєвих обставин.
7. Назвати етапи, що складають зміст соціального інспектування.

Рекомендована література:

1. Бондарчук, О.І. Психологія девіантної поведінки [Текст]: курс лекцій/ О.І. Бондарчук – К. : МАУП, 2006. – 88 с.
2. Виявлення, попередження і розгляду випадків насильства та жорстокого поводження з дітьми [Текст]: методичні матеріали. – К. : Видавничий дім «Калита», 2007. – 56 с.
3. Оржеховська, В.М. Дитяча бездоглядність та безпритульність: історія, проблеми, пошуки [Текст]: навчальний посібник / В.М. Оржеховська, В.Є. Виноградова-Бондаренко. – К., 2004. – 178 с.
4. Константинов, С.Ф. Знаємо та реалізуємо свої права [Текст]: навч.-метод. посібник / С.Ф. Константинов, Я. М. Квітка, Ж. В. Савич, Н. О. Лещук. – К.: Наш час, 2007. – 224 с.
5. Механізми взаємодії органів державної влади та неурядових організацій у протидії жорстокому поводженню з дітьми [Текст]: навчально-методичний посібник / за ред. К.Б. Левченко, І.М. Трубавіної – К.: Юрисконсульт. 2005. – 425 с.
6. Психологічна реабілітація дітей, які зазнали сексуального насильства [Текст]: посібник до навчального відеокурсу. – ВГО «Жіночий консорціум України», 2005. – 44 с.

7. Тарасова, Т.В. Путівник класного керівника [Текст]: методичний посібник / Т.В. Тарасова, В.І. Кириченко. – Тернопіль: «Терно-граф», 2006. – 224 с.

<http://zakon.nau.ua/doc/?code=z0569-10>

<http://document.ua/metodichni-rekomendaciyi-shodo-zdiisnennja-inspektuvannja-or-doc87928.html>

Тема 8. Види, методи та функції соціального інспектування

1. Описати види соціального інспектування.
2. Зробити порівняльний аналіз планового та оперативного соціального інспектування.
3. Охарактеризувати методи соціального інспектування.
4. Розкрити роль анкетування в соціальному інспектуванні.
5. Охарактеризувати сутність діагностичної функції в соціальному інспектуванні.
6. Розкрити зміст наглядово-контрольної функції у соціальному інспектуванні.
7. Зробити порівняльний аналіз попереджувально-профілактичної та охоронно-захисної функцій в соціальному інспектуванні. Обґрунтувати свою відповідь.
8. Пояснити сутність комунікативної та координаційної функцій в соціальному інспектуванні.

Рекомендована література:

1. Діяльність центрів соціальних служб для молоді України: сучасний стан і перспективи розвитку [Текст]. – К.: Академпрес, 1999. – С. 44-47, 59-61.
2. Зверєва, ІД. Соціальна робота з дітьми і молоддю (теоретико-методологічні аспекти) [Текст]/ І.Д. Зверєва, І.В. Козубовська, В.Ю. Керцман, О.Л. Пічкарь. – Ч. I – Ужгород: УжНУ, 2000. – 192 с.
3. Молодежь в меняющемся обществе [Текст]// Проект MONEE ЦВЕ/СНГ/Балтия. – 2000. – 193 с.
4. Молодь України у дзеркалі соціології [Текст]. – К.: УІСД, 2001. – 210 с.
5. Основы социальной работы [Текст]: учебник/ Отв. ред. П.Д. Павленок. – М., 1997. – С. 236-244.
6. Про становище молоді в Україні (за підсумками 1999 року) [Текст]: щорічна доп. Президентів України, Верховній Раді України, Кабінету Міністрів України. – К., 2000. – 158 с.
7. Соціальна робота: технологічний аспект [Текст]: навч. посібник/ за ред. А.Й. Капської. – К.: Центр навч. літ., 2004. – С. 215-266.
8. Соціальна робота в Україні на початку ХХІ століття: проблеми теорії і практики [Текст]: матеріали доп. на Міжнар. наук.-практ. конф. 29-31 жовтня 2002 р. – Ч. II. – К., 2002. – С. 3-122.

9. Тюптя, Л.Т. Соціальна робота (теорія і практика) [Текст]: навч. посібник/ Л.Т. Тюптя, І.В. Іванова. – К.: ВМУРОЛ «Україна», 2004. – С. 314-326.

Тема 9. Оцінка потреб дитини та її сім'ї

1. Визначити поняття «оцінка потреб» особистості, що опинилася у складних життєвих обставинах.

2. Охарактеризувати особливості взаємодії з дитиною під час оцінки її потреб.

3. Пояснити значення партнерства з дорослими членами сім'ї, родиною.

4. Розкрити роль міжвідомчої взаємодії і сутність мультидисциплінарного підходу до здійснення оцінки потреб дитини та її сім'ї.

5. Визначити особливості проведення та документування експрес-оцінки.

6. Пояснити сутність інспектування як форми внутрівідомчого контролю.

7. Розкрити специфіку здійснення та оформлення початкової оцінки.

8. Пояснити значення результату здійснення соціального інспектування в процесі соціального супроводу.

9. Охарактеризувати комплексну оцінку. Пояснити логіку її проведення та документування.

10. Розкрити зміст інструментарію оцінки (анкета «Сильні сторони і труднощі»; шкала «Щоденний догляд за дитиною/ дітьми»; анкета «Нещодавні події в житті»; шкала «Психічне здоров'я дорослих»; шкала «Психічне здоров'я дітей»; оцінка психомоторного розвитку дитини).

Рекомендована література:

1. Авдеева, Н.Н. Развитие образа себя и привязанностей у детей от рождения до трех лет в семье и доме ребенка [Текст]/ Н.Н. Авдеева, Н.А. Хаймовская. – М.: Смысл, 2003. – 152 с.

2. Алімова, Ю. Проведення комплексної оцінки потреб дитини в інтернатному закладі [Текст]/ Ю. Алімова, О. Безпалько, І. Зверева та ін. – К.: Видавництво ПП «Март», 2006. – 131 с.

3. Бех, І.Д. Особистісно зорієнтоване виховання [Текст]/ І.Д. Бех. – К.: ІЗМН, 1998. – 204 с.

4. Боулби, Джон. Привязанность [Текст]/ Д. Болди// Пер. с англ. – М.: Гардарики, 2003. – 477 с.

5. Інновації у соціальних службах [Текст]/ За ред. Т. В. Семигіної – К.: Пульсари, 2002. – 94 с.

6. Інтегровані соціальні служби: теорія, практика, інновації [Текст]: навч.-метод. комплекс/ Авт.-упоряд.: О.В. Безпалько, І.Д. Зверева, З.П. Кияниця, Ж.В. Петрочко та ін. / За заг. ред. І.Д. Зверевої, Ж.В. Петрочко. – К.: Фенікс, 2007. – 528 с.

7. Кепвелл, Е. Відбір ефективних методів оцінки [Текст]/ Е. Кепвелл, Ф. Баттерфос, В. Фраціско // Практика сприяння здоров'ю. – 2000. – № 1 (4). – С. 307-313.
8. Кочубей, А. Азбука семьи, или Практика работы с семьями [Текст]: учеб.-метод. пособие/ А. Кочубей, Н. Умарова. – Псков: ПЛИКПКРО, 2004. – 152 с.
9. Основи батьківської компетентності [Текст]: навч. посібник / За заг. ред. І.Д. Зверєвої. – К.: Наук. світ, 2006. – 156 с.
10. Оцінка потреб дитини та її сім'ї [Текст]/ За заг. ред. І.Д. Зверєвої; авт.: І.Д. Зверєва, З.П. Кияниця, Ж.В. Петрочко та ін. – К.: Держсоцслужба, 2007. – 144 с.
11. Петровский, А.В. История и теория психологии [Текст]/ А.В. Петровский, А.В. Ярошевский. – Ростов-на-Дону: Феникс, 1996. – 416 с.
12. Представництво інтересів соціально вразливих дітей та сімей [Текст]: навч. посібник / За ред. Т. В. Семигіної. – К.: Четверта хвиля, 2004. – 214 с.
13. Психология детей-сирот [Текст]: Учеб. пособие. – СПб.: Изд-во С.-Петербург. ун-та, 2005. – 628 с.
14. Словарь по социальной педагогике [Текст]/ Авт.-сост. Л. В. Мардахаев. – М.: Академия, 2002. – 368 с.
15. Словник-довідник для соціальних педагогів та соціальних працівників [Текст]/ За заг. ред. А.Й. Капської, І.М. Пінчук, С.В. Толстоухової. – К., 2000. – 260 с.
16. Соціальний супровід сімей, що опинились у складних життєвих обставинах [Текст]: метод. посібник / За ред. І. Зверєвої, В. Кузьмінського, Ж. Петрочко та ін. – К.: ДЦССДМ, 2006. – 84 с.
17. Соціальна робота [Текст]: Короткий енциклопедичний словник. – Кн. 4. – К.: ДЦССМ, 2002. – 536 с.
18. Управление случаем в социальных службах и при междисциплинарном взаимодействии в решении проблем детства. – М.: Полиграф-сервис, 2005. – 112 с.
19. Яременко, О.О. Науковий супровід, моніторинг та оцінка ефективності соціальних проєктів [Текст]/ О.О. Яременко, О.Р. Артюх, О.М. Балакірєва та ін. – К.: Державний центр соціальних служб для молоді; Державний інститут проблем сім'ї та молоді, 2002. – 123 с.
20. Assessing Children in Need and their Families: Practice Guidance. (2000). Published with the permission of the Department of Health. London: The Stationery OfficeLtd.
21. Calder, Martin C. & Hackett, Simon. (2003). Assessment in Child Care. Using and Developing Frameworks for Practice. Russell House Publishing
22. Framework for the Assessment of Children in Need and their Families. Guidance Notes and Glossary. (2000). Published with the permission of the Department of Health. London: The Stationery OfficeLtd.
23. Holland, Sally. (2004). Child and Family Assessment in Social Work Practice. London: Sage Publications.

24. Horwath, Jan. (2001). *The Child's World. Assessing Children in Need*. London & Philadelphia: Jessica Kingsley Publishers.

25. Ward, Harriet & Rose, Wendy. (2002). *Approaches to Needs Assessment in Children's Services*. London & Philadelphia: Jessica Kingsley Publishers.

8. ЗАВДАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Загальні правила оформлення контрольної роботи

1. Технічні вимоги до оформлення контрольної роботи:

- Формат сторінки – А 4.
- У тексті не допускаються порожні рядки, розрядка, знаки переносу, елементи псевдографіки та інші нетекстові символи.
- Обсяг контрольної роботи – не менше восьми друкованих сторінок.
- Поля з усіх сторін – 20 мм.
- Шрифт – Times New Roman (кегель 14), міжрядковий інтервал –1,5.
- Абзацний відступ – 1,25 см.
- Кількість табличного матеріалу повинна бути доречною. Цифровий матеріал подається у таблиці, що має порядковий номер (наприклад, *Таблиця 1*) і назву (друкується над таблицею посередині жирним курсивом). Ілюстрації також потрібно нумерувати і вони повинні мати назви, які вказують під кожною ілюстрацією (наприклад, *Рис. 2*).
- Формули виконуються за допомогою вбудованого редактора формул MS Equation курсивом і нумеруються з правого боку.
- Рисунки, виконані у MS Word, потрібно згрупувати; вони повинні бути єдиним графічним об'єктом.
- Таблиці, рисунки друкуються вбудованим редактором Microsoft Word і розміщуються посередині.
- При наборі слід вимкнути автоматичний «м'який» перенос (заборонені «примусові» переноси – за допомогою дефісу). Абзаци позначати тільки клавішею «Enter», не застосовувати пробіли або табуляцію (клавіша «Tab»).
- Посилання на літературу в тексті необхідно давати в квадратних дужках, наприклад, [3, с. 35; 8, с. 56–59], в яких перша цифра вказує порядковий номер джерела в списку літератури, а друга – відповідну сторінку в цьому джерелі; одне джерело (зі сторінкою) відокремлюється від іншого крапкою з комою.
- Усі статистичні дані мають бути підкріплені посиланнями на джерела.
- Усі цитати мають закінчуватися посиланнями на джерела.

2. Текст у структурованому вигляді із виділенням наступних елементів:

I. Зміст.

II. Вступ, який включає:

- загальну постановку проблеми та її зв'язок із важливими науковими або практичними завданнями;

- аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання цієї проблеми та на які спирається автор (з посиланнями в тексті на використані джерела), визначення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячена контрольна робота, актуальність проблеми (2-3 сторінки).

III. Виклад основного матеріалу контрольної роботи (3-6 сторінок).

IV. Висновки щодо розкритої проблеми (1-2 сторінки).

V. Література. Перелік використаної літератури подається після тексту контрольної роботи під заголовком «**Література:**» (виконується курсивом, кегель 14, через 1,5 інтервали, мовою оригіналу).

Тематика контрольних робіт

1. Аспекти розвитку соціального аудиту в Україні.
2. Визнання необхідності оцінювання ефективності системи внутрішнього контролю як невід'ємної частини аудиторської перевірки у XIII-XVI ст.
3. Відмінність аудиту від ревізії фінансово-господарської діяльності.
4. Правова основа соціального аудиту.
5. Національні системи соціальних відносин та аудиту.
6. Американська модель аудиту.
7. Німецька модель аудиту.
8. Японська модель аудиту.
9. Російська модель соціального аудиту.
10. Аудит формування персоналу.
11. Функціонування соціального аудиту в системі соціального партнерства.
12. Форми та основні напрямки позитивного впливу соціального аудиту на ефективність соціального партнерства.
13. Аудит охорони праці та навколишнього середовища.
14. Формування правової основи соціального аудиту в Україні.
15. Регулююча роль Бюджетного та Податкового кодексу під час здійснення соціального аудиту в Україні.
16. Аудит системи управління людськими ресурсами.
17. Оцінка відповідності системи управління персоналом вимогам українського законодавства, міжнародним нормам та корпоративним стандартам.
18. Соціальні стандарти в Україні.
19. Механізми реалізації соціального аудиту.
20. Оцінка соціальної та економічної ефективності системи управління персоналом.
21. Методика проведення соціального аудиту.
22. Технології соціального аудиту.
23. Мета та соціальні аспекти аудиту планування потреби організації у персоналі.
24. Оцінка якості планування персоналу в організації.

25. Особливості та завдання аудиту найму персоналу у сучасних умовах.
27. Аудит організації та нормування праці.
28. Управлінська аудиторська діяльність в Україні.
29. Аудиторська палата України.
30. Спілка аудиторів в Україні.
31. Інспектування територіального центру обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян.
32. Інспектування фінансової діяльності соціальних служб. Діяльність контрольно-ревізійних управлінь
33. Соціальне інспектування діяльності шкіл-інтернатів.
34. Соціальне інспектування дотримання Конвенції про права дитини у притулках для неповнолітніх та школах-інтернатах.
35. Соціальне інспектування молодіжних служб в Україні.
36. Інспектування закладів освіти по реалізації Указів Президента України щодо формування здорового способу життя та духовності у суспільстві.
37. Інспектування адресних соціальних допомог малозабезпеченим громадянам.
38. Інспектування діяльності ЦСС СДМ по реалізації Державної програми «Діти України».

9. ЗАВДАННЯ ДЛЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ РОБІТ

Індивідуальні навчально-дослідні завдання мають за мету поглибити знання щодо ретроспективного аналізу соціального аудиту та інспектування, сформувати у студентів уміння та навички застосування набутих знань для вирішення конкретних соціальних проблем.

Теми індивідуальних занять визначають викладачі, які ведуть практичні заняття. Терміни виконання та способи оцінки визначаються картою самостійної роботи студента.

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи соціального аудиту

Тема 1. Історична еволюція теорії та практики соціального аудиту

Завдання 1. Скласти хронологічну таблицю розвитку аудиту в Україні, використовуючи нормативні документи держави та громадських організацій: Аудиторської палати України (АПУ) та Спілки аудиторів України (САУ).

Завдання 2. Визначити відмінності аудиту від ревізії та оформити їх за наведеною таблицею:

	ОЗНАКА	АУДИТ	РЕВІЗІЯ
1. Мета			

2. Завдання		
3. Суб'єкт		
4. Об'єкт		
5. Правове регулювання		
6. Ініціатори перевірки		
7. Час здійснення		
8. Принцип оплати праці		
9. Можливість відмови від перевірки		
10. Визначення обсягу перевірки		
11. Виправлення виявлених під час перевірки недоліків		
12. Поведінка у випадку виявлення зловживань		
13. Документальне оформлення результатів перевірки		
14. Користувачі інформації		

Завдання 3. Оформити таблицю і пояснити відмінності між зовнішнім (незалежним) і внутрішнім аудитом за наведеними ознаками:

ОЗНАКА	ЗОВНІШНІЙ АУДИТ	ВНУТРІШНІЙ АУДИТ
1. Постановка мети і завдання		
2. Організація роботи і обов'язки		
3. Суб'єкти		
4. Оплата праці		
5. Відповідальність		
6. Звітність		

Тема 2. Ретроспективний аналіз становлення аудиту.

Завдання 1. У період становлення бізнесу, його глибокої реорганізації, освоєнні нової продукції і ринків змінюються критерії ефективності діяльності підприємства. Заповнити таблицю і порівняти критерії визначення ефективності діяльності підприємства за традиційними та сучасними показниками:

ТРАДИЦІЙНІ ПОКАЗНИКИ (управління фінансовим потенціалом)	СУЧАСНІ ПОКАЗНИКИ (управління людськими ресурсами)

Завдання 2. Оформити таблицю і пояснити відмінності між системою соціальних відносин на Заході (США, Європа) та в Японії:

КРИТЕРІЇ	США, ЄВРОПА	ЯПОНІЯ
Етнічні особливості		
Релігійний фактор		
Виховання цивілізаційних цінностей		
Індивідуальні цінності		
Загальні цінності		
Характерні національні риси		
Відношення до праці		

Філософія фірми		
Ключові принципи організації		
Основні вимоги до менеджменту		
Процес прийняття рішень		
Стиль управління		
Відносини між працівниками		
Метод найму та кадрова політика		
Спосіб вирішення конфліктів		

Завдання 3. Різноманітні теорії по-різному пояснюють джерело прибутку. Заповніть таблицю і порівняйте, що під поняттям «прибуток» розуміли дослідники XVIII – XX ст.

ДОСЛІДНИКИ	ВИЗНАЧЕННЯ ДОСЛІДНИКАМИ ПОНЯТТЯ «ПРИБУТОК»
Ричард Кантильон	
Адам Смит	
Ж.-Б. Сей	
Йосиф Шумпетер	
Карл Маркс	

Завдання 4. Нове розуміння соціоекономічних відносин визначає більш широке коло зацікавлених сторін в аудиторському обстеженні економічних і соціальних сфер, тобто суб'єктів соціального аудиту. Назвати суб'єктів соціального аудиту та заповнити таблицю:

СУБ'ЄКТИ СОЦІАЛЬНОГО АУДИТУ	КОРИСТУВАЧІ РЕЗУЛЬТАТІВ ОБСТЕЖЕННЯ

Завдання 5. Скласти хронологічну таблицю розвитку аудиту в Україні, використовуючи нормативні документи держави та громадських організацій: Аудиторської палати України (АПУ) та Співки аудиторів України (САУ).

Завдання 6. Нині склалася дуже різноманітна структура СА. Соціальний аудит в залежності від термінів, характеру, цілей та інших параметрів, можна класифікувати різним чином. Оформити таблицю і пояснити класифікацію проведення СА за ознаками[^]

ОЗНАКА	СОЦІАЛЬНИЙ АУДИТ ПРОВОДИТЬСЯ
1. Залежно від характеру об'єктів управління:	
2. Залежно від ролі соціального аудиту в управлінні соціоекономічними процесами:	
3. За періодичністю проведення соціального аудиту:	
4. За суб'єктам управління соціальними процесами:	
5. За змістом та наповненням	
6. За функціональним змістом	

Тема 3. Особливості соціального аудиту: зарубіжний досвід

Завдання 1. Корпоративна спільність інтересів дозволяє перетворити корпоративну етику в ефективний інструмент регулювання трудових відносин у системі соціального партнерства. Заповнити таблицю і порівняти особливості ділової етики та корпоративної етики:

ДІЛОВА ЕТИКА	КОРПОРАТИВНА ЕТИКА
<i>особливості</i>	

Завдання 2. На соціальний аудит поширюють свою дію численні універсальні договори та угоди. Скласти перелік цих угод та визначити їх сутність у таблиці.

Завдання 3. Особливості російської моделі СА у порівнянні з її зарубіжним аналогом мають певні відмінності. Зробити порівняльний аналіз і заповнити таблицю:

ХАРАКТЕРНІ РИСИ	ЗАХІДНА МОДЕЛЬ	РОСІЙСЬКА МОДЕЛЬ
Цивілізаційні основи		
Мета СА		
Основні замовники СА		
Рівні аудиторського обстеження		
Об'єкти обстеження		
Роль органів влади		
Участь профспілок		
Етична основа СА		
Співвідношення правової та етичної основи		
Ступінь відкритості результатів СА		
Організаційна структура СА		

Завдання 4. Оформити таблицю і пояснити відмінності між системою соціальних відносин на Заході (США, Європа) та в Японії:

КРИТЕРІЇ	США, ЄВРОПА	ЯПОНІЯ
Етнічні особливості		
Релігійний фактор		
Виховання цивілізаційних цінностей		
Індивідуальні цінності		
Загальні цінності		
Характерні національні риси		
Відношення до праці		
Філософія фірми		
Ключові принципи організації		
Основні вимоги до менеджменту		
Процес прийняття рішень		

Стиль управління		
Відносини між працівниками		
Метод найму та кадрова політика		
Спосіб вирішення конфліктів		

Тема 4. Аудит системи управління людськими ресурсами

Завдання 1. Зміни в кадровому менеджменті призвели до того, що від управління персоналом компанії стали переходити до управління людськими ресурсами. Заповнити таблицю і порівняти особливості систем управління персоналом та управління людськими ресурсами:

ОСОБЛИВОСТІ	
Управління персоналом	Управління людськими ресурсами

Завдання 2. Зробити порівняльний аналіз мети та завдань аудиту системи управління людськими ресурсами та аудиту системи управління персоналом. Оформити у вигляді таблиці.

АУДИТ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМИ РЕСУРСАМИ		АУДИТ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ	
Мета	Завдання	Мета	Завдання

Завдання 3. Оцінюючи процедуру найму персоналу аудитор перевіряє її відповідність вимогам законодавчих актів України. Назвати інформаційну базу, яка аналізується при аудиті найму персоналу та оформити її у вигляді таблиці:

№ п/п	ЗАКОНОДАВЧІ АКТИ
1.	
2.	
3.	...

Завдання 4. Аудит планування персоналу має свою специфіку, яка складається з завдань, що пов'язані з соціальними та організаційно-економічними аспектами планування чисельності персоналу.

До вашої уваги перелік завдань, що стоять перед групою аудиторів для оцінки укомплектованості організації персоналом:

- виявити можливі його недоліки і ступінь завантаженості на робочому місці;
- виявити наявність та обсяг понаднормованої роботи, динаміку звільнення за власним бажанням;
- оцінити методику планування;
- визначити можливий надлишок чисельності внаслідок незадовільної організації праці;
- оцінити відповідність плану по кадрам програмі виробництва;

- виявити необґрунтовані витрати у разі неякісного планування;
- оцінити обґрунтованість скорочення чисельності, здійснюваної за розпорядженням підприємців (власників) без вживання заходів з технічного переозброєння та вдосконалення організації виробництва на підприємствах;
- оцінити відповідність вкладу в розвиток персоналу досягнутим результатам роботи;
- оцінити ступінь виконання плану укомплектованості організації кількісним і якісним складом персоналу.

Проаналізувати описані вище завдання та визначити, які з них пов'язані з соціальним аспектом аудиту, а які з організаційно-економічним аспектом. Відповідь оформити у таблицю:

ЗАВДАННЯ	
Соціальний аспект	Організаційно-економічний аспект

Завдання 5. Зробити порівняльний аналіз мети та завдань аудиту системи організації та нормування праці та аудиту системи управління розвитком персоналу. Оформити у вигляді таблиці:

АУДИТ СИСТЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА НОРМУВАННЯ ПРАЦІ		АУДИТ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ПЕРСОНАЛУ	
Мета	Завдання	Мета	Завдання

Завдання 6. Критеріями аудиторського обстеження організації та нормування праці слугують показники рівня організації та нормування праці і ступеня їх ефективності. Показники розраховуються в цілому по підприємству і по окремих його підрозділах. До них можуть відноситися:

- Рівень задоволеності змістом роботи.
- Рівень організації праці.
- Рівень умов праці на основі атестації робочих місць.
- Величина і структура плинності персоналу.
- Середні кваліфікаційні розряди робіт і робітників.
- Рівень задоволеності організацією праці в цілому і по окремих її елементів.
- Рівень напруги норм праці, середній відсоток виконання та перевиконання норм праці.
- Стан дисципліни праці.
- Рівень задоволеності нормами праці.
- Рівень задоволеності умовами праці в цілому і за окремими факторами
- Рівень зростання ефективності діяльності
- Питома вага нормованих робіт і технічно обґрунтованих норм праці.
- Середні тарифні коефіцієнти робіт і робітників.
- Рівень створення сприятливої соціально-виробничого середовища за рахунок організації праці.

Проаналізувати описані вище показники та визначити, які з них відносяться до економічних показників, а які до соціологічних. Відповідь оформити у таблицю:

ЕКОНОМІЧНІ ПОКАЗНИКИ	СОЦІОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ

Завдання 7. У системі соціально-трудового аудиту важливе місце займають соціологічні показники. За допомогою анонімних соціологічних опитувань можна встановити рівні задоволення персоналом підприємства організацією праці в цілому та за окремими її елементами, задоволеності нормами праці, змістом праці, умовами праці в цілому та за окремими факторами тощо.

Розробити приблизний перелік питань для соціологічного опитування в рамках аудиту організації та нормування праці при соціально-трудоному аудиті підприємства.

Завдання 8. При аналізі системи атестації, яка використовується компанією, аудиторі слід врахувати, наскільки адекватно показники оцінки тих, кого атестують відповідають покладеним на них обов'язкам. Оформити таблицю та визначити знаком (+) категорії службовців, яким відповідають показники, за якими оцінюється рівень їх кваліфікації:

*Керівники   **Спеціалісти   ***Інші службовці

№ п/п	ПОКАЗНИКИ, ЩО ХАРАКТЕРИЗУЮТЬ КВАЛІФІКАЦІЮ СЛУЖБОВЦЯ	КАТЕГОРІЇ СЛУЖБОВЦІВ		
		*	**	***
1.	Освіта			
2.	Стаж роботи за спеціальністю			
3.	Професійна компетентність			
3.1.	Знання необхідних нормативних актів, що регламентують розвиток галузі			
3.2.	Знання вітчизняного та зарубіжного досвіду			
3.3.	Вміння оперативно приймати рішення відповідно до поставленої меті			
3.4.	Якість закінченої роботи			
3.5.	Здатність адаптуватися до нової ситуації та застосовувати нові підходи до рішення проблем, які виникають			
3.6.	Своєчасне виконання посадових обов'язків, відповідальність за результати роботи.			
3.7.	Інтенсивність праці (здатність за короткий проміжок часу виконувати великий обсяг робіт)			
3.8.	Вміння працювати з документами			
3.9.	Здатність прогнозувати та планувати, організувати, координувати, а також контролювати та аналізувати роботу підлеглих			

3.10.	Здатність у короткий термін оволодівати технічними засобами, які забезпечують підвищення продуктивності праці і якість роботи			
4.	Виробнича етика та стиль спілкування			
5.	Здатність до творчості, підприємливість			
6.	Участь у комерційній діяльності			
7.	Здатність до самооцінки			

Завдання 9. В умовах відсутності централізовано розробленого для комерційних підприємств нормативних актів ведення усього комплексу ділової документації, організаціям доцільно розробляти корпоративні стандарти, орієнтуючись на нормативні акти, що регулюють порядок ведення діловодства в органах виконавчої влади, а також належні до документообігу нормативні документи міністерств і відомств, положення Трудового кодексу України і певні кадрові документи. Заповнити таблицю та пояснити зміст документів:

ВИД ДОКУМЕНТУ	ЗМІСТ ДОКУМЕНТУ
1. Організаційні документи	
2. Розпорядчі документи	
3. Інформаційно-довідкові документи	
4. Документи, що мають юридичну силу	
5. Порядок контролю за веденням кадрового діловодства	

Завдання 10. Порівняти критерії соціальної та економічної ефективності системи управління людськими ресурсами. Оформити у таблицю:

КРИТЕРІЇ ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМИ РЕСУРСАМИ	
соціальні	економічні

Завдання 11. Щоб скоротити наявні втрати і оптимізувати рівень плинності кадрів, важливо виявити їх причини. Розробити план дії аудитора для виявлення причин втрати кадрів та запропонувати напрямки щодо оптимізації плинності кадрів.

Тема 5. Механізми реалізації соціального аудиту

Завдання 1. Процес проведення соціального аудиту включає в себе ряд послідовних етапів. Назвати ці етапи та оформити у вигляді таблиці.

№ п/п	НАЗВА ЕТАПУ
1.	
2.	
3...	...

Завдання 2. Розробити та запропонувати систему показників соціальної звітності на підприємстві. Оформити у вигляді таблиці:

№ БЛОКУ	НАЗВА БЛОКУ	ПОКАЗНИКИ
1	Розвиток персоналу	
2	Підготовка кадрів	
3	Охорона здоров'я та безпеки умов праці	
4	Зайнятість	
5	Соціальне партнерство	
6	Дотримання трудового законодавства	
7	Соціально відповідальна реструктуризація	
8	Природоохоронна діяльність та ресурсозбереження	
9	Розвиток місцевого співтовариства	

Завдання 3. Оформити таблицю і пояснити відмінності між зовнішнім (незалежним) соціальним аудитом і внутрішнім соціальним аудитом за наведеними ознаками:

ОЗНАКА	ЗОВНІШНІЙ АУДИТ	ВНУТРІШНІЙ АУДИТ
1. Постановка мети і завдання		
2. Організація роботи і обов'язки		
3. Суб'єкти		
4. Оплата праці		
5. Відповідальність		
6. Звітність		

Завдання 4. Скласти план та програму соціального аудиту. Аудиторська група у складі трьох чоловік проводить соціальний аудит. Строк аудиторської перевірки 14 робочих днів, починаючи з 01.11.15 р. Склад аудиторської групи: головний соціальний аудитор Ткаченко О.О., аудитор Власенко М.С., аудитор Малахова Т.В.

Загальний план аудиту

Заплановані види робіт	Період проведення	Виконавець	Нормативно-правова база	Примітка

Програма аудиту

Об'єкт аудиту	Аудиторські і процедури	Період проведення	Обсяг вибірки	Виконавець	Робочі документи аудитора	Нормативно-правова база	Примітка

Завдання 5. Якісне проведення соціального аудиту, певною мірою залежить від складання та використання контрольних листів. Саме контрольний лист дозволяє соціальному аудиту пам'ятати про інформацію, яку той має отримати, і про те, що фактично повинно бути перевірено в ході соціального аудиту.

Розробити і запропонувати контрольний лист спираючись на запропонований нижче його загальний вигляд:

КОНТРОЛЬНИЙ ЛИСТ

Відділ (підрозділ)

Дата « ____ » 2014 р.

Звіт № ____

№ п/п	СОЦІОЕКОНОМІЧНІ ПОКАЗНИКИ	ПРОЦЕДУРА	ПИТАННЯ	ЗАУВАЖЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО АУДИТОРА	ЧАС
1	2	3	4	5	6

Соціальний аудитор (П.І.Б)
 підпис _____

• Для складання контрольного листа використати матеріали соціальної служби (організації, підприємства), де ви впроходили виробничу практику.

Завдання 6. В основі проведення соціального аудиту на підприємстві (службі, організації) лежить структурна схема певних процедур. Заповнити таблицю:

№ п/п	НАЗВА ПРОЦЕДУР	ЗМІСТ
1.	Переговори про проведення соціального аудиту	
2.	Підготовчі роботи	
3.	Підготовка документів для проведення соціального аудиту	
4.	Формування команди соціальних аудиторів	
5.	Планування проведення соціального аудиту	
6.	Виявлення функціональних областей, які потребують аналізу та покращення	
7.	Збір інформації	
8.	Збір аудиторських доказів	
9.	Аналіз та обробка інформації	
10.	Підготовка висновків за підсумками соціального аудиту	
11.	Заключні переговори	

Завдання 7. Скласти тест оцінки системи внутрішнього соціального аудиту з оцінки управління розвитком персоналу на підприємстві. Провести перевірку на основі розробленого тесту і дати оцінку діючій системі внутрішнього соціального аудиту з оцінки управління розвитком персоналу на підприємстві (в службі, організації).

Для складання тесту використати матеріали підприємства (служби, організації), де ви проходили виробничу практику.

Тест оцінки системи внутрішнього соціального аудиту

Зміст питання	Варіант відповіді			Оцінка системи внутрішнього соціального аудиту (висока, середня, низька)	Примітки
	Так	Ні	Інформація відсутня		

--	--	--	--	--	--

Завдання 8. Розробити тест внутрішнього соціального аудиту з соціоекономічної діяльності (за формою, яка наведена у завданні 1). Провести перевірку на основі розробленого тесту і дати оцінку діючій системі внутрішнього соціального аудиту з соціоекономічної діяльності оцінки на підприємстві.

Для складання тесту використати матеріали підприємства (служби, організації), де ви проходили виробничу практику.

Завдання 9. Скласти перелік послуг служби внутрішнього соціального аудиту і дати їх характеристику. Визначений перелік аудиторських послуг та оформити таблицю:

ВИДИ АУДИТОРСЬКИХ ПОСЛУГ	ХАРАКТЕРИСТИКА АУДИТОРСЬКИХ ПОСЛУГ
Соціальний аудит звітності	
і т.д.	

Завдання 10. Визначити, який висновок має скласти аудитор у наведеній ситуації.

У момент проведення аудиторською фірмою «Спільна справа» соціального аудиту в управлінні соціального захисту населення Дніпропетровського району у місті Дніпропетровську було виявлено такі порушення і недоліки:

- у деяких випадках мала місце простроченість заборгованості з виплати заробітної плати;
- порушене співвідношення заробітної плати 10 відсотків найбільш високооплачуваних і 10 відсотків найменш оплачуваних працівників;
- за звітний період підприємство завищило рівень витрат на навчання;
- інших порушень не виявлено.

▪ Скласти аудиторський висновок.

Тема 6. Методика проведення соціального аудиту

Завдання 1. Розробити перелік питань для соціологічної анкети у рамках аудиту організації та нормування праці при соціально-трудоному аудиті підприємства.

Мета: виявити рівень задоволення організацією праці на підприємстві (у підрозділі)? У тому числі:

- *Розподілом і кооперацією праці, а саме (як приклад):*
  1. Посадовими обов'язками.
  2. Ступенем різноманітності та змістовності праці
  3. Ступенем самостійності у вирішенні певних проблем
  4. Можливістю поєднувати професії та посади
  5. Обсягом повноважень

6. Ступенем завантаженості роботою
- *Організацією робочого місця, а саме:*
1. ... - 7. ...
  - *Організацією обслуговування робочого місця, а саме:*
1. ... - 3. ...
  - *Прийомами й методами, які використовуються в праці,*
1. ... - 4. ...
  - *Станом нормування праці, в тому числі:*
1. ... - 5. ...
  - *Умовами праці, а саме:*
1. ... - 6. ...
  - *Відносинами з керівництвом:*
1. ... - 7. ...
  - *Системою підбору, підготовки та підвищення кваліфікації:*
1. ... - 6. ...
  - *Системою планування праці:*
1. ... - 2. ...
  - *Дисципліною праці:*
1. ... - 2. ...
  - *Інші аспекти організації та нормування праці (які?):*
1. ... - 6. ...

Завдання 2. Розробити звіт про результати аудиту та оформити у вигляді таблиці:

Організація, в якій проводиться аудит	Мета аудиту	Область аудиту	Критерії аудиту	Термін проведення аудиту

▪ Для розробки звіту використати матеріали підприємства (служби, організації), де ви проходили виробничу практику.

Завдання 3. Усі методи збору інформації при проведенні соціального аудиту можна розділити на дві великі групи: кількісні та якісні. Порівняти якісні методи та заповнити таблицю:

№ п/п	НАЗВА МЕТОДУ	ВИЗНАЧЕННЯ	МЕТА, СУТНІСТЬ
1.	Фокус-група (фокус-групові дискусії)		
2.	Глибинне інтерв'ю		
3.	Експертна оцінка		
4.	Спостереження		
5.	Публіцистичне прогнозування		

Завдання 4. Керівник соціальної аудиторської фірми перед проведенням дослідження однієї з соціальних служб ставить перед вами – соціальним аудитором – завдання розробити програму дослідження. Для цього пропонує врахувати наступні рекомендації:

1. Описати складну ситуацію в організації (службі), яка обґрунтовує необхідність даного дослідження.

2. Розкрити проблему дослідження (проблему, яка існує і яку необхідно вирішити за допомогою дослідження).

3. Назвати об'єкт дослідження – того, кого потрібно вивчити (наприклад, соціального працівника, який має дохід нижче середнього).

4. Визначити предмет дослідження – те, що безпосередньо необхідно вивчити (наприклад, відношення працюючого до можливості підвищення кваліфікації).

5. Конкретизувати мету дослідження (сформулювати одне питання, на яке необхідно отримати відповідь за результатами добутих у ході дослідження даних).

6. Визначити завдання дослідження (конкретизовану мету розбити на окремі етапи).

7. Зробити теоретично інтерпретацію понять (визначити понятійний апарат дослідження, довідник основних термінів).

8. Визначитися з гіпотезою дослідження (створити список пропозицій, які необхідно перевірити за допомогою опитування).

9. Розкрити та розбити на складові основні індикатори для включення даних показників до анкети (емпіричне інтерпретування понять).

10. Розробити логічну схему аналізу даних (описати основні блоки анкети, пов'язані один з одним показники та параметри процесу, який вивчається, тобто тих параметрів, які входять до конкретного смислового блоку).

11. Описати методику дослідження (описується метод збору інформації, вибіркова модель, визначається її чисельність).

▪ Розробити та запропонувати програму дослідження для виявлення в об'єкта дослідження здатності вирішувати соціальні проблеми. Матеріал підготувати до захисту.

Завдання 5. Скласти Положення про службу соціального аудиту, в якому розкрити питання:

1. Суть, мета і завдання.

2. Склад суб'єктів соціального аудиту.

3. Основні об'єкти соціального аудиту.

4. Основні принципи організації, методології та етики поведінки аудиторів.

5. Організація та забезпечення функціонування служби соціального аудиту.

6. Координація і взаємодія у здійсненні соціального аудиту.

Змістовий модуль 2. Характерні риси соціального інспектування

Тема 7. Зміст соціального інспектування

Завдання 1. Для здійснення координації між суб'єктами соціальної роботи із сім'ями, які опинилися в складних життєвих обставинах, та комплексного вирішення питань сім'ї, яка опинилася в складних життєвих обставинах, при райдержадміністрації створюється дорадчий орган, який очолює заступник голови райдержадміністрації відповідно до розподілу функціональних обов'язків.

Пояснити склад дорадчого органу і для кожного суб'єкта визначити його функціональні обов'язки. Заповнити таблицю:

№ п/п	СУБ'ЄКТИ ДОРАДЧОГО ОРГАНУ	ФУНКЦІОНАЛЬНІ ОБОВ'ЯЗКИ
1.	Начальник відділу у справах сім'ї, молоді та спорту	
2.	Директор центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді	
3.	Начальник служби у справах дітей	
<i>За запрошенням:</i>		
4.	Керівники закладів охорони здоров'я	
5.	Начальник відділу освіти	
6.	Начальник управління праці та соціального захисту населення	
7.	Керівник органів внутрішніх справ	
8.	Керівник установ виконання покарань	

Завдання 2. Виявити дитину, яка опинилась у складних життєвих обставинах, на думку О. Кочемировською та А. Ходоренко неважко.

Визначити та порівняти ознаки, які можуть вказувати на зазнавання дитиною жорстокого поводження та потребують негайного реагування з боку працівників закладу освіти. Оформити таблицю:

№ п/п	ОЗНАКИ ЖОРСТОКОГО ПОВОДЖЕННЯ З ДИТИНОЮ			
	фізичне насильство	сексуальне насильство	психологічне насильство	економічне насильство (занедбаня дитини)
1	2	3	4	5

Завдання 3. Написати повідомлення про виявлену дитину чи сім'ю з дитиною, яка має ознаки складних життєвих обставин. Зразок бланку надається:

<p>ПОВІДОМЛЕННЯ про виявлену дитину чи сім'ю з дитиною/дітьми, яка має ознаки складних життєвих обставин (необхідне підкреслити)</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
--

_____ (прізвище, ім'я, по батькові дитини та/або членів сім'ї)

проживає/перебуває за адресою: _____
причина направлення повідомлення (ознаки складних життєвих обставин):

_____
потреба у вжитті негайних дій _____
документи, що додаються: _____

_____ (посада, прізвище, ім'я, по батькові, підпис, контактний телефон особи, яка направила повідомлення)

_____ Дата повідомлення

Завдання 4. Наповнити змістом індивідуальну карту дитини (за вільним вибором студента). Оформити загальний бланк:

Індивідуальна картка дитини

Прізвище, ім'я по батькові дитини _____

Рік, місяць, число народження _____

Домашня адреса _____

Стан здоров'я _____

Термін перебування в закладі освіти: з _____

Захоплення, інтереси дитини _____

Участь у позаурочних та позашкільних заходах _____

Шкідливі звички _____

Пропуски занять, уроків (терміни, причини) _____

Відомості про батьків (П.І.П, професія, місце роботи):

Батько _____

Мати _____

Склад сім'ї: _____

Відвідування батьками або особами, які їх замінюють, закладу освіти (як часто, причина звернень, хто був ініціатором зустрічей) _____

Житлово-побутові умови _____

Взаємини дитини в сім'ї (із ким із членів сім'ї більше спілкується, до кого більше прихильна) _____

Вживання родичами алкоголю, наркотиків, їхні захворювання _____

Проблеми родини _____

Утечі з дому _____

Проблеми (з точки зору дитини) _____

Потреби дитини у правовому захисті _____

Тема 8. Види, методи та функції соціального інспектування

Ситуація 1. «Від кримінальної виконавчої інспекції міста Дніпропетровська до ЦСССДМ Жовтневого району міста Дніпропетровська надійшло повідомлення про сім'ю громадянки Попової А., яка місяць тому народила дитину але за крадіжку отримала випробувальний термін строком на один рік. У молодій мамі відсутній паспорт, а у дитини – свідоцтво про народження».

▪ Розробити план дій з соціального інспектування спираючись на наступні питання:

1. Хто буде проводити соціальне інспектування (суб'єкт дії)?
2. На кого спрямовано соціальний аудит (об'єкт дії)?
3. Законодавчі акти, на які має спиратися суб'єкт соціального аудиту.
4. Функції суб'єкта у соціальному інспектуванні.
5. Права суб'єкта у соціальному інспектуванні.
6. Завдання, які ставить перед собою суб'єкт у соціальному інспектуванні.
7. Методи, які буде застосовувати суб'єкт у соціальному інспектуванні.
8. Висновки за підсумками соціального інспектування.

▪ Підготуватися до захисту своєї думки.

Ситуація 2. «Ви – провідний спеціаліст у Центрі соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді Індустріального району міста Дніпропетровська.

До Вашої служби надійшла інформація про те, що в гуртожитку №8 на даний час разом (в одній кімнаті) проживає три особи: *батько* – Іван Васильович Гнатенко (на сьогоднішній день безробітний та *дві його доньки* (Олена – 10 років; Марина – 8 років). Сім'я живе за рахунок *старшої доньки* – Оксани, яка мешкає окремо. *Мати* – Наталя Іванівна Гнатенко відбуває покарання в місцях позбавлення волі за вживання і розповсюдження наркотичної речовини».

▪ Розробити та запропонувати методи для проведення соціального інспектування зазначеної вище сім'ї, що опинилася у СЖО. Оформити таблицю:

№ П/П	НАЗВА МЕТОДУ	ЗМІСТ МЕТОДУ	ОЧІКУВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ ВІД ЙОГО ЗАСТОСУВАННЯ

Ситуація 3. «Фахівці міського Центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді м. Дніпропетровська виявили сім'ю, яка складається з молоді жінки-одиначки та двох її дітей дошкільного віку. Сім'я перебуває у СЖО, про що говорить відсутність у мами та дітей паспорту й свідоцтва про народження. Сім'я не отримує будь-якої підтримки з боку родичів та близьких, тому що жінка – особа з числа дітей-сиріт. Сім'я не має постійного місця проживання та засобів існування. Через неналежний догляд та утримання дітей був ризик позбавлення мами батьківських прав».

Розробити та запропонувати план проведення соціального інспектування. Матеріал підготувати у вигляді доповіді на практичному занятті.

Тема 9. Оцінка потреб дитини та її сім'ї.

Завдання 1. «Ви – працівник відділу державних допомог і соціальних виплат Управління праці та соціального захисту населення Бабушкінської районної у м. Дніпропетровську ради.

До Вас звернулася безробітна жінка 38-ми років, яка мешкає одна в 3-кімнатній квартирі Бабушкінського району м. Дніпропетровська, з проханням надати їй субсидію для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг».

- *Запропонувати шляхи вирішення цієї проблеми. Розробити план дій.*

Завдання 2. Основними партнерами соціального працівника в оцінці потреб дитини мають стати дорослі члени родини. Ви – соціальний працівник. Перед Вами стоїть завдання - розробити інструкцію для батьків спираючись на наступні питання:

1. Мета проведення оцінки потреб дитини (обґрунтувати, пояснити)
2. Значення оцінки потреб дитини
3. Процедура збору інформації
4. Роль батьків у зборі інформації

Ситуація 3. У формі звернення / направлення та збору первинної інформації соціальний працівник записує причину звернення чи направлення до ЦСССДМ, а також фіксує реакцію соціальної служби на звернення (надання інформації, поради, направлення до іншої організації, ініціювання початкової оцінки). Для кращого усвідомлення змісту форми і логіки її використання проаналізувати основні розділи форми, представлені в таблиці (нижче) у порядку їх заповнення:

№ П/П	ОСНОВНІ РОЗДІЛИ ФОРМИ	АНАЛІЗ РОЗДІЛУ
1.	Чи батьки / опікуни знають про звернення / направлення?	
2.	Повторне звернення / направлення	
3.	Звідки надійшло звернення / направлення?	
4.	Адреса	<i>Приклад:</i> У цьому розділі зазначається адреса, за якою фактично проживає дитина. У випадку, якщо батьки мають роздільну опіку, дитина може мати дві адреси.
5.	Адреса проживання, яка відрізняється від вищезазначеної адреси	
6.	Зміст звернення / причина направлення	
7.	Батьки / опікуни дитини / молоді	

	людини, що проживають із нею за однією адресою	
8.	Інші особи, з якими проживає дитина (включаючи й не членів сім'ї)	
9.	Члени сім'ї, які не живуть разом із дитиною	
10.	Родичі та інші особи, які відіграють важливу роль в житті дитини, але не проживають із нею разом	
11.	Інші справи ЦСССДМ, які пов'язані з дитиною / молодого людиною	
12.	Організації / особи, які працюють із дитиною / сім'єю на момент звернення / направлення	
13.	Додаткова інформація, отримана на етапі звернення / направлення	
14.	Подальші дії	

Завдання 4. Існує п'ять різновидів форми комплексної оцінки, розроблених за віковим принципом розвитку людини: для дітей віком 0-2, 3-4, 5-9, 10-14, 15 років і старших. Усі вони заповнюються упродовж усього періоду комплексної оцінки, тобто не більше 30 календарних днів від її початку. Для кращого усвідомлення змісту комплексної оцінки й алгоритму її документування проаналізувати основні розділи. Заповнити таблицю:

№ П/П	ОСНОВНІ РОЗДІЛИ ФОРМИ КОМПЛЕКСНОЇ ОЦІНКИ	АНАЛІЗ РОЗДІЛУ
1.	Джерела інформації	<i>Наприклад:</i> У цьому розділі занотовуються джерела інформації і методи, які використовуються для її збору. Він включає перелік і дати зустрічей із дітьми та членами сім'ї; залучених організацій чи осіб, із якими велися консультації; інструментарій оцінки. Цю сторінку рекомендовано заповнювати упродовж усього періоду комплексної оцінки.
2.	Окремі питання проведення комплексної оцінки	
3.	Потреби дитини для розвитку / здатність батьків задовольняти ці потреби	
4.	Фактори сім'ї та середовища	
5.	Підсумок	
6.	Аналіз	
7.	Коментарі батьків / опікунів	

10. ЗАВДАННЯ ДЛЯ МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

За період (два семестри) вивчення дисципліни «Соціальний аудит та інспектування» проводиться **чотири** модульні контрольні роботи. Модульна контрольна робота передбачає перевірку вивченого протягом модулю матеріалу. Протягом семестру студенти складають дві модульні контрольні роботи.

Модульні контрольні роботи **на 4-му курсі** проводяться за наступним планом:

VII семестр:

I модульна контрольна робота - проводиться на 7-му тижні навчання (перездача на 8-му тижні навчання);

II модульна контрольна робота – проводиться на 14-му тижні навчання (перездача на 15 тижні навчання);

VIII семестр:

III модульна контрольна робота - проводиться на 5-му тижні навчання (перездача на 6-му тижні навчання);

IV модульна контрольна робота – проводиться на 10-му тижні навчання (перездача на 11 тижні навчання).

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи соціального аудиту

Модульна робота 1.

Варіант 1.

I. Теоретичні питання

1. Дати визначення поняттю «соціальний аудит».
2. Пояснити місце соціального аудиту в системі соціально-економічних наук.

II. Практичні завдання

Завдання 1. Оформити таблицю і пояснити відмінності між зовнішнім (незалежним) і внутрішнім аудитом за наведеними ознаками:

ОЗНАКА	ЗОВНІШНІЙ АУДИТ	ВНУТРІШНІЙ АУДИТ
1. Постановка мети і завдання		
2. Організація роботи і обов'язки		
3. Суб'єкти		
4. Оплата праці		
5. Відповідальність		
6. Звітність		

Завдання 2. У період становлення бізнесу, його глибокої реорганізації, освоєнні нової продукції і ринків змінюються критерії ефективності діяльності підприємства. Заповнити таблицю і порівняти критерії визначення ефективності діяльності підприємства за традиційними та сучасними показниками:

ТРАДИЦІЙНІ ПОКАЗНИКИ (управління фінансовим потенціалом)	СУЧАСНІ ПОКАЗНИКИ (управління людськими ресурсами)

Варіант 2.

I. Теоретичні питання

1. Дати визначення поняттю «ревізія».
2. Розкрити роль соціокультурних факторів в еволюції управління соціальними відносинами.

II. Практичні завдання

Завдання 1. Визначити відмінності аудиту від ревізії та оформити їх за наведеною таблицею:

ОЗНАКА	АУДИТ	РЕВІЗІЯ
1. Мета		
2. Завдання		
3. Суб'єкт		
4. Об'єкт		
5. Правове регулювання		
6. Ініціатори перевірки		
7. Час здійснення		
8. Принцип оплати праці		
9. Можливість відмови від перевірки		
10. Визначення обсягу перевірки		
11. Виправлення виявлених під час перевірки недоліків		
12. Поведінка у випадку виявлення зловживань		
13. Документальне оформлення результатів перевірки		
14. Користувачі інформації		

Завдання 2. Різноманітні теорії по-різному пояснюють джерело прибутку. Заповнити таблицю і порівняти, що під поняттям «прибуток» розуміли дослідники XVIII – XX ст.:

ДОСЛІДНИКИ	ВИЗНАЧЕННЯ ДОСЛІДНИКАМИ ПОНЯТТЯ «ПРИБУТОК»
Ричард Кантильон	
Адам Смит	
Ж.-Б. Сей	

Йосиф Шумпетер	
Карл Маркс	

Варіант 3.

I. Теоретичні питання

1. Назвати предмет соціального аудиту, його об'єкт та цілі.
2. Описати види та форми соціального аудиту.

II. Практичні завдання

Завдання 1. Оформити таблицю і пояснити відмінності між системою соціальних відносин на Заході (США, Європа) та в Японії:

КРИТЕРІЇ	США, ЄВРОПА	ЯПОНІЯ
Етнічні особливості		
Релігійний фактор		
Виховання цивілізаційних цінностей		
Індивідуальні цінності		
Загальні цінності		
Характерні національні риси		
Відношення до праці		
Філософія фірми		
Ключові принципи організації		
Основні вимоги до менеджменту		
Процес прийняття рішень		
Стиль управління		
Відносини між працівниками		
Метод найму та кадрова політика		
Спосіб вирішення конфліктів		

Завдання 2. Корпоративна спільність інтересів дозволяє перетворити корпоративну етику в ефективний інструмент регулювання трудових відносин у системі соціального партнерства.

Заповнити таблицю і порівняти особливості ділової етики та корпоративної етики:

ДІЛОВА ЕТИКА	КОРПОРАТИВНА ЕТИКА
<i>особливості</i>	
...	...

Варіант 4.

I. Теоретичні питання

1. Дати визначення поняттю «соціальна відповідальність».
2. Назвати міжнародно-правові акти, які можна віднести до сфери регулювання соціального аудиту.

II. Практичні завдання

Завдання 1. Нове розуміння соціоекономічних відносин визначає більш широке коло зацікавлених сторін в аудиторському обстеженні економічних і соціальних сфер, тобто суб'єктів соціального аудиту. Назвати суб'єктів соціального аудиту та заповнити таблицю:

СУБ'ЄКТИ СОЦІАЛЬНОГО АУДИТУ	КОРИСТУВАЧІ РЕЗУЛЬТАТІВ ОБСТЕЖЕННЯ

Завдання 2. Особливості російської моделі СА у порівнянні з її зарубіжним аналогом мають певні відмінності. Зробити порівняльний аналіз і заповнити таблицю:

ХАРАКТЕРНІ РИСИ	ЗАХІДНА МОДЕЛЬ	РОСІЙСЬКА МОДЕЛЬ
Цивілізаційні основи		
Мета СА		
Основні замовники СА		
Рівні аудиторського обстеження		
Об'єкти обстеження		
Роль органів влади		
Участь профспілок		
Етична основа СА		
Співвідношення правової та етичної основи		
Ступінь відкритості результатів СА		
Організаційна структура СА		

Модульна робота 2.

Варіант 1.

I. Теоретичні питання

1. Дати визначення поняттю «система управління людськими ресурсами»
2. Назвати положення Європейської соціальної хартії, що мають бути враховані при проведенні соціального аудиту.

II. Практичні завдання

Завдання 1. Зміни в кадровому менеджменті призвели до того, що від управління персоналом компанії стали переходити до управління людськими ресурсами. Заповнити таблицю і порівняти особливості систем управління персоналом та управління людськими ресурсами:

ОСОБЛИВОСТІ	
Управління персоналом	Управління людськими ресурсами

--	--

Завдання 2. Оформити таблицю і пояснити відмінності між зовнішнім (незалежним) соціальним аудитом і внутрішнім соціальним аудитом за наведеними ознаками:

ОЗНАКА	ЗОВНІШНІЙ АУДИТ	ВНУТРІШНІЙ АУДИТ
1. Постановка мети і завдання		
2. Організація роботи і обов'язки		
3. Суб'єкти		
4. Оплата праці		
5. Відповідальність		
6. Звітність		

Варіант 2.

I. Теоретичні питання

1. Розкрити мету та завдання управління людськими ресурсами.
2. Назвати критерії оцінки адаптації нових співробітників організації.

II. Практичні завдання

Завдання 1. Зробити порівняльний аналіз мети та завдань аудиту системи управління людськими ресурсами та аудиту системи управління персоналом. Оформити у вигляді таблиці.

АУДИТ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМИ РЕСУРСАМИ		АУДИТ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ	
Мета	Завдання	Мета	Завдання

Завдання 2. Щоб скоротити наявні втрати і оптимізувати рівень плинності кадрів, важливо виявити їх причини. Розробити план дії аудитора для виявлення причин втрати кадрів та запропонувати напрямки щодо оптимізації плинності кадрів.

Варіант 3.

I. Теоретичні питання

1. Розкрити соціологічні показники в галузі організації та нормування праці в системі соціально-трудоого аудиту.
2. Пояснити особливості оцінки якості планування персоналу в організації.

II. Практичні завдання

Завдання 1. Аудит планування персоналу має свою специфіку, яка складається з завдань, що пов'язані з соціальними та організаційно-економічними аспектами планування чисельності персоналу.

Перед вами перелік завдань, що стоять перед групою аудиторів для оцінки укомплектованості організації персоналом:

- виявити можливі його недоліки і ступінь завантаженості на робочому місці;
- виявити наявність та обсяг понаднормованої роботи, динаміку звільнення за власним бажанням;
- оцінити методику планування;
- визначити можливий надлишок чисельності внаслідок незадовільної організації праці;
- оцінити відповідність плану по кадрам програмі виробництва;
- виявити необґрунтовані витрати у разі неякісного планування;
- оцінити обґрунтованість скорочення чисельності, здійснюваної за розпорядженням підприємців (власників) без вживання заходів з технічного переозброєння та вдосконалення організації виробництва на підприємствах;
- оцінити відповідність вкладу в розвиток персоналу досягнутим результатам роботи;
- оцінити ступінь виконання плану укомплектованості організації кількісним і якісним складом персоналу.

Проаналізувати описані вище завдання та визначити, які з них пов'язані з соціальним аспектом аудиту, а які з організаційно-економічним аспектом. Відповідь оформити у таблицю:

ЗАВДАННЯ	
Соціальний аспект	Організаційно-економічний аспект

Завдання 2. Порівняти критерії соціальної та економічної ефективності системи управління людськими ресурсами. Оформити у таблицю:

КРИТЕРІЇ ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМИ РЕСУРСАМИ	
соціальні	економічні

Варіант 4.

I. Теоретичні питання

1. Пояснити особливості та значення аудиту управління навчанням.
2. Охарактеризувати особливості та завдання найму персоналу в сучасних організаціях.

II. Практичні завдання

Завдання 1. Зробити порівняльний аналіз мети та завдань аудиту системи організації та нормування праці та аудиту системи управління розвитком персоналу. Оформити у вигляді таблиці:

АУДИТ СИСТЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА НОРМУВАННЯ ПРАЦІ		АУДИТ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ПЕРСОНАЛУ	
Мета	Завдання	Мета	Завдання

--	--	--	--

Завдання 2. Критеріями аудиторського обстеження організації та нормування праці слугують показники рівня організації та нормування праці і ступеня їх ефективності. Показники розраховуються в цілому по підприємству і по окремих його підрозділах. До них можуть відноситися:

- Рівень задоволеності змістом роботи.
- Рівень організації праці.
- Рівень умов праці на основі атестації робочих місць.
- Величина і структура плинності персоналу.
- Середні кваліфікаційні розряди робіт і робітників.
- Рівень задоволеності організацією праці в цілому і по окремих її елементів.
- Рівень напруги норм праці, середній відсоток виконання та перевиконання норм праці.
- Стан дисципліни праці.
- Рівень задоволеності нормами праці.
- Рівень задоволеності умовами праці в цілому і за окремими факторами
- Рівень зростання ефективності діяльності
- Питома вага нормованих робіт і технічно обґрунтованих норм праці.
- Середні тарифні коефіцієнти робіт і робітників.
- Рівень створення сприятливої соціально-виробничого середовища за рахунок організації праці.

Проаналізувати описані вище показники та визначити, які з них відносяться до економічних показників, а які до соціологічних. Відповідь оформити у таблицю:

ЕКОНОМІЧНІ ПОКАЗНИКИ	СОЦІОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ

Змістовий модуль 2. Характерні риси соціального інспектування

Модульна робота 3.

Варіант 1.

I. Теоретичні питання

1. Розкрити роль анкетування в соціальному інспектуванні.
2. Зробити порівняльний аналіз попереджувально-профілактичної та охоронно-захисної функцій в соціальному інспектуванні. Обґрунтувати свою відповідь.

II. Практичні завдання

Завдання 1. Розробити звіт про результати аудиту та оформити у вигляді таблиці. Для розробки звіту використати матеріали підприємства (служби, організації), де ви проходили виробничу практику.

Звіт про результати аудиту

Організація, в якій проводиться аудит	Мета аудиту	Область аудиту	Критерії аудиту	Термін проведення аудиту

Завдання 2. Оформити таблицю та визначити знаком (+) категорії службовців, яким відповідають показники, за якими оцінюється рівень їх кваліфікації.

*Керівники   **Спеціалісти   ***Інші службовці

№ п/п	ПОКАЗНИКИ, ЩО ХАРАКТЕРИЗУЮТЬ КВАЛІФІКАЦІЮ СЛУЖБОВЦЯ	КАТЕГОРІЇ СЛУЖБОВЦІВ		
		*	**	***
1.	Освіта			
2.	Стаж роботи за спеціальністю			
3.	Професійна компетентність			
3.1.	Знання необхідних нормативних актів, що регламентують розвиток галузі			
3.2.	Знання вітчизняного та зарубіжного досвіду			
3.3.	Вміння оперативно приймати рішення відповідно до поставленої меті			
3.4.	Якість закінченої роботи			
3.5.	Здатність адаптуватися до нової ситуації та застосовувати нові підходи до рішення проблем, які виникають			
3.6.	Своєчасне виконання посадових обов'язків, відповідальність за результати роботи.			
3.7.	Інтенсивність праці (здатність за короткий проміжок часу виконувати великий обсяг робіт)			
3.8.	Вміння працювати з документами			
3.9.	Здатність прогнозувати та планувати, організувати, координувати, а також контролювати та аналізувати роботу підлеглих			
3.10.	Здатність у короткий термін оволодівати технічними засобами, які забезпечують підвищення продуктивності праці і якість роботи			
4.	Виробнича етика та стиль спілкування			
5.	Здатність до творчості, підприємливість			
6.	Участь у комерційній діяльності			
7.	Здатність до самооцінки			

Варіант 2.

I. Теоретичні питання

1. Охарактеризувати сутність діагностичної функції в соціальному інспектуванні.
2. Назвати фактори, що негативно впливають чи можуть вплинути на забезпечення життєдіяльності дитини в сім'ї.

II. Практичні завдання

Завдання 1. Усі методи збору інформації при проведенні соціального аудиту можна розділити на дві великі групи: кількісні та якісні. Порівняти якісні методи та заповнити таблицю:

№ п/п	НАЗВА МЕТОДУ	ВИЗНАЧЕННЯ	МЕТА, СУТНІСТЬ
1.	Фокус-група (фокус-групові дискусії)		
2.	Глибинне інтерв'ю		
3.	Експертна оцінка		
4.	Спостереження		
5.	Публіцистичне прогнозування		

Завдання 2. Скласти план та програму соціального аудиту. Аудиторська група у складі трьох чоловік проводить соціальний аудит. Строк аудиторської перевірки 14 робочих днів, починаючи з 01.11.15 р. Склад аудиторської групи: головний соціальний аудитор Ткаченко О.О., аудитор Власенко М.С., аудитор Малахова Т.В.

Загальний план аудиту

Заплановані види робіт	Період проведення	Виконавець	Нормативно-правова база	Примітка
1	2	3	4	5

Варіант 3.

I. Теоретичні питання

1. Обґрунтувати етапи, що включають зміст соціального інспектування.
2. Охарактеризувати складну життєву ситуацію як об'єктивну сукупність елементів середовища.

II. Практичні завдання

Ситуація 1. «Від кримінальної виконавчої інспекції міста Дніпропетровська до ЦСССДМ Жовтневого району міста Дніпропетровська надійшло повідомлення про сім'ю громадянки Попової А., яка місяць тому народила дитину але за крадіжку отримала випробувальний термін строком на один рік. У молодій мамі відсутній паспорт, а у дитини – свідоцтво про народження».

▪ Розробити план дій з соціального інспектування спираючись на наступні питання:

1. Хто буде проводити соціальне інспектування (суб'єкт дії)?

2. На кого спрямовано соціальний аудит (об'єкт дії)?
3. Законодавчі акти, на які має спиратися суб'єкт соціального аудиту.
4. Функції суб'єкта у соціальному інспектуванні.
5. Права суб'єкта у соціальному інспектуванні.
6. Завдання, які ставить перед собою суб'єкт у соціальному інспектуванні.
7. Методи, які буде застосовувати суб'єкт у соціальному інспектуванні.
8. Висновки за підсумками соціального інспектування.

Завдання 2. Процес проведення соціального аудиту включає в себе ряд послідовних етапів. Назвати ці етапи та оформити у вигляді таблиці:

№ п/п	НАЗВА ЕТАПУ
1.	
2.	
3...	...

Варіант 4.

I. Теоретичні питання

1. Розкрити фактори, що негативно впливають чи можуть вплинути на забезпечення життєдіяльності осіб.
2. Зробити порівняльний аналіз планового та оперативного соціального інспектування.

II. Практичні завдання

Ситуація 1. «Ви – провідний спеціаліст у Центрі соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді Індустріального району міста Дніпропетровська.

У Вашу службу надійшла інформація про те, що в гуртожитку №8 на даний час разом (в одній кімнаті) проживає три особи: *батько* – Іван Васильович Гнатенко (на сьогоднішній день безробітний та *дві його доньки* (Олена – 10 років; Марина – 8 років). Сім'я живе за рахунок *старшої доньки* – Оксани, яка мешкає окремо. *Мати* – Наталя Іванівна Гнатенко відбуває покарання в місцях позбавлення волі за вживання і розповсюдження наркотичної речовини».

▪ *Розробити та запропонувати методи для проведення соціального інспектування зазначеної вище сім'ї, що опинилася у СЖО.* Оформити таблицю:

№ П/П	НАЗВА МЕТОДУ	ЗМІСТ МЕТОДУ	ОЧІКУВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ ВІД ЙОГО ЗАСТОСУВАННЯ

Модульна робота 4.

Варіант 1.

I. Теоретичні питання

1. Дати визначення поняттю «соціальне інспектування».
2. Розкрити фактори, що негативно впливають чи можуть вплинути на забезпечення життєдіяльності осіб.

II. Практичні завдання

Ситуація 1. «Фахівці міського Центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді м. Дніпропетровська виявили сім'ю, яка складається з молодої жінки-одиначки та двох її дітей дошкільного віку. Сім'я перебуває у СЖО, про що говорить відсутність у мами та дітей паспорту й свідоцтва про народження. Сім'я не отримує будь-якої підтримки з боку родичів та близьких, тому що жінка – особа з числа дітей-сиріт. Сім'я не має постійного місця проживання та засобів існування. Через неналежний догляд та утримання дітей був ризик позбавлення мами батьківських прав».

▪ *Розробити та запропонувати план проведення соціального інспектування.*

Завдання 2. Визначити, який висновок має скласти аудитор у наведеній ситуації.

У момент проведення аудиторською фірмою «Спільна справа» соціального аудиту в управлінні соціального захисту населення Дніпропетровського району у місті Дніпропетровську було виявлено такі порушення і недоліки:

- у деяких випадках мала місце простроченість заборгованості з виплати заробітної плати;
- порушене співвідношення заробітної плати 10 відсотків найбільш високооплачуваних і 10 відсотків найменш оплачуваних працівників;
- за звітний період підприємство завищило рівень витрат на навчання;
- інших порушень не виявлено.

▪ *Скласти аудиторський висновок.*

Варіант 2.

I. Теоретичні питання

1. Охарактеризувати складну життєву ситуацію як об'єктивну сукупність елементів середовища.
2. Назвати етапи, що складають зміст соціального інспектування.

II. Практичні завдання

Завдання 1. «Ви – працівник відділу державних допомог і соціальних виплат Управління праці та соціального захисту населення Бабушкінської районної у м. Дніпропетровську ради.

До Вас звернулася безробітна жінка 38-ми років, яка мешкає одна в 3-кімнатній квартирі Бабушкінського району м. Дніпропетровська, з проханням

надати їй субсидію для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг».

- *Запропонувати шляхи вирішення цієї проблеми. Розробити план дій.*

Завдання 2. Розробити звіт про результати аудиту та оформити у вигляді таблиці.

Для розробки звіту використати матеріали підприємства (служби, організації), де ви проходили виробничу практику.

Звіт про результати аудиту

Організація, в якій проводиться аудит	Мета аудиту	Область аудиту	Критерії аудиту	Термін проведення аудиту

Варіант 3.

I. Теоретичні питання

1. Описати види соціального інспектування.
2. Охарактеризувати зміст діагностування складних життєвих обставин.

II. Практичні завдання

Завдання 1. Основними партнерами соціального працівника в оцінці потреб дитини мають стати дорослі члени родини.

Ви – соціальний працівник. Перед Вами стоїть завдання - розробити інструкцію для батьків спираючись на наступні питання:

1. Мета проведення оцінки потреб дитини (обґрунтувати, пояснити)
2. Значення оцінки потреб дитини
3. Процедура збору інформації
4. Роль батьків у зборі інформації

Ситуація 2. «Фахівці міського Центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді м. Дніпропетровська виявили сім'ю, яка складається з молодої жінки-одиначки та двох її дітей дошкільного віку. Сім'я перебуває у СЖО, про що говорить відсутність у мами та дітей паспорту й свідоцтва про народження. Сім'я не отримує будь-якої підтримки з боку родичів та близьких, тому що жінка – особа з числа дітей-сиріт. Сім'я не має постійного місця проживання та засобів існування. Через неналежний догляд та утримання дітей був ризик позбавлення мами батьківських прав».

▪ *Розробити та запропонувати план проведення соціального інспектування.*

Варіант 4.

I. Теоретичні питання

1. Визначити поняття «оцінка потреб» особистості, що опинилася у складних життєвих обставинах.
2. Розкрити роль міжвідомчої взаємодії і сутність мультидисциплінарного підходу до здійснення оцінки потреб дитини та її сім'ї.

II. Практичні завдання

Завдання 1. Усі методи збору інформації при проведенні соціального аудиту можна розділити на дві великі групи: кількісні та якісні. Порівняти якісні методи та заповнити таблицю:

№ п/п	НАЗВА МЕТОДУ	ВИЗНАЧЕННЯ	МЕТА, СУТНІСТЬ
1.	Фокус-група (фокус-групові дискусії)		
2.	Глибинне інтерв'ю		
3.	Експертна оцінка		
4.	Спостереження		
5.	Публіцистичне прогнозування		

Завдання 2. Скласти перелік послуг служби внутрішнього соціального аудиту і дати їх характеристику. Визначений перелік аудиторських послуг записати в таблиці.

ВИДИ АУДИТОРСЬКИХ ПОСЛУГ	ХАРАКТЕРИСТИКА АУДИТОРСЬКИХ ПОСЛУГ
Соціальний аудит звітності	
і т.д.	

11. КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Запитання охоплюють матеріал, який був розглянутий як на лекційних заняттях з дисципліни, так і той, який студенти повинні були опрацювати в межах самостійної роботи. Письмовий іспит складається з відповіді на питання білету, вирішення завдання та виконання тестів.

Варіант 1

I. Дати відповіді на поставлені запитання:

1. Дати визначення поняттю «соціальне інспектування».
2. Розкрити гносеологічні корені аудиту.

II. Виконати тестові завдання:

1. Поняття «аудит» походить від:
  - а) грецького «audit»
  - б) латинського «audio»
  - в) боснійського «revizije»
2. Автор «Трактату про рахунки і записи»:

- а) Лука Пачолі
  - б) Карл Маркс
  - в) Чжоу
3. *Аудиторська діяльність – це:*
- а) підприємницька діяльність, що включає в себе організаційне і методичне забезпечення аудиту, практичне виконання аудиторських перевірок (аудит) та надання інших аудиторських послуг
  - б) форма фінансового контролю
  - в) вирішальний вплив або можливість здійснення вирішального впливу на господарську діяльність суб'єкта господарювання
  - г) складова частина процесів управління, що складається в узгодженні, впорядкуванні дій різних частин керованої системи
4. *Методологічною основою соціального аудиту – є:*
- а) теорія цивілізаційного підходу
  - б) теорія демократичного підходу
  - в) теорія соціоекономіки та соціоекономічних відносин
  - г) теорія фінансово-економічних відносин
5. *Об'єктивна необхідність відповідати за порушення соціальних норм – це:*
- а) соціальний контроль
  - б) соціальна відповідальність
  - в) соціальне спостереження
  - г) соціальне врегулювання
6. *Умови, при яких настає соціальна відповідальність:*
- а) свобода волі індивіда, можливість вибору варіанту поведінки
  - б) наявність матеріального благополуччя, сформованість стандартів поведінки
  - в) досягнення повноліття, бажання адаптуватися до соціуму
  - г) усвідомлене ставлення до соціальних ситуацій, отримання вищої освіти
7. *Системний процес отримання та узагальнення об'єктивних даних щодо залучення, використання та розвитку персоналу в організації, оцінці їх відповідності правовим нормам, критеріям соціальної та економічної ефективності, стратегії розвитку організації – це:*
- а) аудит системи управління персоналом
  - б) аудит системи найму персоналу
  - в) аудит системи управління людськими ресурсами
  - г) аудит системи оцінювання управління персоналом
8. *Діагностика соціальної та економічної ефективності системи управління персоналом, оцінка її відповідності міжнародним вимогам, українському законодавству і корпоративним стандартам, обґрунтування шляхів її вдосконалення – це:*
- а) мета аудиту системи управління людськими ресурсами
  - б) мета аудиту системи управління персоналом
  - в) мета аудиту системи найму персоналу
  - г) мета аудиту системи оцінювання управління персоналом

9. Той, хто ініціює проведення соціального аудиту – це:

- а) замовник
- б) соціальний аудитор
- в) агентство соціального аудиту
- г) об'єкт соціального аудиту

10. Внутрішній соціальний аудит може бути:

- а) горизонтальним та вертикальним
- б) простим та складним
- в) первинним та повторним
- г) одноразовим та багаторазовим

Вірні відповіді: 1- б, 2-а, 3- а, 4-в, 5- б, 6-а, 7- в, 8-а, 9- а, 10-а,

Варіант 2

I. Дати відповіді на поставлені запитання:

1. Зробити порівняльний аналіз понять «соціальний аудит» та «соціальне інспектування»
2. Розкрити місце соціального аудиту в системі соціально-економічних наук.

II. Виконати тестові завдання:

1. Сукупність методів збору, вивчення, аналізу, обробки соціоекономічної інформації і практичних дій в їх логічній послідовності – це:

- а) методологія соціального аудиту
- б) прийоми соціального аудиту
- в) технології соціального аудиту
- г) висновки соціального аудиту

2. Проведення експертизи роботи органів управління об'єкта соціального аудиту в області підвищення ефективності трудової діяльності, зниження плинності кадрів, підвищення задоволеності працею у працівників – це:

- а) одна із цілей технології соціального аудиту
- б) одне із завдань технології соціального аудиту
- в) одна із функцій технології соціального аудиту
- г) один з етапів технології соціального аудиту

3. Система заходів, спрямованих на здійснення нагляду, аналізу, експертизи, контролю за здійсненням соціальних програм, проектів, умовами життєдіяльності, моральним, психічним та фізичним станом дітей та молоді, забезпечення захисту їх прав, свобод та законних інтересів – це:

- а) соціальне інспектування
- б) соціальний супровід
- в) соціальна терапія
- г) соціальна діагностика

4. Здійснення координації між суб'єктами соціальної роботи із сім'ями, які опинилися в складних життєвих обставинах, та комплексного вирішення їх питань пов'язане з діяльністю:

- а) реабілітаційного центру
- б) дорадчого органу при райдержадміністрації
- в) центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді
- г) мобільних центрів

5. Інспектування, яке здійснюється відповідно до затвердженого директором Центру плану – це:

- а) планове інспектування
- б) оперативне інспектування
- в) моніторингове інспектування
- г) громадське інспектування

6. Сім'ї, де дорослі члени сім'ї знаходяться на обліку міліції, наркологічному диспансері, умовно засуджені за порушення прав людини в сім'ї, перебувають на обліку в службі у справах неповнолітніх як неблагополучна сім'я – це:

- а) суб'єкти соціального інспектування
- б) клієнти соціального інспектування
- в) об'єкти соціального інспектування
- г) замовники соціального інспектування

7. Контроль за дотриманням державних стандартів і нормативів у сфері соціальної роботи – це:

- а) функція соціального інспектування
- б) мета соціального інспектування
- в) завдання соціального інспектування
- г) засіб соціального інспектування

8. Звернення громадян, яким стало відомо про осіб, що перебувають у складних життєвих обставинах – це є:

- а) однією з умов проведення соціального інспектування:
- б) одним із завдань соціального інспектування
- в) одним із принципів соціального інспектування
- г) одним із методів соціального інспектування

9. Батьківщина фінансового аудиту – це:

- а) Японія
- б) Шотландія
- в) Великобританія

10. Предмет вивчення навчальної дисципліни «Соціальний аудит та інспектування – це:

- а) соціоекономічний контроль
- б) фінансово-економічний контроль
- в) соціоекономічні відносини

Вірні відповіді: 1- в, 2-а, 3- а, 4-б, 5- а, 6-в, 7- в, 8-а, 9-в, 10-в,

Варіант 3

I. Дати відповіді на поставлені запитання:

1. Обґрунтувати зв'язок соціального аудиту з суспільними відносинами (економічні, соціальні, управлінські, правові, етичні та ін.).
2. Охарактеризувати роботу Луки Пачолі «Трактат про рахунки і записи».

II. Виконати тестові завдання:

1. Розробником теорії соціоекономіки – є:
  - а) А. Сміт
  - б) А. Шулус
  - в) К. Маркс
2. Поняття «робоча аристократія» з'явилося:
  - а) у другій половині XIX ст.
  - б) у першій половині XX ст.
  - в) у другій половині XX ст.
  - г) на початку XXI ст.
3. Політика державної влади, яка активно впливає на промислову політику, бізнес, домагаючись забезпечення максимальної зайнятості, стимулює економічне зростання, створює умови для підвищення життєвого рівня населення, його соціального забезпечення, розвиває системи охорони здоров'я, освіти, соціального страхування тощо, - це:
  - а) політика «загального добробуту»
  - б) політика «ринкової орієнтації»
  - в) політика «вбудованого лібералізму»
  - г) політика неолібералізму
4. Відповідальність, яка пов'язана зі збільшенням прибутку та сприяє процвітанню акціонерів – це:
  - а) соціальна відповідальність бізнесу
  - б) соціальна відповідальність держави
  - в) соціальна відповідальність профспілок
  - г) соціальна відповідальність неурядових організацій
5. Підсумкові показники забезпечення конкурентоспроможності підприємства, стабільності зайнятості персоналу, його задоволеності рівнем заробітної плати та соціальних виплат, умовами роботи – це критерії успішності в:
  - а) управлінні персоналом
  - б) управлінні наймами персоналу
  - в) управлінні людськими ресурсами
  - г) плануванні персоналу
6. Визначення потреби організації в необхідних для неї за чисельністю і професійній підготовці кадрах з урахуванням виробничої програми та стратегії розвитку – це:
  - а) формування персоналу

- б) планування персоналу
  - в) управління персоналом
  - г) оцінка персоналу
7. Чисельність фахівців, які входять до комісії для проведення внутрішнього соціального аудиту залежить від:
- а) чисельності працюючих в організації, наявності фахівців, економічного стану організації
  - б) чисельності працюючих на підприємстві, складності ситуації, фінансових можливостей замовника
  - в) фінансових можливостей служби аудиту, наявності працюючих у службі аудиту
  - г) соціальної ситуації на підприємстві, чисельності кваліфікованих спеціалістів на підприємстві, наявності у аудиторній службі технічних засобів
8. Інструмент (своєрідна пам'ятка), що дозволяє соціальному аудитору пам'ятати про інформацію, яку він має отримати, і про те, що фактично має бути перевірено в ході соціального аудиту, – це:
- а) контрольний лист
  - б) план соціального аудиту
  - в) програма проведення аудиту
  - г) договір проведення соціального аудиту
9. Технологія соціального аудиту складається з наступних етапів:
- а) теоретичний, методичний, аналітичний
  - б) теоретичний, методичний, підсумковий
  - в) теоретичний, методологічний, процедурний
  - г) теоретичний, методичний, прикладний
10. Організація практичної діяльності з розробки соціальних технологій – це:
- а) методологічний етап технології соціального аудиту
  - б) процедурний етап технології соціального аудиту
  - в) теоретичний етап технології соціального аудиту
  - г) прикладний етап технології соціального аудиту

Вірні відповіді: 1-б, 2-б, 3-в, 4-а, 5-в, 6-б, 7-б, 8-а, 9-в, 10-б,

Варіант 4

I. Дати відповіді на поставлені запитання:

1. Визначити мету та завдання дисципліни «Соціальний аудит та інспектування».
2. Охарактеризувати особливості взаємодії з дитиною під час оцінки її потреб.

II. Виконати тестові завдання:

1. Обставини, що об'єктивно порушують нормальну життєдіяльність особи, наслідки яких вона не може подолати самотійно – це:
  - а) соціальні обставини

- б) складні матеріальні обставини
  - в) обставини тимчасової складності
  - г) складні життєві обставини
2. *Сім'я, яка втратила свої виховні можливості через виникнення таких умов, що порушують нормальну життєдіяльність одного або кількох членів сім'ї, наслідки яких вони не можуть подолати самотійно – це:*
- а) сім'я, що перебуває у складних життєвих обставинах
  - б) сім'я групи ризику
  - в) сім'я, члени якої характеризуються асоціальною поведінкою
  - г) неповноцінна сім'я
3. *Контроль за реалізацією у сім'ї прав людини; виявлення випадків їх порушення та умов, які цьому сприяють – це:*
- а) мета соціального інспектування
  - б) завдання соціального інспектування
  - в) функція соціального інспектування
  - г) право соціального інспектора
4. *Інспектування, яке здійснюється з метою надання відповідної оцінки виконаних заходів у вирішенні складних життєвих обставин та підготовки об'єктивного висновку і рекомендацій за результатами проведеної роботи – це:*
- а) планове інспектування
  - б) оперативне інспектування
  - в) моніторингове інспектування
  - г) громадське інспектування
5. *Соціальне інспектування здійснюється у строк:*
- а) до 20 робочих днів з моменту першого відвідування осіб
  - б) до 14 робочих днів з моменту першого відвідування осіб
  - в) протягом місяця з моменту першого відвідування осіб
  - г) до 10 робочих днів з моменту першого відвідування осіб
6. *Здійснення соціального обслуговування, спрямованого на розв'язання проблем осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах – це:*
- а) мета соціального інспектування
  - б) завдання соціального інспектування
  - в) результат соціального інспектування
  - г) метод соціального інспектування
7. *Термін «аудитор» вперше став використовуватися для позначення людей, які займаються перевіркою облікових записів з:*
- а) ХХІ ст.
  - б) ХХ ст.
  - в) ХІХ ст.
8. *Введення у західному світі сучасного поняття незалежності аудитора пов'язане з:*
- а) прийняттям Англією, у 1844 році, пакету законів про компанії, які предписували акціонерним товариствам доручати незалежним

бухгалтерам перевірку бухгалтерських рахунків компаній із наступним звітом перед акціонерами

- б) прийняттям, наприкінці XVII століття в Шотландії, першого закону про заборону певним посадовим особам служити у якості міського аудитора
- в) офіційним заснуванням у столиці Шотландії (1853 р.) Единбурзького інституту

9. Рівні здійснення соціального аудиту:

- а) корпоративний, локальний, галузевий, територіальний, національний
- б) етнічний, галузевий, територіальний, моральний
- в) високому, середньому, низькому
- г) психологічному, політичному, економічному

10. Результати СА, що є основою прогнозу відносно майбутніх фінансових вигод чи втрат та соціальних ризиків, важливі для:

- а) власники різних фірм
- б) менеджерам
- в) найманим робітникам
- г) інвесторів

Вірні відповіді: 1-г, 2-а, 3-а, 4-в, 5-г, 6-в, 7-а, 8-б. 9-а, 10-г,

Варіант 5

I. Дати відповіді на поставлені запитання:

1. Назвати предмет соціального аудиту, його об'єкт та цілі.
2. Пояснити значення партнерства з дорослими членами сім'ї, родиною.

II. Виконати тестові завдання:

1. *Інструмент регулювання ділових і трудових відносин в системі соціального партнерства – це:*

- а) корпоративна етика
- б) професійна етика
- в) етика ділових взаємовідносин
- г) підприємницька етика

2. *Бізнес, який дозволяє компанії зберігати конкуренто-спроможність в жорстких умовах глобалізації – це:*

- а) фінансовий бізнес
- б) холістичний бізнес
- в) комерційний бізнес
- г) виробничий бізнес

3. *Оцінка відповідності планової чисельності персоналу у виробничій програмі; кількісного та якісного складу працівників - цілям і завданням організації, інтересам співробітників – це:*

- а) мета аудиту планування потреб у персоналі
- б) мета аудиту формування персоналу

- в) мета аудиту оцінювання персоналу
  - г) мета аудиту управління персоналом
4. *Регламентовані величини витрат праці, що централізовано розраховуються для типових або стандартних умов праці – це:*
- а) нормативи часу
  - б) єдині норми праці
  - в) трудові нормативи
  - г) типові норми праці
5. *Ризик, який бере на себе агентство соціального аудиту, роблячи висновок про рівень досягнення соціоекономічних показників, про повну достовірність даних соціоекономічної звітності, в той час, коли в ньому можливі помилки і пропуски, які не потрапили в поле зору соціального аудитора – це:*
- а) неминучий ризик
  - б) аудиторський ризик
  - в) соціальний ризик
  - г) підприємницький ризик
6. *Метод, коли соціальні аудитори, виходячи з власного досвіду і знань, визначають аудиторський ризик на підставі соціоекономічної звітності замовника в цілому (або окремих соціоекономічних показників) як високий, ймовірний і малоімовірний, і використовують цю оцінку в плануванні соціального аудиту – це:*
- а) оцінний (інтуїтивний) метод
  - б) соціоаудиторська бесіда
  - в) експертиза
  - г) збір аудиторських доказів
7. *Система безперервного спостереження і наукового аналізу найбільш актуальних соціально-трудових процесів і явищ в цілях систематичної оцінки стану трудових відносин, розробки пропозицій щодо вибору найбільш доцільних управлінських рішень в соціально-трудовій сфері, попередження соціальних конфліктів – це:*
- а) системний моніторинг соціально-трудових відносин
  - б) моніторинг фінансово-економічних процесів
  - в) моніторинг фінансово-трудових відносин
  - г) моніторинг соціально-трудової сфери
8. *Технологія соціального аудиту має відповідати певним вимогам:*
- а) ретельна підготовка звіту
  - б) обов'язкова взаємодія з керівництвом об'єкта соціального аудиту
  - в) правильне оформлення документів при проведенні соціального аудиту
  - г) дотримання агентством соціального аудиту порядку дії в процесі організації та проведення соціального аудиту
9. *Будь-які умисні дії фізичного, сексуального, психологічного чи економічного спрямування однієї людини стосовно іншої, якщо ці дії порушують її конституційні права, свободи як людини та громадянина і наносять їй моральну травму, шкоду його фізичному чи психічному здоров'ю:*

- а) недбале ставлення
- б) безвідповідальна поведінка
- в) жорстоке поводження
- г) хуліганські дії

10. Відсутність або недостатність контролю за поведінкою або заняттями дітей і підлітків, виховного впливу на них з боку батьків або осіб, які їх замінюють:

- а) недбале ставлення
- б) жорстоке поводження
- в) безвідповідальна поведінка
- г) бездоглядність

Вірні відповіді: 1-а, 2-б, 3-а, 4-в, 5-в, 6-а, 7-а, 8-г, 9-в, 10-г.

Варіант 6

I. Дати відповіді на поставлені запитання:

1. Описати види та форми соціального аудиту.
2. Визначити особливості проведення та документування експрес-оцінки.

II. Виконати тестові завдання:

1. Метод якісно-кількісного аналізу змісту документів з метою виявлення та вимірювання різних фактів і тенденцій, відображених у цих документах – це:

- а) фокус-груп
- б) бенчмаркінг
- в) фандрайзинг
- г) контент-аналіз

2. Метод, який допомагає дитині заспокоїтися, перебороти страх перед спілкуванням із дорослим – це:

- а) гра-інтерв'ю
- б) арт-терапія
- в) іннотерапія
- г) графіка

3. Статут громадського об'єднання - Спілки аудиторів України було прийнято у:

- а) 1991 р.
- б) 1993 р.
- в) 1992 р.
- г) 1996 р.

4. Незалежний орган - Аудиторську палату України було створено у:

- а) 1993 р.
- б) 1991 р.
- в) 1995 р.
- г) 1999 р.

5. *Поширеною формою соціального аудиту в США, наряду з рейтингом, стає соціальна звітність:*

- а) на початку 80-х років ХХ ст.
- б) у 90-х роках ХХ ст.
- в) на початку ХХІ ст.
- г) у 2012 р.

6. *Доступна спостереженню і виміру характеристика (ознака) досліджуваного або керованого соціального об'єкту – це:*

- а) соціальний рейтинг
- б) соціальний індикатор
- в) соціальний звіт
- г) соціальний відгук

7. *Ознакою наукової організації праці – є спрямованість на вирішення:*

- а) матеріальних, фінансових та психофізіологічних завдань
- б) економічних, психофізіологічних та соціальних завдань
- в) фінансових, економічних та матеріальних завдань
- г) економічних, соціологічних та політичних завдань

8. *Гуманізація праці, створення таких умов на виробництві, які б відповідали самим насущним запитам людини сучасного демократичного суспільства – означає:*

- а) економічну спрямованість наукової організації праці
- б) політичну спрямованість наукової організації праці
- в) соціологічну спрямованість наукової організації праці
- г) соціальну спрямованість наукової організації праці

9. *Документ з надання послуг на проведення соціального аудиту, який укладається між агентством і замовником – це:*

- а) загальний план соціального аудиту
- б) контрольний лист
- в) договір проведення соціального аудиту
- г) програма соціального аудиту

10. *Вироблення оптимальної стратегії та тактики проведення соціального аудиту з урахуванням індивідуальних особливостей кожного об'єкта соціального аудиту – це:*

- а) планування соціального аудиту
- б) програма проведення соціального аудиту
- в) збір аудиторських доказів
- г) підготовка звіту

Вірні відповіді: 1-г, 2-а, 3-в, 4-а, 5- а, 6-б, 7-б, 8-г, 9-в, 10-а,

Варіант 7

I. Дати відповіді на поставлені запитання:

1. Пояснити, чому користувачі соціального аудиту проявляють до нього зацікавленість.
2. Розкрити роль міжвідомчої взаємодії і сутність мультидисциплінарного підходу до здійснення оцінки потреб дитини та її сім'ї.

II. Виконати тестові завдання:

1. *Сукупність прийомів, підходів, способів вивчення соціоекономічних процесів в їх динаміці і статистиці – це:*
  - а) методи соціального аудиту
  - б) методики соціального аудиту
  - в) технологія соціального аудиту
  - г) аналітична робота соціального аудиту
2. *Мала група людей, діяльністю якої керує соціальний аудитор з метою отримання інформації, необхідної для проведеного соціального аудиту, і робота якої носить спонтанний неструктурований характер – це:*
  - а) група аудиторів
  - б) фокус-група
  - в) група експертів з соціального аудиту
  - г) група громадських контролерів
3. *Статут громадського об'єднання - Спілки аудиторів України було прийнято у:*
  - а) 1991 р.
  - б) 1993 р.
  - в) 1992 р.
  - г) 1996 р.
4. *Незалежний орган - Аудиторську палату України було створено у:*
  - а) 1993 р.
  - б) 1991 р.
  - в) 1995 р.
  - г) 1999 р.
5. *Поширеною формою соціального аудиту в США, наряду з рейтингом, стає соціальна звітність:*
  - а) на початку 80-х років ХХ ст.
  - б) у 90-х роках ХХ ст.
  - в) на початку ХХІ ст.
  - г) у 2012 р.
6. *Доступна спостереженню і виміру характеристика (ознака) досліджуваного або керованого соціального об'єкту – це:*
  - а) соціальний рейтинг
  - б) соціальний індикатор
  - в) соціальний звіт
7. *Ознакою наукової організації праці – є спрямованість на вирішення:*
  - а) матеріальних, фінансових та психофізіологічних завдань
  - б) економічних, психофізіологічних та соціальних завдань

- в) фінансових, економічних та матеріальних завдань
г) економічних, соціологічних та політичних завдань
8. Гуманізація праці, створення таких умов на виробництві, які б відповідали самим насущним запитам людини сучасного демократичного суспільства – означає:
- а) економічну спрямованість наукової організації праці
  - б) політичну спрямованість наукової організації праці
  - в) соціологічну спрямованість наукової організації праці
  - г) соціальний відгук
9. Документ з надання послуг на проведення соціального аудиту, який укладається між агентством і замовником – це:
- а) загальний план соціального аудиту
  - б) контрольний лист
  - в) договір проведення соціального аудиту
  - г) програма соціального аудиту
10. Вироблення оптимальної стратегії та тактики проведення соціального аудиту з урахуванням індивідуальних особливостей кожного об'єкта соціального аудиту – це:
- а) планування соціального аудиту
  - б) програма проведення соціального аудиту
  - в) збір аудиторських доказів
  - г) підготовка звіту

Вірні відповіді: 1-а, 2-б, 3-в, 4-а, 5- а, 6-б, 7-б, 8-г, 9-в, 10-а,

Варіант 8

I. Дати відповіді на поставлені запитання:

1. Розкрити зміст поняття «соціальна відповідальність».
2. Пояснити сутність інспектування як форми внутрівідомчого контролю.

II. Виконати тестові завдання:

1. Сукупність прийомів, підходів, способів вивчення соціоекономічних процесів в їх динаміці і статиці – це:
  - а) методи соціального аудиту
  - б) методики соціального аудиту
  - в) технологія соціального аудиту
  - г) аналітична робота соціального аудиту
2. Мала група людей, діяльністю якої керує соціальний аудитор з метою отримання інформації, необхідної для проведеного соціального аудиту, і робота якої носить спонтанний неструктурований характер – це:

- а) група аудиторів
  - б) фокус-група
  - в) група експертів з соціального аудиту
  - г) група громадських контролерів
3. *Офіційне видання Аудиторської палати України та Спілки аудиторів України – це:*
- а) Журнал «Аудиторские ведомости»
  - б) «Финансовая газета»
  - в) ЗУ «Про аудиторську діяльність»
  - г) Газета «Аудитор України»
4. *Які завдання аудиту належать до завдань на макрорівні?*
- а) вивчення бізнесу клієнта
  - б) складання загального плану аудиту
  - в) система підготовки аудиторів
  - г) система контролю підприємства
5. *Автор робіт, присвячених використанню «соціальної енергії» в межах підприємства – це:*
- а) А. Рибу
  - б) Ж. Делор
  - в) П. Сюдур
  - г) А. Шевальє
6. *Країна, для якої характерне прагнення вийти за рамки окремого господарюючого суб'єкта (підприємства) і перенести соціальний аудит на рівень регіонів і національного господарства – це:*
- а) Франція
  - б) США
  - в) Японія
  - г) Німеччина
7. *Врахування людського фактору – це:*
- а) гуманізація праці
  - б) демократизація праці
  - в) автоматизація праці
  - г) авторитаризм у праці
8. *Наука про організацію праці виникла:*
- а) на початку XVIII ст.
  - б) вкінці XVIII – на початку XIX ст.
  - в) вкінці XIX – на початку XX ст.
  - г) на початку XXI ст.
9. *Локальний правовий акт, що регулює соціально-трудові відносини і укладається профспілковим комітетом від імені працівників підприємства з роботодавцем – це:*
- а) індивідуальний договір
  - б) договір на проведення соціального аудиту

- в) колективний договір
- г) контракт

10. *Певний порядок і послідовність дій соціального аудиту для отримання необхідних аудиторських доказів на конкретній ділянці соціального аудиту – це:*

- а) аналітична процедура
- б) процедура сканування
- в) звірка розрахунків
- г) аудиторська процедура

Вірні відповіді: 1-а, 2-б, 3-г, 4-в, 5-г, 6-а, 7-а, 8-в, 9-в, 10-г.

Варіант 9

I. Дати відповіді на поставлені запитання:

1. Обґрунтувати роль історичного фактору в формуванні сучасного розуміння соціальної відповідальності.
2. Розкрити специфіку здійснення та оформлення початкової оцінки в оцінці потреб дитини.

II. Виконати тестові завдання:

1. *Метод набору респондентів, що відображає генеральну сукупність – це:*

- а) діагностика
- б) експертна оцінка
- в) експертиза
- г) «модель вибірки»

2. *Спеціальні методи оцінки якості експертів розділяють на групи:*

- а) евристичні, статистичні, тестові, документальні, комбіновані
- б) статистичні, кількісні, якісні, змішані
- в) документальні, розрахункові, комбіновані, тестові
- г) кількісні, якісні, розрахункові, змішані

3. *Країна, для якої характерне прагнення вийти за рамки окремого господарюючого суб'єкта (підприємства) і перенести соціальний аудит на рівень регіонів і національного господарства – це:*

- а) Франція
- б) США
- в) Японія
- г) Німеччина

4. *Модель соціального аудиту, концептуальною основою якої є традиційні ідеї соціал-демократії, християнського соціального вчення, теорії держави добробуту, - це:*

- а) Російська модель СА
- б) Німецька модель СА

- в) Японська модель СА
  - г) Французька модель СА
5. Цілеспрямовано організований, планомірно і систематично здійснюваний процес отримання та розвитку знань, умінь і навичок, що відповідають перспективним і поточним потребам організації – це:
- а) перепідготовка персоналу
  - б) підвищення кваліфікації персоналу
  - в) підготовка персоналу
  - г) навчання персоналу
6. Оцінка соціальної та економічної ефективності заходів, що забезпечують оволодіння працівниками знаннями, вміннями і навичками, необхідними для підвищення конкурентоспроможності підприємства і персоналу – це:
- а) мета аудиту управління навчанням персоналу
  - б) мета аудиту управління діловою кар'єрою
  - в) мета аудиту перепідготовки персоналу
  - г) мета аудиту підвищення кваліфікації персоналу
7. У заключному звіті за результатами соціального аудиту необхідно відобразити:
- а) попередню роботу з документами, збір аналітичних доказів
  - б) копії аудиторського висновку зацікавленим користувачам
  - в) спеціальні дослідження та роботи відносно виявлення та аналізу подій, що відбулися після дати підписання аудиторського висновку
  - г) виправлення, що мають місце у звіті
8. Для соціальних аудиторів не допустимо:
- а) чітко формулювати питання контрольного переліку
  - б) узагальнювати висновки, додатково вносити особистісні або передбачувані вимоги
  - в) проводити оцінку відхилень
  - г) проводити перевірку однотипних соціоекономічних показників в інших аналогічних умовах
9. Спеціальні методи оцінки якості експертів розділяють на групи:
- а) евристичні, статистичні, тестові, документальні, комбіновані
  - б) статистичні, кількісні, якісні, змішані
  - в) документальні, розрахункові, комбіновані, тестові
  - г) кількісні, якісні, розрахункові, змішані
10. Технологія виявлення кращої бізнес-практики з метою підвищення ефективності управління власною компанією – це:
- а) контент-аналіз
  - б) бенчмаркінг
  - в) соціологічний експеримент
  - г) ассесмент-центр

Вірні відповіді: 1-г, 2-а, 3-а, 4-б, 5-г, 6-а, 7- а, 8-б, 9-а, 10-б.

Варіант 10.

I. Дати відповіді на поставлені запитання:

1. Назвати міжнародно-правові акти, які можна віднести до сфери регулювання соціального аудиту.
2. Пояснити значення результату здійснення соціального інспектування в процесі соціального супроводу.

II. Виконати тестові завдання:

1. *Аудиторський висновок має складатися:*
  - а) лише з аналітичної та підсумкової частин
  - б) з вступної та підсумкової частин
  - в) з вступної та аналітичної частин
  - г) з вступної, аналітичної та підсумкової частин
2. *Частина аудиторського висновку, яка представляє собою думку агентства щодо достовірності соціоекономічної звітності об'єкту соціального аудиту – це:*
  - а) аналітична частина
  - б) підсумкова частина
  - в) вступна частина
  - г) основна частина
3. *Сукупність методів збору, вивчення, аналізу, обробки соціоекономічної інформації і практичних дій в їх логічній послідовності – це:*
  - а) методологія соціального аудиту
  - б) прийоми соціального аудиту
  - в) технології соціального аудиту
  - г) висновки соціального аудиту
4. *Система заходів, спрямованих на здійснення нагляду, аналізу, експертизи, контролю за здійсненням соціальних програм, проектів, умовами життєдіяльності, моральним, психічним та фізичним станом дітей та молоді, забезпечення захисту їх прав, свобод та законних інтересів – це:*
  - а) соціальне інспектування
  - б) соціальний супровід
  - в) соціальна терапія
  - г) соціальна діагностика
5. *Здійснення координації між суб'єктами соціальної роботи із сім'ями, які опинилися в складних життєвих обставинах, та комплексного вирішення їх питань пов'язане з діяльністю:*
  - а) реабілітаційного центру
  - б) дорадчого органу при райдержадміністрації
  - в) центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді
  - г) мобільних центрів
6. *Обставини, що об'єктивно порушують нормальну життєдіяльність особи, наслідки яких вона не може подолати самотійно – це:*

- а) соціальні обставини
  - б) складні матеріальні обставини
  - в) обставини тимчасової складності
  - г) складні життєві обставини
7. *Інспектування, яке здійснюється відповідно до затвердженого директором Центру плану – це:*
- а) планове інспектування
  - б) оперативне інспектування
  - в) моніторингове інспектування
  - г) громадське інспектування
8. *Сім'ї, де дорослі члени сім'ї знаходяться на обліку міліції, наркологічному диспансері, умовно засуджені за порушення прав людини в сім'ї, перебувають на обліку в службі у справах неповнолітніх як неблагополучна сім'я – це:*
- а) суб'єкти соціального інспектування
  - б) клієнти соціального інспектування
  - в) об'єкти соціального інспектування
  - г) замовники соціального інспектування
9. *Соціальне інспектування здійснюється у строк:*
- а) до 20 робочих днів з моменту першого відвідування осіб
  - б) до 14 робочих днів з моменту першого відвідування осіб
  - в) протягом місяця з моменту першого відвідування осіб
  - г) до 10 робочих днів з моменту першого відвідування осіб
10. *Батьківщина фінансового аудиту – це:*
- а) Японія
  - б) Шотландія
  - в) Великобританія

Вірні відповіді: 1-г, 2-б, 3- в, 4- а, 5-б, 6-г, 7- а, 8-в, 9-г, 10-в.

Варіант 11.

I. Дати відповіді на поставлені запитання:

1. Розкрити особливості Європейської конвенції про захист прав людини та основних свобод у питаннях регулювання соціально-економічних прав.
2. Охарактеризувати комплексну оцінку в оцінці потреб дитини. Пояснити логіку її проведення та документування.

II. Виконати тестові завдання:

1. Термін «аудитор» вперше став використовуватися для позначення людей, які займаються перевіркою облікових записів з:
  - а) ХХІ ст.

- б) XX ст.
  - в) XIX ст.
2. Введення у західному світі сучасного поняття незалежності аудитора пов'язане з:
- а) прийняттям Англією, у 1844 році, пакету законів про компанії, які предписували акціонерним товариствам доручати незалежним бухгалтерам перевірку бухгалтерських рахунків компаній із наступним звітом перед акціонерами
  - б) прийняттям, наприкінці XVII століття в Шотландії, першого закону про заборону певним посадовим особам служити у якості міського аудитора
  - в) офіційним заснуванням у столиці Шотландії (1853 р.) Единбурзького інституту
3. Офіційне видання Аудиторської палати України та Спілки аудиторів України – це:
- а) Журнал «Аудиторские ведомости»
  - б) «Финансовая газета»
  - в) ЗУ «Про аудиторську діяльність»
  - г) Газета «Аудитор України»
4. Які завдання аудиту належать до завдань на макрорівні?
- а) вивчення бізнесу клієнта
  - б) складання загального плану аудиту
  - в) система підготовки аудиторів
  - г) система контролю підприємства
5. Країна, для якої характерне прагнення вийти за рамки окремого господарюючого суб'єкта (підприємства) і перенести соціальний аудит на рівень регіонів і національного господарства – це:
- а) Франція
  - б) США
  - в) Японія
  - г) Німеччина
6. Модель соціального аудиту, концептуальною основою якої є традиційні ідеї соціал-демократії, християнського соціального вчення, теорії держави добробуту, - це:
- а) Російська модель СА
  - б) Німецька модель СА
  - в) Японська модель СА
  - г) Французька модель СА
7. Цілеспрямовано організований, планомірно і систематично здійснюваний процес отримання та розвитку знань, умінь і навичок, що відповідають перспективним і поточним потребам організації – це:
- а) перепідготовка персоналу
  - б) підвищення кваліфікації персоналу
  - в) підготовка персоналу
  - г) навчання персоналу

8. Оцінка соціальної та економічної ефективності заходів, що забезпечують оволодіння працівниками знаннями, вміннями і навичками, необхідними для підвищення конкурентоспро-можності підприємства і персоналу – це:

- а) мета аудиту управління навчанням персоналу
- б) мета аудиту управління діловою кар'єрою
- в) мета аудиту перепідготовки персоналу
- г) мета аудиту підвищення кваліфікації персоналу

9. Аудиторський висновок має складатися:

- а) лише з аналітичної та підсумкової частин
- б) з вступної та підсумкової частин
- в) з вступної та аналітичної частин
- г) з вступної, аналітичної та підсумкової частин

10. Частина аудиторського висновку, яка представляє собою думку агентства щодо достовірності соціоекономічної звітності об'єкту соціального аудиту – це:

- а) аналітична частина
- б) підсумкова частина
- в) вступна частина
- г) основна частина

Вірні відповіді: 1-а, 2-б, 3-г, 4-в, 5-а, 6-б, 7-г, 8-а, 9-г, 10-б.

Варіант 12.

I. Дати відповіді на поставлені запитання:

1. Пояснити, чи можна розглядати рішення Європейського суду з прав людини в якості правової основи здійснення соціального аудиту.
2. Розкрити зміст інструментарію оцінки потреб дитини (анкета «Сильні сторони і труднощі»; шкала «Щоденний догляд за дитиною/ дітьми» та ін.).

II. Виконати тестові завдання:

1. Спеціальні методи оцінки якості експертів розділяють на групи:
  - а) евристичні, статистичні, тестові, документальні, комбіновані
  - б) статистичні, кількісні, якісні, змішані
  - в) документальні, розрахункові, комбіновані, тестові
  - г) кількісні, якісні, розрахункові, змішані
2. Технологія виявлення кращої бізнес-практики з метою підвищення ефективності управління власною компанією – це:
  - а) контент-аналіз
  - б) бенчмаркінг
  - в) соціологічний експеримент
  - г) ассесмент-центр
3. Будь-які умисні дії фізичного, сексуального, психологічного чи економічного спрямування однієї людини стосовно іншої, якщо ці дії порушують її

конституційні права, свободи як людини та громадянина і наносять їй моральну травму, шкоду його фізичному чи психічному здоров'ю:

- а) недбале ставлення
- б) безвідповідальна поведінка
- в) жорстоке поводження
- г) хуліганські дії

4. Відсутність або недостатність контролю за поведінкою або заняттями дітей і підлітків, виховного впливу на них з боку батьків або осіб, які їх замінюють:

- а) недбале ставлення
- б) жорстоке поводження
- в) безвідповідальна поведінка
- г) бездоглядність

5. Інспектування, яке здійснюється з метою надання відповідної оцінки виконаних заходів у вирішенні складних життєвих обставин та підготовки об'єктивного висновку і рекомендацій за результатами проведеної роботи – це:

- а) планове інспектування
- б) оперативне інспектування
- в) моніторингове інспектування
- г) громадське інспектування

6. Метод якісно-кількісного аналізу змісту документів з метою виявлення та вимірювання різних фактів і тенденцій, відображених у цих документах – це:

- а) фокус-груп
- б) бенчмаркінг
- в) фандрайзинг
- г) контент-аналіз

7. Здійснення соціального обслуговування, спрямованого на розв'язання проблем осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах – це:

- а) мета соціального інспектування
- б) завдання соціального інспектування
- в) результат соціального інспектування
- г) метод соціального інспектування

8. Метод, який допомагає дитині заспокоїтися, перебороти страх перед спілкуванням із дорослим – це:

- а) гра-інтерв'ю
- б) арт-терапія
- в) іннотерапія
- г) графіка

9. Термін «аудитор» вперше став використовуватися для позначення людей, які займаються перевіркою облікових записів з:

- а) ХХІ ст.
- б) ХХ ст.
- в) ХІХ ст.

10. Введення у західному світі сучасного поняття незалежності аудитора пов'язане з:

- а) прийняттям Англією, у 1844 році, пакету законів про компанії, які предписували акціонерним товариствам доручати незалежним бухгалтерам перевірку бухгалтерських рахунків компаній із наступним звітом перед акціонерами
- б) прийняттям, наприкінці XVII століття в Шотландії, першого закону про заборону певним посадовим особам служити у якості міського аудитора
- в) офіційним заснуванням у столиці Шотландії (1853 р.) Единбурзького інституту

Вірні відповіді: 1-а, 2-б, 3-в, 4-г, 5-в, 6-г, 7-в, 8-а, 9-а, 10-б.

Варіант 13.

I. Дати відповіді на поставлені запитання:

- 1. Назвати положення Європейської соціальної хартії, які мають бути враховані під час проведення соціального аудиту.
- 2. Описати види соціального інспектування.

II. Виконати тестові завдання:

1. Поняття «аудит» походить від:

- а) грецького «audit»
- б) латинського «audio»
- в) боснійського «revizije»

2. Автор «Трактату про рахунки і записи»:

- а) Лука Пачолі
- б) Карл Маркс
- в) Чжоу

3. Розробником теорії соціоекономіки – є:

- а) А. Сміт
- б) А. Шулус
- в) К. Маркс

4. Поняття «робоча аристократія» з'явилося:

- а) у другій половині XIX ст.
- б) у першій половині XX ст.
- в) у другій половині XX ст.
- г) на початку XXI ст.

5. Інструмент регулювання ділових і трудових відносин в системі соціального партнерства – це:

- а) корпоративна етика
- б) професійна етика
- в) етика ділових взаємовідносин

- г) підприємницька етика
6. Бізнес, який дозволяє компанії зберігати конкурентно-спроможність в жорстких умовах глобалізації – це:
- а) фінансовий бізнес
  - б) холістичний бізнес
  - в) комерційний бізнес
  - г) виробничий бізнес
7. Ознакою наукової організації праці – є спрямованість на вирішення:
- а) матеріальних, фінансових та психофізіологічних завдань
  - б) економічних, психофізіологічних та соціальних завдань
  - в) фінансових, економічних та матеріальних завдань
  - г) економічних, соціологічних та політичних завдань
8. Гуманізація праці, створення таких умов на виробництві, які б відповідали самим насущним запитам людини сучасного демократичного суспільства – означає:
- а) економічну спрямованість наукової організації праці
  - б) політичну спрямованість наукової організації праці
  - в) соціологічну спрямованість наукової організації праці
  - г) соціальну спрямованість наукової організації праці
9. Локальний правовий акт, що регулює соціально-трудові відносини і укладається профспілковим комітетом від імені працівників підприємства з роботодавцем – це:
- а) індивідуальний договір
  - б) договір на проведення соціального аудиту
  - в) колективний договір
  - г) контракт
10. Певний порядок і послідовність дій соціального аудиту для отримання необхідних аудиторських доказів на конкретній ділянці соціального аудиту – це:
- а) аналітична процедура
  - б) процедура сканування
  - в) звірка розрахунків
  - г) аудиторська процедура

Вірні відповіді: 1- б, 2-а, 3-б, 4-б, 5-а, 6-б, 7-б, 8-г, 9-в, 10-г.

Варіант 14.

I. Дати відповіді на поставлені запитання:

1. Визначити особливості американської цивілізації, які вплинули на соціальний аудит.
2. Охарактеризувати методи соціального інспектування.

II. Виконати тестові завдання:

1. Сукупність методів збору, вивчення, аналізу, обробки соціоекономічної інформації і практичних дій в їх логічній послідовності – це:

- а) методологія соціального аудиту
- б) прийоми соціального аудиту
- в) технології соціального аудиту
- г) висновки соціального аудиту

2. Проведення експертизи роботи органів управління об'єкта соціального аудиту в області підвищення ефективності трудової діяльності, зниження плинності кадрів, підвищення задоволеності працею у працівників – це:

- а) одна із цілей технології соціального аудиту
- б) одне із завдань технології соціального аудиту
- в) одна із функцій технології соціального аудиту
- г) один з етапів технології соціального аудиту

3. Обставини, що об'єктивно порушують нормальну життєдіяльність особи, наслідки яких вона не може подолати самотійно – це:

- а) соціальні обставини
- б) складні матеріальні обставини
- в) обставини тимчасової складності
- г) складні життєві обставини

4. Сім'я, яка втратила свої виховні можливості через виникнення таких умов, що порушують нормальну життєдіяльність одного або кількох членів сім'ї, наслідки яких вони не можуть подолати самотійно – це:

- а) сім'я, що перебуває у складних життєвих обставинах
- б) сім'я групи ризику
- в) сім'я, члени якої характеризуються асоціальною поведінкою
- г) неповноцінна сім'я

5. Інспектування, яке здійснюється з метою надання відповідної оцінки виконаних заходів у вирішенні складних життєвих обставин та підготовки об'єктивного висновку і рекомендацій за результатами проведеної роботи – це:

- а) планове інспектування
- б) оперативне інспектування
- в) моніторингове інспектування
- г) громадське інспектування

6. Метод якісно-кількісного аналізу змісту документів з метою виявлення та вимірювання різних фактів і тенденцій, відображених у цих документах – це:

- а) фокус-груп
- б) бенчмаркінг
- в) фандрейзинг
- г) контент-аналіз

7. Здійснення соціального обслуговування, спрямованого на розв'язання проблем осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах – це:

- а) мета соціального інспектування
- б) завдання соціального інспектування
- в) результат соціального інспектування
- г) метод соціального інспектування

8. Метод, який допомагає дитині заспокоїтися, перебороти страх перед спілкуванням із дорослим – це:

- а) гра-інтерв'ю
- б) арт-терапія
- в) іннотерапія
- г) графіка

9. Автор «Трактату про рахунки і записи»:

- а) Лука Пачолі
- б) Карл Маркс
- в) Чжоу

10. Батьківщина фінансового аудиту – це:

- а) Японія
- б) Шотландія
- в) Великобританія

Вірні відповіді: 1- в, 2-а, 3-г, 4-а, 5-в, 6-г, 7-в, 8-а, 2-а, 3-в,

Варіант 15.

I. Дати відповіді на поставлені запитання:

1. Пояснити, які міжнародно-правові акти можна віднести до сфери регулювання соціального аудиту.
2. Розкрити роль анкетування в соціальному інспектуванні.

II. Виконати тестові завдання:

1. Аудиторська діяльність – це:

- а) підприємницька діяльність, що включає в себе організаційне і методичне забезпечення аудиту, практичне виконання аудиторських перевірок (аудит) та надання інших аудиторських послуг
- б) форма фінансового контролю
- в) вирішальний вплив або можливість здійснення вирішального впливу на господарську діяльність суб'єкта господарювання
- г) складова частина процесів управління, що складається в узгодженні, впорядкуванні дій різних частин керованої системи

2. Методологічною основою соціального аудиту – є:

- а) теорія цивілізаційного підходу
- б) теорія демократичного підходу
- в) теорія соціоекономіки та соціоекономічних відносин

- г) теорія фінансово-економічних відносин
3. Розробником теорії соціоекономіки – є:
- а) А. Сміт
  - б) А. Шулуc
  - в) К. Маркс
4. Бізнес, який дозволяє компанії зберігати конкуренто-спроможність в жорстких умовах глобалізації – це:
- а) фінансовий бізнес
  - б) холістичний бізнес
  - в) комерційний бізнес
  - г) виробничий бізнес
5. Поширеною формою соціального аудиту в США, наряду з рейтингом, стає соціальна звітність:
- а) на початку 80-х років ХХ ст.
  - б) у 90-х роках ХХ ст.
  - в) на початку ХХІ ст.
  - г) у 2012 р.
6. Доступна спостереженню і виміру характеристика (ознака) досліджуваного або керованого соціального об'єкту – це:
- а) соціальний рейтинг
  - б) соціальний індикатор
  - в) соціальний звіт
  - г) соціальний відгук
7. Підсумкові показники забезпечення конкурентоспроможності підприємства, стабільності зайнятості персоналу, його задоволеності рівнем заробітної плати та соціальних виплат, умовами роботи – це критерії успішності в:
- а) управлінні персоналом
  - б) управлінні наймами персоналу
  - в) управлінні людськими ресурсами
  - г) плануванні персоналу
8. Визначення потреби організації в необхідних для неї за чисельністю і професійній підготовці кадрах з урахуванням виробничої програми та стратегії розвитку – це:
- а) формування персоналу
  - б) планування персоналу
  - в) управління персоналом
  - г) оцінка персоналу
9. Той, хто ініціює проведення соціального аудиту – це:
- а) замовник
  - б) соціальний аудитор
  - в) агентство соціального аудиту
  - г) об'єкт соціального аудиту
10. Внутрішній соціальний аудит може бути:

- а) горизонтальним та вертикальним
- б) простим та складним
- в) первинним та повторним
- г) одноразовим та багаторазовим

Вірні відповіді: 1- а, 2-в, 3-б, 4-б, 5- а, 6-б, 7-в, 8-б, 9- а, 10-а,

Варіант 16.

I. Дати відповіді на поставлені запитання:

1. Пояснити різницю між поняттями «управління людськими ресурсами» та «управлінням персоналом».
2. Охарактеризувати сутність діагностичної функції в соціальному інспектуванні.

II. Виконати тестові завдання:

1. Сукупність методів збору, вивчення, аналізу, обробки соціоекономічної інформації і практичних дій в їх логічній послідовності – це:
  - а) методологія соціального аудиту
  - б) прийоми соціального аудиту
  - в) технології соціального аудиту
  - г) висновки соціального аудиту
2. Проведення експертизи роботи органів управління об'єкта соціального аудиту в області підвищення ефективності трудової діяльності, зниження плинності кадрів, підвищення задоволеності працею у працівників – це:
  - а) одна із цілей технології соціального аудиту
  - б) одне із завдань технології соціального аудиту
  - в) одна із функцій технології соціального аудиту
  - г) один з етапів технології соціального аудиту
3. Технологія соціального аудиту складається з наступних етапів:
  - а) теоретичний, методичний, аналітичний
  - б) теоретичний, методичний, підсумковий
  - в) теоретичний, методологічний, процедурний
  - г) теоретичний, методичний, прикладний
4. Обставини, що об'єктивно порушують нормальну життєдіяльність особи, наслідки яких вона не може подолати самотійно – це:
  - а) соціальні обставини
  - б) складні матеріальні обставини
  - в) обставини тимчасової складності
  - г) складні життєві обставини
5. Сім'я, яка втратила свої виховні можливості через виникнення таких умов, що порушують нормальну життєдіяльність одного або кількох членів сім'ї, наслідки яких вони не можуть подолати самотійно – це:
  - а) сім'я, що перебуває у складних життєвих обставинах

- б) сім'я групи ризику
  - в) сім'я, члени якої характеризуються асоціальною поведінкою
  - г) неповноцінна сім'я
6. Інспектування, яке здійснюється відповідно до затвердженого директором Центру плану – це:
- а) планове інспектування
  - б) оперативне інспектування
  - в) моніторингове інспектування
  - г) громадське інспектування
7. Сім'ї, де дорослі члени сім'ї знаходяться на обліку міліції, наркологічному диспансері, умовно засуджені за порушення прав людини в сім'ї, перебувають на обліку в службі у справах неповнолітніх як неблагополучна сім'я – це:
- а) суб'єкти соціального інспектування
  - б) клієнти соціального інспектування
  - в) об'єкти соціального інспектування
  - г) замовники соціального інспектування
8. Контроль за реалізацією у сім'ї прав людини; виявлення випадків їх порушення та умов, які цьому сприяють – це:
- а) мета соціального інспектування
  - б) завдання соціального інспектування
  - в) функція соціального інспектування
  - г) право соціального інспектора
9. Контроль за дотриманням державних стандартів і нормативів у сфері соціальної роботи – це:
- а) функція соціального інспектування
  - б) мета соціального інспектування
  - в) завдання соціального інспектування
  - г) засіб соціального інспектування
10. Звернення громадян, яким стало відомо про осіб, що перебувають у складних життєвих обставинах – це є:
- а) однією з умов проведення соціального інспектування:
  - б) одним із завдань соціального інспектування
  - в) одним із принципів соціального інспектування
  - г) одним із методів соціального інспектування

Вірні відповіді: 1- в, 2-а, 3-в, 4-г, 5-а, 6- а, 7-в, 8-а, 9- в, 10-а.

Варіант 17.

I. Дати відповіді на поставлені запитання:

1. Розкрити мету та завдання управління людськими ресурсами.
2. Описати зміст наглядово-контрольної функції у соціальному інспектуванні.

II. Виконати тестові завдання:

1. Соціальне інспектування здійснюється у строк:
  - а) до 20 робочих днів з моменту першого відвідування осіб
  - б) до 14 робочих днів з моменту першого відвідування осіб
  - в) протягом місяця з моменту першого відвідування осіб
  - г) до 10 робочих днів з моменту першого відвідування осіб
2. Здійснення соціального обслуговування, спрямованого на розв'язання проблем осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах – це:
  - а) мета соціального інспектування
  - б) завдання соціального інспектування
  - в) результат соціального інспектування
  - г) метод соціального інспектування
3. Метод, який допомагає дитині заспокоїтися, перебороти страх перед спілкуванням із дорослим – це:
  - а) гра-інтерв'ю
  - б) арт-терапія
  - в) іннотерапія
  - г) графіка
4. Рівні здійснення соціального аудиту:
  - а) корпоративний, локальний, галузевий, територіальний, національний
  - б) етнічний, галузевий, територіальний, моральний
  - в) високому, середньому, низькому
  - г) психологічному, політичному, економічному
5. Результати СА, що є основою прогнозу відносно майбутніх фінансових вигод чи втрат та соціальних ризиків, важливі для:
  - а) власники різних фірм
  - б) менеджерам
  - в) найманим робітникам
  - г) інвесторів
6. Статут громадського об'єднання - Спілки аудиторів України було прийнято у:
  - а) 1991 р.
  - б) 1993 р.
  - в) 1992 р.
  - г) 1996 р.
7. Політика державної влади, яка активно впливає на промислову політику, бізнес, домагаючись забезпечення максимальної зайнятості, стимулює економічне зростання, створює умови для підвищення життєвого рівня населення, його соціального забезпечення, розвиває системи охорони здоров'я, освіти, соціального страхування тощо, - це:
  - а) політика «загального добробуту»
  - б) політика «ринкової орієнтації»
  - в) політика «вбудованого лібералізму»
  - г) політика неолібералізму

8. *Відповідальність, яка пов'язана зі збільшенням прибутку та сприяє процвітанню акціонерів – це:*

- а) соціальна відповідальність бізнесу
- б) соціальна відповідальність держави
- в) соціальна відповідальність профспілок
- г) соціальна відповідальність неурядових організацій

9. *Системний процес отримання та узагальнення об'єктивних даних щодо залучення, використання та розвитку персоналу в організації, оцінці їх відповідності правовим нормам, критеріям соціальної та економічної ефективності, стратегії розвитку організації – це:*

- а) аудит системи управління персоналом
- б) аудит системи найму персоналу
- в) аудит системи управління людськими ресурсами
- г) аудит системи оцінювання управління персоналом

10. *Діагностика соціальної та економічної ефективності системи управління персоналом, оцінка її відповідності міжнародним вимогам, українському законодавству і корпоративним стандартам, обґрунтування шляхів її вдосконалення – це:*

- а) мета аудиту системи управління людськими ресурсами
- б) мета аудиту системи управління персоналом
- в) мета аудиту системи найму персоналу
- г) мета аудиту системи оцінювання управління персоналом

Вірні відповіді: 1-г, 2-в, 3-а, 4-а, 5-г, 6-в, 7-в, 8-а, 9- в, 10-а,

Варіант 18.

I. Дати відповіді на поставлені запитання:

1. Сформувати основні напрями аудиту людськими ресурсами.
2. Зробити порівняльний аналіз попереджувально-профілактичної та охоронно-захисної функцій в соціальному інспектуванні. Обґрунтувати свою відповідь.

II. Виконати тестові завдання:

1. Підсумкові показники забезпечення конкурентоспроможності підприємства, стабільності зайнятості персоналу, його задоволеності рівнем заробітної плати та соціальних виплат, умовами роботи – це критерії успішності в:

- а) управлінні персоналом
- б) управлінні наймами персоналу
- в) управлінні людськими ресурсами
- г) плануванні персоналу

2. *Визначення потреби організації в необхідних для неї за чисельністю і професійній підготовці кадрах з урахуванням виробничої програми та стратегії розвитку – це:*

- а) формування персоналу
- б) планування персоналу
- в) управління персоналом
- г) оцінка персоналу

3. *Оцінка відповідності планової чисельності персоналу у виробничій програмі; кількісного та якісного складу працівників - цілям і завданням організації, інтересам співробітників – це:*

- а) мета аудиту планування потреб у персоналі
- б) мета аудиту формування персоналу
- в) мета аудиту оцінювання персоналу
- г) мета аудиту управління персоналом

4. *Ризик, який бере на себе агентство соціального аудиту, роблячи висновок про рівень досягнення соціоекономічних показників, про повну достовірність даних соціоекономічної звітності, в той час, коли в ньому можливі помилки і пропуски, які не потрапили в поле зору соціального аудитора – це:*

- а) неминучий ризик
- б) аудиторський ризик
- в) соціальний ризик
- г) підприємницький ризик

5. *Метод, коли соціальні аудитори, виходячи з власного досвіду і знань, визначають аудиторський ризик на підставі соціоекономічної звітності замовника в цілому (або окремих соціоекономічних показників) як високий, ймовірний і малоімовірний, і використовують цю оцінку в плануванні соціального аудиту – це:*

- а) оцінний (інтуїтивний) метод
- б) соціоаудиторська бесіда
- в) експертиза
- г) збір аудиторських доказів

6. *Документ з надання послуг на проведення соціального аудиту, який укладається між агентством і замовником – це:*

- а) загальний план соціального аудиту
- б) контрольний лист
- в) договір проведення соціального аудиту
- г) програма соціального аудиту

7. *Сукупність методів збору, вивчення, аналізу, обробки соціоекономічної інформації і практичних дій в їх логічній послідовності – це:*

- а) методологія соціального аудиту
- б) прийоми соціального аудиту
- в) технології соціального аудиту
- г) висновки соціального аудиту

8. *Проведення експертизи роботи органів управління об'єкта соціального аудиту в області підвищення ефективності трудової діяльності, зниження плинності кадрів, підвищення задоволеності працею у працівників – це:*

- а) одна із цілей технології соціального аудиту
- б) одне із завдань технології соціального аудиту
- в) одна із функцій технології соціального аудиту
- г) один з етапів технології соціального аудиту

9. *Технологія соціального аудиту складається з наступних етапів:*

- а) теоретичний, методичний, аналітичний
- б) теоретичний, методичний, підсумковий
- в) теоретичний, методологічний, процедурний
- г) теоретичний, методичний, прикладний

10. *Організація практичної діяльності з розробки соціальних технологій – це:*

- а) методологічний етап технології соціального аудиту
- б) процедурний етап технології соціального аудиту
- в) теоретичний етап технології соціального аудиту
- г) прикладний етап технології соціального аудиту

Вірні відповіді: 1-в, 2-б, 3-а, 4-в, 5-а, 6-в, 7- в, 8-а, 9-в, 10-б,

Варіант 19.

I. Дати відповіді на поставлені запитання:

1. Розкрити сутність соціальних аспектів людських ресурсів у соціальному аудиті.
2. Пояснити місце та роль комунікативної й координаційної функцій в соціальному інспектуванні.

II. Виконати тестові завдання:

1. *Система безперервного спостереження і наукового аналізу найбільш актуальних соціально-трудова процесів і явищ в цілях систематичної оцінки стану трудових відносин, розробки пропозицій щодо вибору найбільш доцільних управлінських рішень в соціально-трудова сфері, попередження соціальних конфліктів – це:*

- а) системний моніторинг соціально-трудова відносин
- б) моніторинг фінансово-економічних процесів
- в) моніторинг фінансово-трудова відносин
- г) моніторинг соціально-трудова сфери

2. *Технологія соціального аудиту має відповідати певним вимогам:*

- а) ретельна підготовка звіту
- б) обов'язкова взаємодія з керівництвом об'єкта соціального аудиту
- в) правильне оформлення документів при проведенні соціального аудиту
- г) дотримання агентством соціального аудиту порядку дії в процесі організації та проведення соціального аудиту

3. Сукупність прийомів, підходів, способів вивчення соціоекономічних процесів в їх динаміці і статистиці – це:

- а) методи соціального аудиту
- б) методики соціального аудиту
- в) технологія соціального аудиту
- г) аналітична робота соціального аудиту

4. Сім'я, яка втратила свої виховні можливості через виникнення таких умов, що порушують нормальну життєдіяльність одного або кількох членів сім'ї, наслідки яких вони не можуть подолати самотійно – це:

- а) сім'я, що перебуває у складних життєвих обставинах
- б) сім'я групи ризику
- в) сім'я, члени якої характеризуються асоціальною поведінкою
- г) неповноцінна сім'я

5. Будь-які умисні дії фізичного, сексуального, психологічного чи економічного спрямування однієї людини стосовно іншої, якщо ці дії порушують її конституційні права, свободи як людини та громадянина і наносять їй моральну травму, шкоду його фізичному чи психічному здоров'ю:

- а) недбале ставлення
- б) безвідповідальна поведінка
- в) жорстоке поводження
- г) хуліганські дії

6. Відсутність або недостатність контролю за поведінкою або заняттями дітей і підлітків, виховного впливу на них з боку батьків або осіб, які їх замінюють:

- а) недбале ставлення
- б) жорстоке поводження
- в) безвідповідальна поведінка
- г) бездоглядність

7. Інспектування, яке здійснюється відповідно до затвердженого директором Центру плану – це:

- а) планове інспектування
- б) оперативне інспектування
- в) моніторингове інспектування
- г) громадське інспектування

8. Сім'ї, де дорослі члени сім'ї знаходяться на обліку міліції, наркологічному диспансері, умовно засуджені за порушення прав людини в сім'ї, перебувають на обліку в службі у справах неповнолітніх як неблагополучна сім'я – це:

- а) суб'єкти соціального інспектування
- б) клієнти соціального інспектування
- в) об'єкти соціального інспектування
- г) замовники соціального інспектування

9. Контроль за реалізацією у сім'ї прав людини; виявлення випадків їх порушення та умов, які цьому сприяють – це:

- а) мета соціального інспектування

- б) завдання соціального інспектування
- в) функція соціального інспектування
- г) право соціального інспектора

10. Соціальне інспектування здійснюється у строк:

- а) до 20 робочих днів з моменту першого відвідування осіб
- б) до 14 робочих днів з моменту першого відвідування осіб
- в) протягом місяця з моменту першого відвідування осіб
- г) до 10 робочих днів з моменту першого відвідування осіб

Вірні відповіді: 1-а, 2-г, 3-а, 4-а, 5-в, 6-г, 7-а, 8-в, 9-а, 10-г.

Варіант 20.

I. Дати відповіді на поставлені запитання:

1. Охарактеризувати показники оцінки кадрової політики в організації.
2. Обґрунтувати етапи, що включають зміст соціального інспектування.

II. Виконати тестові завдання:

1. Контроль за дотриманням державних стандартів і нормативів у сфері соціальної роботи – це:

- а) функція соціального інспектування
- б) мета соціального інспектування
- в) завдання соціального інспектування
- г) засіб соціального інспектування

2. Звернення громадян, яким стало відомо про осіб, що перебувають у складних життєвих обставинах – це є:

- а) однією з умов проведення соціального інспектування:
- б) одним із завдань соціального інспектування
- в) одним із принципів соціального інспектування
- г) одним із методів соціального інспектування

3. Поняття «аудит» походить від:

- а) грецького «audit»
- б) латинського «audio»
- в) боснійського «reviziје»

4. Автор «Трактату про рахунки і записи»:

- а) Лука Пачолі
- б) Карл Маркс
- в) Чжоу

5. Батьківщина фінансового аудиту – це:

- а) Японія
- б) Шотландія
- в) Великобританія

6. Аудиторська діяльність – це:

- а) підприємницька діяльність, що включає в себе організаційне і методичне забезпечення аудиту, практичне виконання аудиторських перевірок (аудит) та надання інших аудиторських послуг
  - б) форма фінансового контролю
  - в) вирішальний вплив або можливість здійснення вирішального впливу на господарську діяльність суб'єкта господарювання
  - г) складова частина процесів управління, що складається в узгодженні, впорядкуванні дій різних частин керованої системи
7. *Методологічною основою соціального аудиту – є:*
- а) *теорія цивілізаційного підходу*
  - б) теорія демократичного підходу
  - в) теорія соціоекономіки та соціоекономічних відносин
  - г) теорія фінансово-економічних відносин
8. *Доступна спостереженню і виміру характеристика (ознака) досліджуваного або керованого соціального об'єкту – це:*
- а) соціальний рейтинг
  - б) соціальний індикатор
  - в) соціальний звіт
  - г) соціальний відгук
9. *Автор робіт, присвячених використанню «соціальної енергії» в межах підприємства – це:*
- а) А. Рибу
  - б) Ж. Делор
  - в) П. Сюдур
  - г) А. Шевальє
10. *Країна, для якої характерне прагнення вийти за рамки окремого господарюючого суб'єкта (підприємства) і перенести соціальний аудит на рівень регіонів і національного господарства – це:*
- а) Франція
  - б) США
  - в) Японія
  - г) Німеччина

Вірні відповіді: 1- в, 2-а, 3- б, 4-а, 5-в, 6- а, 7-в, 8-б, 9-г, 10-а.

Варіант 21.

I. Дати відповіді на поставлені запитання:

1. Розкрити мету та соціальні аспекти аудиту планування потреб організації у персоналі.

2. Охарактеризувати складну життєву ситуацію як об'єктивну сукупність елементів середовища.

II. Виконати тестові завдання:

1. Системний процес отримання та узагальнення об'єктивних даних щодо залучення, використання та розвитку персоналу в організації, оцінці їх відповідності правовим нормам, критеріям соціальної та економічної ефективності, стратегії розвитку організації – це:

- а) аудит системи управління персоналом
- б) аудит системи найму персоналу
- в) аудит системи управління людськими ресурсами
- г) аудит системи оцінювання управління персоналом

2. Діагностика соціальної та економічної ефективності системи управління персоналом, оцінка її відповідності міжнародним вимогам, українському законодавству і корпоративним стандартам, обґрунтування шляхів її вдосконалення – це:

- а) мета аудиту системи управління людськими ресурсами
- б) мета аудиту системи управління персоналом
- в) мета аудиту системи найму персоналу
- г) мета аудиту системи оцінювання управління персоналом

3. Підсумкові показники забезпечення конкурентоспроможності підприємства, стабільності зайнятості персоналу, його задоволеності рівнем заробітної плати та соціальних виплат, умовами роботи – це критерії успішності в:

- а) управлінні персоналом
- б) управлінні наймами персоналу
- в) управлінні людськими ресурсами
- г) плануванні персоналу

4. Цілеспрямовано організований, планомірно і систематично здійснюваний процес отримання та розвитку знань, умінь і навичок, що відповідають перспективним і поточним потребам організації – це:

- а) перепідготовка персоналу
- б) підвищення кваліфікації персоналу
- в) підготовка персоналу
- г) навчання персоналу

5. Оцінка соціальної та економічної ефективності заходів, що забезпечують оволодіння працівниками знаннями, вміннями і навичками, необхідними для підвищення конкурентоспроможності підприємства і персоналу – це:

- а) мета аудиту управління навчанням персоналу
- б) мета аудиту управління діловою кар'єрою
- в) мета аудиту перепідготовки персоналу
- г) мета аудиту підвищення кваліфікації персоналу

6. Ризик, який бере на себе агентство соціального аудиту, роблячи висновок про рівень досягнення соціоекономічних показників, про повну достовірність

даних соціоекономічної звітності, в той час, коли в ньому можливі помилки і пропуски, які не потрапили в поле зору соціального аудитора – це:

- а) неминучий ризик
- б) аудиторський ризик
- в) соціальний ризик
- г) підприємницький ризик

7. Метод, коли соціальні аудитори, виходячи з власного досвіду і знань, визначають аудиторський ризик на підставі соціоекономічної звітності замовника в цілому (або окремих соціоекономічних показників) як високий, ймовірний і малоймовірний, і використовують цю оцінку в плануванні соціального аудиту – це:

- а) оцінний (інтуїтивний) метод
- б) соціоаудиторська бесіда
- в) експертиза
- г) збір аудиторських доказів

8. Документ з надання послуг на проведення соціального аудиту, який укладається між агентством і замовником – це:

- а) загальний план соціального аудиту
- б) контрольний лист
- в) договір проведення соціального аудиту
- г) програма соціального аудиту

9. Частина аудиторського висновку, яка представляє собою думку агентства щодо достовірності соціоекономічної звітності об'єкту соціального аудиту – це:

- а) аналітична частина
- б) підсумкова частина
- в) вступна частина
- г) основна частина

10. Організація практичної діяльності з розробки соціальних технологій – це:

- а) методологічний етап технології соціального аудиту
- б) процедурний етап технології соціального аудиту
- в) теоретичний етап технології соціального аудиту
- г) прикладний етап технології соціального аудиту

Вірні відповіді: 1- в, 2-а, 3-в, 4-г, 5-а, 6-в, 7-а, 8-в, 9-б, 10-б

Варіант 22.

I. Дати відповіді на поставлені запитання:

1. Пояснити особливості оцінки якості планування персоналу в організації.

2. Розкрити фактори, що негативно впливають чи можуть вплинути на забезпечення життєдіяльності осіб.

II. Виконати тестові завдання:

1. Система безперервного спостереження і наукового аналізу найбільш актуальних соціально-трудових процесів і явищ в цілях систематичної оцінки стану трудових відносин, розробки пропозицій щодо вибору найбільш доцільних управлінських рішень в соціально-трудовій сфері, попередження соціальних конфліктів – це:

- а) системний моніторинг соціально-трудових відносин
- б) моніторинг фінансово-економічних процесів
- в) моніторинг фінансово-трудових відносин
- г) моніторинг соціально-трудової сфери

2. Технологія соціального аудиту має відповідати певним вимогам:

- а) ретельна підготовка звіту
- б) обов'язкова взаємодія з керівництвом об'єкта соціального аудиту
- в) правильне оформлення документів при проведенні соціального аудиту
- г) дотримання агентством соціального аудиту порядку дії в процесі організації та проведення соціального аудиту

3. Сукупність прийомів, підходів, способів вивчення соціоекономічних процесів в їх динаміці і статистиці – це:

- а) методи соціального аудиту
- б) методики соціального аудиту
- в) технологія соціального аудиту
- г) аналітична робота соціального аудиту

4. Сім'я, яка втратила свої виховні можливості через виникнення таких умов, що порушують нормальну життєдіяльність одного або кількох членів сім'ї, наслідки яких вони не можуть подолати самотійно – це:

- а) сім'я, що перебуває у складних життєвих обставинах
- б) сім'я групи ризику
- в) сім'я, члени якої характеризуються асоціальною поведінкою
- г) неповноцінна сім'я

5. Будь-які умисні дії фізичного, сексуального, психологічного чи економічного спрямування однієї людини стосовно іншої, якщо ці дії порушують її конституційні права, свободи як людини та громадянина і наносять їй моральну травму, шкоду його фізичному чи психічному здоров'ю:

- а) недбале ставлення
- б) безвідповідальна поведінка
- в) жорстоке поводження
- г) хуліганські дії

6. Відсутність або недостатність контролю за поведінкою або заняттями дітей і підлітків, виховного впливу на них з боку батьків або осіб, які їх замінюють:

- а) недбале ставлення

- б) жорстоке поводження
  - в) безвідповідальна поведінка
  - г) бездоглядність
7. *Контроль за реалізацією у сім'ї прав людини; виявлення випадків їх порушення та умов, які цьому сприяють – це:*
- а) мета соціального інспектування
  - б) завдання соціального інспектування
  - в) функція соціального інспектування
  - г) право соціального інспектора
8. *Інспектування, яке здійснюється з метою надання відповідної оцінки виконаних заходів у вирішенні складних життєвих обставин та підготовки об'єктивного висновку і рекомендацій за результатами проведеної роботи – це:*
- а) планове інспектування
  - б) оперативне інспектування
  - в) моніторингове інспектування
  - г) громадське інспектування
9. *Метод якісно-кількісного аналізу змісту документів з метою виявлення та вимірювання різних фактів і тенденцій, відображених у цих документах – це:*
- а) фокус-груп
  - б) бенчмаркінг
  - в) фандрайзинг
  - г) контент-аналіз
10. *Контроль за дотриманням державних стандартів і нормативів у сфері соціальної роботи – це:*
- а) функція соціального інспектування
  - б) мета соціального інспектування
  - в) завдання соціального інспектування
  - г) засіб соціального інспектування

Вірні відповіді: 1-а, 2-г, 3-а, 4-а, 5-в, 6-г, 7-а, 8-в, 9-г, 10- в.

Варіант 23.

I. Дати відповіді на поставлені запитання:

1. Охарактеризувати особливості та завдання найму персоналу в сучасних організаціях.
2. Назвати фактори, що негативно впливають чи можуть вплинути на забезпечення життєдіяльності дитини в сім'ї.

II. Виконати тестові завдання:

1. *Звернення громадян, яким стало відомо про осіб, що перебувають у складних життєвих обставинах – це є:*
  - а) однією з умов проведення соціального інспектування:

- б) одним із завдань соціального інспектування
  - в) одним із принципів соціального інспектування
  - г) одним із методів соціального інспектування
2. Соціальне інспектування здійснюється у строк:
- а) до 20 робочих днів з моменту першого відвідування осіб
  - б) до 14 робочих днів з моменту першого відвідування осіб
  - в) протягом місяця з моменту першого відвідування осіб
  - г) до 10 робочих днів з моменту першого відвідування осіб
3. Здійснення соціального обслуговування, спрямованого на розв'язання проблем осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах – це:
- а) мета соціального інспектування
  - б) завдання соціального інспектування
  - в) результат соціального інспектування
  - г) метод соціального інспектування
4. Метод, який допомагає дитині заспокоїтися, перебороти страх перед спілкуванням із дорослим – це:
- а) гра-інтерв'ю
  - б) арт-терапія
  - в) іннотерапія
  - г) графіка
5. Предмет вивчення навчальної дисципліни «Соціальний аудит та інспектування – це:
- а) соціоекономічний контроль
  - б) фінансово-економічний контроль
  - в) соціоекономічні відносини
6. Термін «аудитор» вперше став використовуватися для позначення людей, які займаються перевіркою облікових записів з:
- а) ХХІ ст.
  - б) ХХ ст.
  - в) ХІХ ст.
7. Введення у західному світі сучасного поняття незалежності аудитора пов'язане з:
- а) прийняттям Англією, у 1844 році, пакету законів про компанії, які предписували акціонерним товариствам доручати незалежним бухгалтерам перевірку бухгалтерських рахунків компаній із наступним звітом перед акціонерами
  - б) прийняттям, наприкінці ХVІІ століття в Шотландії, першого закону про заборону певним посадовим особам служити у якості міського аудитора
  - в) офіційним заснуванням у столиці Шотландії (1853 р.) Единбурзького інституту
8. Статут громадського об'єднання - Спілки аудиторів України було прийнято у:
- а) 1991 р.
  - б) 1993 р.

- в) 1992 р.
  - г) 1996 р.
9. Незалежний орган - Аудиторську палату України було створено у:
- а) 1993 р.
  - б) 1991 р.
  - в) 1995 р.
  - г) 1999 р.
10. Офіційне видання Аудиторської палати України та Спілки аудиторів України – це:
- а) Журнал «Аудиторские ведомости»
  - б) «Финансовая газета»
  - в) ЗУ «Про аудиторську діяльність»
  - г) Газета «Аудитор України»

Вірні відповіді: 1-а, 2-г, 3-в, 4-а, 5-в, 6-а, 7-б, 8-в, 9-а, 10-г,

Варіант 24.

I. Дати відповіді на поставлені запитання:

1. Сформувані критерії оцінки соціальної та економічної ефективності управління наймом персоналу.
2. Охарактеризувати зміст діагностування складних життєвих обставин.

II. Виконати тестові завдання:

1. Офіційне видання Аудиторської палати України та Спілки аудиторів України – це:
  - а) Журнал «Аудиторские ведомости»
  - б) «Финансовая газета»
  - в) ЗУ «Про аудиторську діяльність»
  - г) Газета «Аудитор України»
2. Які завдання аудиту належать до завдань на макрорівні?
  - а) вивчення бізнесу клієнта
  - б) складання загального плану аудиту
  - в) система підготовки аудиторів
  - г) система контролю підприємства
3. Доступна спостереженню і виміру характеристика (ознака) досліджуваного або керованого соціального об'єкту – це:
  - а) соціальний рейтинг
  - б) соціальний індикатор
  - в) соціальний звіт
  - г) соціальний відгук
4. Автор робіт, присвячених використанню «соціальної енергії» в межах підприємства – це:
  - а) А. Рибу

- б) Ж. Делор
  - в) П. Сюдур
  - г) А. Шевальє
5. Країна, для якої характерне прагнення вийти за рамки окремого господарюючого суб'єкта (підприємства) і перенести соціальний аудит на рівень регіонів і національного господарства – це:
- а) Франція
  - б) США
  - в) Японія
  - г) Німеччина
6. Модель соціального аудиту, концептуальною основою якої є традиційні ідеї соціал-демократії, християнського соціального вчення, теорії держави добробуту, - це:
- а) Російська модель СА
  - б) Німецька модель СА
  - в) Японська модель СА
  - г) Французька модель СА
7. Визначення потреби організації в необхідних для неї за чисельністю і професійній підготовці кадрах з урахуванням виробничої програми та стратегії розвитку – це:
- а) формування персоналу
  - б) планування персоналу
  - в) управління персоналом
  - г) оцінка персоналу
8. Оцінка відповідності планової чисельності персоналу у виробничій програмі; кількісного та якісного складу працівників - цілям і завданням організації, інтересам співробітників – це:
- а) мета аудиту планування потреб у персоналі
  - б) мета аудиту формування персоналу
  - в) мета аудиту оцінювання персоналу
  - г) мета аудиту управління персоналом
9. Регламентовані величини витрат праці, що централізовано розраховуються для типових або стандартних умов праці – це:
- а) нормативи часу
  - б) єдині норми праці
  - в) трудові нормативи
  - г) типові норми праці
10. Ознакою наукової організації праці – є спрямованість на вирішення:
- а) матеріальних, фінансових та психофізіологічних завдань
  - б) економічних, психофізіологічних та соціальних завдань
  - в) фінансових, економічних та матеріальних завдань
  - г) економічних, соціологічних та політичних завдань

Вірні відповіді: 1-г, 2-в, 3-б, 4-г, 5-а, 6-б, , 7-б, 8-а, 9-в, 10-б,

Варіант 25.

I. Дати відповіді на поставлені запитання:

1. Назвати критерії оцінки адаптації нових співробітників організації.
2. Описати етапи, що складають зміст соціального інспектування.

II. Виконати тестові завдання:

1. *Гуманізація праці, створення таких умов на виробництві, які б відповідали самим насущним запитам людини сучасного демократичного суспільства – означає:*

- а) економічну спрямованість наукової організації праці
- б) політичну спрямованість наукової організації праці
- в) соціологічну спрямованість наукової організації праці
- г) соціальну спрямованість наукової організації праці

2. *Врахування людського фактору – це:*

- а) гуманізація праці
- б) демократизація праці
- в) автоматизація праці
- г) авторитаризм у праці

3. *Наука про організацію праці виникла:*

- а) на початку XVIII ст.
- б) вкінці XVIII – на початку XIX ст.
- в) вкінці XIX – на початку XX ст.
- г) на початку XXI ст.

4. *Цілеспрямовано організований, планомірно і систематично здійснюваний процес отримання та розвитку знань, умінь і навичок, що відповідають перспективним і поточним потребам організації – це:*

- а) перепідготовка персоналу
- б) підвищення кваліфікації персоналу
- в) підготовка персоналу
- г) навчання персоналу

5. *Оцінка соціальної та економічної ефективності заходів, що забезпечують оволодіння працівниками знаннями, вміннями і навичками, необхідними для підвищення конкурентоспро-можності підприємства і персоналу – це:*

- а) мета аудиту управління навчанням персоналу
- б) мета аудиту управління діловою кар'єрою
- в) мета аудиту перепідготовки персоналу
- г) мета аудиту підвищення кваліфікації персоналу

6. *Метод, коли соціальні аудитори, виходячи з власного досвіду і знань, визначають аудиторський ризик на підставі соціоекономічної звітності замовника в цілому (або окремих соціоекономічних показників) як високий, ймовірний і малоймовірний, і використовують цю оцінку в плануванні соціального аудиту – це:*

- а) оцінний (інтуїтивний) метод
  - б) соціоаудиторська бесіда
  - в) експертиза
  - г) збір аудиторських доказів
7. *Документ з надання послуг на проведення соціального аудиту, який укладається між агентством і замовником – це:*
- а) загальний план соціального аудиту
  - б) контрольний лист
  - в) договір проведення соціального аудиту
  - г) програма соціального аудиту
8. *Вироблення оптимальної стратегії та тактики проведення соціального аудиту з урахуванням індивідуальних особливостей кожного об'єкта соціального аудиту – це:*
- а) планування соціального аудиту
  - б) програма проведення соціального аудиту
  - в) збір аудиторських доказів
  - г) підготовка звіту
9. *Технологія соціального аудиту має відповідати певним вимогам:*
- а) ретельна підготовка звіту
  - б) обов'язкова взаємодія з керівництвом об'єкта соціального аудиту
  - в) правильне оформлення документів при проведенні соціального аудиту
  - г) дотримання агентством соціального аудиту порядку дії в процесі організації та проведення соціального аудиту
10. *Сукупність прийомів, підходів, способів вивчення соціоекономічних процесів в їх динаміці і статистиці – це:*
- а) методи соціального аудиту
  - б) методики соціального аудиту
  - в) технологія соціального аудиту
  - г) аналітична робота соціального аудиту

Вірні відповіді: 1-г, 2-а, 3-в, 4-г, 5-а, 6-а, 7-в, 8-а, 9-г, 10-а,

Варіант 26.

I. Дати відповіді на поставлені запитання:

1. Дати визначення поняттю «технології проведення соціального аудиту».
2. Назвати показники й критерії аудиторського обстеження організації та нормативу праці.

II. Виконати тестові завдання:

1. *Мала група людей, діяльністю якої керує соціальний аудитор з метою отримання інформації, необхідної для проведеного соціального аудиту, і робота якої носить спонтанний неструктурований характер – це:*
- а) група аудиторів

- б) фокус-група
  - в) група експертів з соціального аудиту
  - г) група громадських контролерів
2. *Метод набору респондентів, що відображає генеральну сукупність – це:*
- а) діагностика
  - б) експертна оцінка
  - в) експертиза
  - г) «модель вибірки»
3. *Спеціальні методи оцінки якості експертів розділяють на групи:*
- а) евристичні, статистичні, тестові, документальні, комбіновані
  - б) статистичні, кількісні, якісні, змішані
  - в) документальні, розрахункові, комбіновані, тестові
  - г) кількісні, якісні, розрахункові, змішані
4. *Технологія виявлення кращої бізнес-практики з метою підвищення ефективності управління власною компанією – це:*
- а) контент-аналіз
  - б) бенчмаркінг
  - в) соціологічний експеримент
  - г) ассесмент-центр
5. *Обставини, що об'єктивно порушують нормальну життєдіяльність особи, наслідки яких вона не може подолати самотійно – це:*
- а) соціальні обставини
  - б) складні матеріальні обставини
  - в) обставини тимчасової складності
  - г) складні життєві обставини
6. *Сім'я, яка втратила свої виховні можливості через виникнення таких умов, що порушують нормальну життєдіяльність одного або кількох членів сім'ї, наслідки яких вони не можуть подолати самотійно – це:*
- а) сім'я, що перебуває у складних життєвих обставинах
  - б) сім'я групи ризику
  - в) сім'я, члени якої характеризуються асоціальною поведінкою
  - г) неповноцінна сім'я
7. *Будь-які умисні дії фізичного, сексуального, психологічного чи економічного спрямування однієї людини стосовно іншої, якщо ці дії порушують її конституційні права, свободи як людини та громадянина і наносять їй моральну травму, шкоду його фізичному чи психічному здоров'ю:*
- а) недбале ставлення
  - б) безвідповідальна поведінка
  - в) жорстоке поводження
  - г) хуліганські дії
8. *Відсутність або недостатність контролю за поведінкою або заняттями дітей і підлітків, виховного впливу на них з боку батьків або осіб, які їх замінюють:*
- а) недбале ставлення

- б) жорстоке поводження
- в) безвідповідальна поведінка
- г) бездоглядність

9. Інспектування, яке здійснюється відповідно до затвердженого директором Центру плану – це:

- а) планове інспектування
- б) оперативне інспектування
- в) моніторингове інспектування
- г) громадське інспектування

10. Сім'ї, де дорослі члени сім'ї знаходяться на обліку міліції, наркологічному диспансері, умовно засуджені за порушення прав людини в сім'ї, перебувають на обліку в службі у справах неповнолітніх як неблагополучна сім'я – це:

- а) суб'єкти соціального інспектування
- б) клієнти соціального інспектування
- в) об'єкти соціального інспектування
- г) замовники соціального інспектування

Вірні відповіді: 1-б, 2-г, 3-а, 4-б, 5-г, 6-а, 7-в, 8-г, 9- а, 10-в.

Варіант 27.

I. Дати відповіді на поставлені запитання:

1. Розкрити сутність методики визначення рівня умов праці за результатами атестації робочих місць.
2. Назвати документи, що оформляються при проведенні соціального аудиту.

II. Виконати тестові завдання:

1. Контроль за реалізацією у сім'ї прав людини; виявлення випадків їх порушення та умов, які цьому сприяють – це:

- а) мета соціального інспектування
- б) завдання соціального інспектування
- в) функція соціального інспектування
- г) право соціального інспектора

2. Інспектування, яке здійснюється з метою надання відповідної оцінки виконаних заходів у вирішенні складних життєвих обставин та підготовки об'єктивного висновку і рекомендацій за результатами проведеної роботи – це:

- а) планове інспектування
- б) оперативне інспектування
- в) моніторингове інспектування
- г) громадське інспектування

3. Метод якісно-кількісного аналізу змісту документів з метою виявлення та вимірювання різних фактів і тенденцій, відображених у цих документах – це:

- а) фокус-груп

- б) бенчмаркінг
  - в) фандрайзинг
  - г) контент-аналіз
4. *Звернення громадян, яким стало відомо про осіб, що перебувають у складних життєвих обставинах – це є:*
- а) однією з умов проведення соціального інспектування:
  - б) одним із завдань соціального інспектування
  - в) одним із принципів соціального інспектування
  - г) одним із методів соціального інспектування
5. *Соціальне інспектування здійснюється у строк:*
- а) до 20 робочих днів з моменту першого відвідування осіб
  - б) до 14 робочих днів з моменту першого відвідування осіб
  - в) протягом місяця з моменту першого відвідування осіб
  - г) до 10 робочих днів з моменту першого відвідування осіб
6. *Здійснення соціального обслуговування, спрямованого на розв'язання проблем осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах – це:*
- а) мета соціального інспектування
  - б) завдання соціального інспектування
  - в) результат соціального інспектування
  - г) метод соціального інспектування
7. *Поняття «аудит» походить від:*
- а) грецького «audit»
  - б) латинського «audio»
  - в) боснійського «revizije»
8. *Автор «Трактату про рахунки і записи»:*
- а) Лука Пачолі
  - б) Карл Маркс
  - в) Чжоу
9. *Батьківщина фінансового аудиту – це:*
- а) Японія
  - б) Шотландія
  - в) Великобританія
10. *Предмет вивчення навчальної дисципліни «Соціальний аудит та інспектування – це:*
- а) соціоекономічний контроль
  - б) фінансово-економічний контроль
  - в) соціоекономічні відносини

Вірні відповіді: 1-а, 2-в, 3-г, 4-а, 5-г, 6-в, 7- б, 8-а, 9-в, 10-в,

Варіант 28.

I. Дати відповіді на поставлені запитання:

1. Пояснити методи та значення встановлення величини і структури плинності персоналу в рамках соціально-трудоного аудиту.
2. Дати визначення поняттю «моніторинг соціально-трудоної сфери».

II. Виконати тестові завдання:

1. Термін «аудитор» вперше став використовуватися для позначення людей, які займаються перевіркою облікових записів з:
  - а) XXI ст.
  - б) XX ст.
  - в) XIX ст.
2. Введення у західному світі сучасного поняття незалежності аудитора пов'язане з:
  - а) прийняттям Англією, у 1844 році, пакету законів про компанії, які предписували акціонерним товариствам доручати незалежним бухгалтерам перевірку бухгалтерських рахунків компаній із наступним звітом перед акціонерами
  - б) прийняттям, наприкінці XVII століття в Шотландії, першого закону про заборону певним посадовим особам служити у якості міського аудитора
  - в) офіційним заснуванням у столиці Шотландії (1853 р.) Единбурзького інституту
3. Незалежний орган - Аудиторську палату України було створено у:
  - а) 1993 р.
  - б) 1991 р.
  - в) 1995 р.
  - г) 1999 р.
4. Офіційне видання Аудиторської палати України та Спілки аудиторів України – це:
  - а) Журнал «Аудиторские ведомости»
  - б) «Финансовая газета»
  - в) ЗУ «Про аудиторську діяльність»
  - г) Газета «Аудитор України»
5. Які завдання аудиту належать до завдань на макрорівні?
  - а) вивчення бізнесу клієнта
  - б) складання загального плану аудиту
  - в) система підготовки аудиторів
  - г) система контролю підприємства
6. Інструмент регулювання ділових і трудових відносин в системі соціального партнерства – це:
  - а) корпоративна етика
  - б) професійна етика
  - в) етика ділових взаємовідносин
  - г) підприємницька етика
7. Бізнес, який дозволяє компанії зберігати конкурентно-спроможність в жорстких умовах глобалізації – це:

- а) фінансовий бізнес
  - б) холістичний бізнес
  - в) комерційний бізнес
  - г) виробничий бізнес
8. *Поширеною формою соціального аудиту в США, наряду з рейтингом, стає соціальна звітність:*
- а) на початку 80-х років ХХ ст.
  - б) у 90-х роках ХХ ст.
  - в) на початку ХХІ ст.
  - г) у 2012 р.
9. *Доступна спостереженню і виміру характеристика (ознака) досліджуваного або керованого соціального об'єкту – це:*
- а) соціальний рейтинг
  - б) соціальний індикатор
  - в) соціальний звіт
  - г) соціальний відгук
10. *Системний процес отримання та узагальнення об'єктивних даних щодо залучення, використання та розвитку персоналу в організації, оцінці їх відповідності правовим нормам, критеріям соціальної та економічної ефективності, стратегії розвитку організації – це:*
- а) аудит системи управління персоналом
  - б) аудит системи найму персоналу
  - в) аудит системи управління людськими ресурсами
  - г) аудит системи оцінювання управління персоналом

Вірні відповіді: 1-а, 2-б, 3-а, 4-г, 5-в, 6-а, 7-б, 8-а, 9-б, 10-в.

Варіант 29.

I. Дати відповіді на поставлені запитання:

1. Розкрити соціологічні показники в галузі організації та нормування праці в системі соціально-трудового аудиту.
2. Назвати методи збору та вивчення інформації при проведенні соціального аудиту.

II. Виконати тестові завдання:

1. *Діагностика соціальної та економічної ефективності системи управління персоналом, оцінка її відповідності міжнародним вимогам, українському законодавству і корпоративним стандартам, обґрунтування шляхів її вдосконалення – це:*
- а) мета аудиту системи управління людськими ресурсами
  - б) мета аудиту системи управління персоналом
  - в) мета аудиту системи найму персоналу

- г) мета аудиту системи оцінювання управління персоналом
2. Підсумкові показники забезпечення конкурентоспроможності підприємства, стабільності зайнятості персоналу, його задоволеності рівнем заробітної плати та соціальних виплат, умовами роботи – це критерії успішності в:
- а) управлінні персоналом
  - б) управлінні наймами персоналу
  - в) управлінні людськими ресурсами
  - г) плануванні персоналу
3. Визначення потреби організації в необхідних для неї за чисельністю і професійній підготовці кадрах з урахуванням виробничої програми та стратегії розвитку – це:
- а) формування персоналу
  - б) планування персоналу
  - в) управління персоналом
  - г) оцінка персоналу
4. Оцінка відповідності планової чисельності персоналу у виробничій програмі; кількісного та якісного складу працівників - цілям і завданням організації, інтересам співробітників – це:
- а) мета аудиту планування потреб у персоналі
  - б) мета аудиту формування персоналу
  - в) мета аудиту оцінювання персоналу
  - г) мета аудиту управління персоналом
5. Той, хто ініціює проведення соціального аудиту – це:
- а) замовник
  - б) соціальний аудитор
  - в) агентство соціального аудиту
  - г) об'єкт соціального аудиту
6. Внутрішній соціальний аудит може бути:
- а) горизонтальним та вертикальним
  - б) простим та складним
  - в) первинним та повторним
  - г) одноразовим та багаторазовим
7. Чисельність фахівців, які входять до комісії для проведення внутрішнього соціального аудиту залежить від:
- а) чисельності працюючих в організації, наявності фахівців, економічного стану організації
  - б) чисельності працюючих на підприємстві, складності ситуації, фінансових можливостей замовника
  - в) фінансових можливостей служби аудиту, наявності працюючих у службі аудиту

- г) соціальної ситуації на підприємстві, чисельності кваліфікованих спеціалістів на підприємстві, наявності у аудиторній службі технічних засобів
8. Для соціальних аудиторів не допустимо:
- а) чітко формулювати питання контрольного переліку
  - б) узагальнювати висновки, додатково вносити особистісні або передбачувані вимоги
  - в) проводити оцінку відхилень
  - г) проводити перевірку однотипних соціоекономічних показників в інших аналогічних умовах
9. Аудиторський висновок має складатися:
- а) лише з аналітичної та підсумкової частин
  - б) з вступної та підсумкової частин
  - в) з вступної та аналітичної частин
  - г) з вступної, аналітичної та підсумкової частин
10. Сукупність методів збору, вивчення, аналізу, обробки соціоекономічної інформації і практичних дій в їх логічній послідовності – це:
- а) методологія соціального аудиту
  - б) прийоми соціального аудиту
  - в) технології соціального аудиту
  - г) висновки соціального аудиту

Вірні відповіді: 1-а, 2-в, 3-б, 4-а, 5- а, 6-а, 7-б, 8-б, 9-г, 10-в.

Варіант 30.

I. Дати відповіді на поставлені запитання:

1. Пояснити особливості та значення аудиту управління навчанням.
2. Охарактеризувати якісні методи соціального аудиту.

II. Виконати тестові завдання:

1. Технологія соціального аудиту складається з наступних етапів:
  - а) теоретичний, методичний, аналітичний
  - б) теоретичний, методичний, підсумковий
  - в) теоретичний, методологічний, процедурний
  - г) теоретичний, методичний, прикладний
2. Організація практичної діяльності з розробки соціальних технологій – це:
  - а) методологічний етап технології соціального аудиту
  - б) процедурний етап технології соціального аудиту
  - в) теоретичний етап технології соціального аудиту
  - г) прикладний етап технології соціального аудиту
3. Система безперервного спостереження і наукового аналізу найбільш актуальних соціально-трудова процесів і явищ в цілях систематичної оцінки стану трудових відносин, розробки пропозицій щодо вибору найбільш

доцільних управлінських рішень в соціально-трудої сфері, попередження соціальних конфліктів – це:

- а) системний моніторинг соціально-трудої відносин
- б) моніторинг фінансово-економічних процесів
- в) моніторинг фінансово-трудої відносин
- г) моніторинг соціально-трудої сфери

4. Будь-які умисні дії фізичного, сексуального, психологічного чи економічного спрямування однієї людини стосовно іншої, якщо ці дії порушують її конституційні права, свободи як людини та громадянина і наносять їй моральну травму, шкоду його фізичному чи психічному здоров'ю:

- а) недбале ставлення
- б) безвідповідальна поведінка
- в) жорстоке поводження
- г) хуліганські дії

5. Відсутність або недостатність контролю за поведінкою або заняттями дітей і підлітків, виховного впливу на них з боку батьків або осіб, які їх замінюють:

- а) недбале ставлення
- б) жорстоке поводження
- в) безвідповідальна поведінка
- г) бездоглядність

6. Контроль за реалізацією у сім'ї прав людини; виявлення випадків їх порушення та умов, які цьому сприяють – це:

- а) мета соціального інспектування
- б) завдання соціального інспектування
- в) функція соціального інспектування
- г) право соціального інспектора

7. Інспектування, яке здійснюється з метою надання відповідної оцінки виконаних заходів у вирішенні складних життєвих обставин та підготовки об'єктивного висновку і рекомендацій за результатами проведеної роботи – це:

- а) планове інспектування
- б) оперативне інспектування
- в) моніторингове інспектування
- г) громадське інспектування

8. Контроль за дотриманням державних стандартів і нормативів у сфері соціальної роботи – це:

- а) функція соціального інспектування
- б) мета соціального інспектування
- в) завдання соціального інспектування
- г) засіб соціального інспектування

9. Звернення громадян, яким стало відомо про осіб, що перебувають у складних життєвих обставинах – це є:

- а) однією з умов проведення соціального інспектування:

- б) одним із завдань соціального інспектування
- в) одним із принципів соціального інспектування
- г) одним із методів соціального інспектування

10. Соціальне інспектування здійснюється у строк:

- а) до 20 робочих днів з моменту першого відвідування осіб
- б) до 14 робочих днів з моменту першого відвідування осіб
- в) протягом місяця з моменту першого відвідування осіб
- г) до 10 робочих днів з моменту першого відвідування осіб

Вірні відповіді: , 1-в, 2-б, 3-а, 4-в, 5-г, 6-а, 7-в, 8- в, 9-а, 10-г.

12. КОМПЛЕКСНІ КОНТРОЛЬНІ РОБОТИ

Комплексна контрольна робота охоплює орієнтовно 100% програмного матеріалу з таких тем:

- *Історична еволюція теорії та практики соціального аудиту*
- *Ретроспективний аналіз становлення аудиту*
- *Особливості соціального аудиту: зарубіжний досвід*
- *Аудит системи управління людськими ресурсами*
- *Механізми реалізації соціального аудиту*
- *Методика проведення соціального аудиту*
- *Зміст соціального інспектування*
- *Види, методи та функції соціального інспектування*
- *Оцінка потреб дитини та її сім'ї.*

Завдання розроблено у 7 варіантах. До складу кожного варіанту входять:

I. Два теоретичні питання. Витрати часу на виконання до 40 хвилин. Оцінюються в 50 балів (по 25 балів за питання). Якщо у відповіді невірне або не повне трактування, оцінка знижується.

II. Два практичні завдання. Витрати часу на виконання до 30 хвилин. Оцінюються в 30 балів.

III. П'ять тестових завдань, що розраховані до 10 хвилин витрат часу. Оцінюються в 20 балів (по 4 бали за тестове питання).

Сума балів набрана студентом трансформується в оцінку за шкалою ЄКТС та національною шкалою:

Оцінка за шкалою ЄКТС	Шкала рейтингу для Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара	Оцінка за національною (чотирибальною) шкалою
A	90-100	5 (відмінно)
B	82-89	4 (дуже добре)
C	74-81	4 (добре)
D	64-73	3 (задовільно)
E	60-63	3 (достатньо)
FX	0-59	2 (незадовільно)

У цілому контрольна робота розрахована приблизно на 80 хвилин виконання.

Варіант 1.

I. Теоретичні питання

1. Дати визначення поняттю «соціальний аудит».
2. Пояснити місце соціального аудиту в системі соціально-економічних наук.

II. Практичні завдання

Завдання 1. Оформити таблицю і пояснити відмінності між зовнішнім (незалежним) і внутрішнім аудитом за наведеними ознаками:

ОЗНАКА	ЗОВНІШНІЙ АУДИТ	ВНУТРІШНІЙ АУДИТ
1. Постановка мети і завдання		
2. Організація роботи і обов'язки		
3. Суб'єкти		
4. Оплата праці		
5. Відповідальність		
6. Звітність		

Завдання 2. У період становлення бізнесу, його глибокої реорганізації, освоєнні нової продукції і ринків змінюються критерії ефективності діяльності підприємства. Заповнити таблицю і порівняти критерії визначення ефективності діяльності підприємства за традиційними та сучасними показниками:

ТРАДИЦІЙНІ ПОКАЗНИКИ (управління фінансовим потенціалом)	СУЧАСНІ ПОКАЗНИКИ (управління людськими ресурсами)

III. Тестові завдання

1. Поняття «аудит» походить від:
  - а) грецького «audit»
  - б) латинського «audio»
  - в) боснійського «revizije»
2. Автор «Трактату про рахунки і записи»:
  - а) Лука Пачолі
  - б) Карл Маркс
  - в) Чжоу
3. Аудиторська діяльність – це:
  - а) підприємницька діяльність, що включає в себе організаційне і методичне забезпечення аудиту, практичне виконання аудиторських перевірок (аудит) та надання інших аудиторських послуг
  - б) форма фінансового контролю
  - в) вирішальний вплив або можливість здійснення вирішального впливу на господарську діяльність суб'єкта господарювання

- г) складова частина процесів управління, що складається в узгодженні, впорядкуванні дій різних частин керованої системи
4. *Методологічною основою соціального аудиту – є:*
- а) теорія цивілізаційного підходу
  - б) теорія демократичного підходу
  - в) теорія соціоекономіки та соціоекономічних відносин
  - г) теорія фінансово-економічних відносин
5. *Об'єктивна необхідність відповідати за порушення соціальних норм – це:*
- а) соціальний контроль
  - б) соціальна відповідальність
  - в) соціальне спостереження
  - г) соціальне врегулювання

Вірні відповіді: 1- б, 2-а, 3- а, 4-в, 5- б.

Варіант 2.

I. Теоретичні питання

1. Назвати предмет соціального аудиту, його об'єкт та цілі.
2. Описати види та форми соціального аудиту.

II. Практичні завдання

Завдання 1. Оформити таблицю і пояснити відмінності між системою соціальних відносин на Заході (США, Європа) та в Японії:

КРИТЕРІЇ	США, ЄВРОПА	ЯПОНІЯ
Етнічні особливості		
Релігійний фактор		
Виховання цивілізаційних цінностей		
Індивідуальні цінності		
Загальні цінності		
Характерні національні риси		
Відношення до праці		
Філософія фірми		
Ключові принципи організації		
Основні вимоги до менеджменту		
Процес прийняття рішень		
Стиль управління		
Відносини між працівниками		
Метод найму та кадрова політика		
Спосіб вирішення конфліктів		

Завдання 2. Нове розуміння соціоекономічних відносин визначає більш широке коло зацікавлених сторін в аудиторському обстеженні економічних і

соціальних сфер, тобто суб'єктів соціального аудиту. Назвати суб'єктів соціального аудиту та заповнити таблицю:

СУБ'ЄКТИ СОЦІАЛЬНОГО АУДИТУ	КОРИСТУВАЧІ РЕЗУЛЬТАТІВ ОБСТЕЖЕННЯ

III. Тестові завдання

1. Сукупність методів збору, вивчення, аналізу, обробки соціоекономічної інформації і практичних дій в їх логічній послідовності – це:

- а) методологія соціального аудиту
- б) прийоми соціального аудиту
- в) технології соціального аудиту
- г) висновки соціального аудиту

2. Проведення експертизи роботи органів управління об'єкта соціального аудиту в області підвищення ефективності трудової діяльності, зниження плинності кадрів, підвищення задоволеності працею у працівників – це:

- а) одна із цілей технології соціального аудиту
- б) одне із завдань технології соціального аудиту
- в) одна із функцій технології соціального аудиту
- г) один з етапів технології соціального аудиту

3. Система заходів, спрямованих на здійснення нагляду, аналізу, експертизи, контролю за здійсненням соціальних програм, проектів, умовами життєдіяльності, моральним, психічним та фізичним станом дітей та молоді, забезпечення захисту їх прав, свобод та законних інтересів – це:

- а) соціальне інспектування
- б) соціальний супровід
- в) соціальна терапія
- г) соціальна діагностика

4. Здійснення координації між суб'єктами соціальної роботи із сім'ями, які опинилися в складних життєвих обставинах, та комплексного вирішення їх питань пов'язане з діяльністю:

- а) реабілітаційного центру
- б) дорадчого органу при райдержадміністрації
- в) центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді
- г) мобільних центрів

5. Інспектування, яке здійснюється відповідно до затвердженого директором Центру плану – це:

- а) планове інспектування
- б) оперативне інспектування
- в) моніторингове інспектування
- г) громадське інспектування

Вірні відповіді: 1- в, 2-а, 3- а, 4-б, 5- а.

Варіант 3.

I. Теоретичні питання

1. Охарактеризувати складну життєву ситуацію як об'єктивну сукупність елементів середовища.
2. Назвати етапи, що складають зміст соціального інспектування.

II. Практичні завдання

Завдання 1. «Фахівці міського Центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді м. Дніпропетровська виявили сім'ю, яка складається з молодої жінки-одиначки та двох її дітей дошкільного віку. Сім'я перебуває у СЖО, про що говорить відсутність у мами та дітей паспорту й свідоцтва про народження. Сім'я не отримує будь-якої підтримки з боку родичів та близьких, тому що жінка – особа з числа дітей-сиріт. Сім'я не має постійного місця проживання та засобів існування. Через неналежний догляд та утримання дітей був ризик позбавлення мами батьківських прав».

Розробити та запропонувати план проведення соціального інспектування. Матеріал підготувати у вигляді доповіді на практичному занятті.

Завдання 2. Виявити дитину, яка опинилася у складних життєвих обставинах, на думку О. Кочемировською та А. Ходоренко неважко. Визначити та порівняти ознаки, які можуть вказувати на зазнавання дитиною жорстокого поводження та потребують негайного реагування з боку працівників закладу освіти. Оформити таблицю:

№ п/п	ОЗНАКИ ЖОРСТОКОГО ПОВОДЖЕННЯ З ДИТИНОЮ			
	фізичне насильство	сексуальне насильство	психологічне насильство	економічне насильство (занедбання дитини)
1	2	3	4	5

III. Тестові завдання

1. Розробником теорії соціоекономіки – є:

- а) А. Сміт
- б) А. Шулуc
- в) К. Маркс

2. Поняття «робоча аристократія» з'явилося:

- а) у другій половині XIX ст.
- б) у першій половині XX ст.
- в) у другій половині XX ст.
- г) на початку XXI ст.

3. Політика державної влади, яка активно впливає на промислову політику, бізнес, домагаючись забезпечення максимальної зайнятості, стимулює економічне зростання, створює умови для підвищення життєвого рівня населення, його соціального забезпечення, розвиває системи охорони здоров'я, освіти, соціального страхування тощо, - це:

- а) політика «загального добробуту»
  - б) політика «ринкової орієнтації»
  - в) політика «вбудованого лібералізму»
  - г) політика неолібералізму
4. *Відповідальність, яка пов'язана зі збільшенням прибутку та сприяє процвітанню акціонерів – це:*
- а) соціальна відповідальність бізнесу
  - б) соціальна відповідальність держави
  - в) соціальна відповідальність профспілок
  - г) соціальна відповідальність неурядових організацій
5. *Підсумкові показники забезпечення конкурентоспроможності підприємства, стабільності зайнятості персоналу, його задоволеності рівнем заробітної плати та соціальних виплат, умовами роботи – це критерії успішності в:*
- а) управлінні персоналом
  - б) управлінні наймами персоналу
  - в) управлінні людськими ресурсами
  - г) плануванні персоналу

Вірні відповіді: 1-б, 2-б, 3-в, 4-а, 5-в.

Варіант 4.

I. Теоретичні питання

1. Описати види соціального інспектування.
2. Охарактеризувати зміст діагностування складних життєвих обставин.

II. Практичні завдання

Завдання 1. «Ви – працівник відділу державних допомог і соціальних виплат Управління праці та соціального захисту населення Бабушкінської районної у м. Дніпропетровську ради.

До Вас звернулася безробітна жінка 38-ми років, яка мешкає одна в 3-кімнатній квартирі Бабушкінського району м. Дніпропетровська, з проханням надати їй субсидію для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг».

Запропонувати шляхи вирішення цієї проблеми. Розробити план дій.

Завдання 2. Для здійснення координації між суб'єктами соціальної роботи із сім'ями, які опинилися в складних життєвих обставинах, та комплексного вирішення питань сім'ї, яка опинилася в складних життєвих обставинах, при райдержадміністрації створюється дорадчий орган, який очолює заступник голови райдержадміністрації відповідно до розподілу функціональних обов'язків.

Пояснити склад дорадчого органу і для кожного суб'єкта визначити його функціональні обов'язки. Заповнити таблицю:

№ п/п	СУБ'ЄКТИ ДОРАДЧОГО ОРГАНУ	ФУНКЦІОНАЛЬНІ ОБОВ'ЯЗКИ
1.	Начальник відділу у справах сім'ї, молоді та спорту	
2.	Директор центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді	
3	Начальник служби у справах дітей	
<i>За запрошенням:</i>		
4.	Керівники закладів охорони здоров'я	
5.	Начальник відділу освіти	
6.	Начальник управління праці та соціального захисту населення	
7.	Керівник органів внутрішніх справ	
8.	Керівник установ виконання покарань	

III. Тестові завдання

1. *Обставини, що об'єктивно порушують нормальну життєдіяльність особи, наслідки яких вона не може подолати самотійно – це:*

- а) соціальні обставини
- б) складні матеріальні обставини
- в) обставини тимчасової складності
- г) складні життєві обставини

2. *Сім'я, яка втратила свої виховні можливості через виникнення таких умов, що порушують нормальну життєдіяльність одного або кількох членів сім'ї, наслідки яких вони не можуть подолати самотійно – це:*

- а) сім'я, що перебуває у складних життєвих обставинах
- б) сім'я групи ризику
- в) сім'я, члени якої характеризуються асоціальною поведінкою
- г) неповноцінна сім'я

3. *Контроль за реалізацією у сім'ї прав людини; виявлення випадків їх порушення та умов, які цьому сприяють – це:*

- а) мета соціального інспектування
- б) завдання соціального інспектування
- в) функція соціального інспектування
- г) право соціального інспектора

4. *Інспектування, яке здійснюється з метою надання відповідної оцінки виконаних заходів у вирішенні складних життєвих обставин та підготовки об'єктивного висновку і рекомендацій за результатами проведеної роботи – це:*

- а) планове інспектування
- б) оперативне інспектування

- в) моніторингове інспектування
  - г) громадське інспектування
5. Соціальне інспектування здійснюється у строк:
- а) до 20 робочих днів з моменту першого відвідування осіб
  - б) до 14 робочих днів з моменту першого відвідування осіб
  - в) протягом місяця з моменту першого відвідування осіб
  - г) до 10 робочих днів з моменту першого відвідування осіб

Вірні відповіді: 1-г, 2-а, 3-а, 4-в, 5-г.

Варіант 5.

I. Теоретичні питання

1. Визначити поняття «оцінка потреб» особистості, що опинилася у складних життєвих обставинах.
2. Розкрити роль міжвідомчої взаємодії і сутність мультидисциплінарного підходу до здійснення оцінки потреб дитини та її сім'ї.

II. Практичні завдання

Завдання 1. Основними партнерами соціального працівника в оцінці потреб дитини мають стати дорослі члени родини. Ви – соціальний працівник. Перед Вами стоїть завдання - розробити інструкцію для батьків спираючись на наступні питання:

1. Мета проведення оцінки потреб дитини (обґрунтувати, пояснити).
2. Значення оцінки потреб дитини.
3. Процедура збору інформації.
4. Роль батьків у зборі інформації.

Завдання 2. Усі методи збору інформації при проведенні соціального аудиту можна розділити на дві великі групи: кількісні та якісні. Порівняти якісні методи та заповнити таблицю:

№ п/п	НАЗВА МЕТОДУ	ВИЗНАЧЕННЯ	МЕТА, СУТНІСТЬ
1.	Фокус-група (фокус-групові дискусії)		
2.	Глибинне інтерв'ю		
3.	Експертна оцінка		
4.	Спостереження		
5.	Публіцистичне прогнозування		

III. Тестові завдання

1. Інструмент регулювання ділових і трудових відносин в системі соціального партнерства – це:

- а) корпоративна етика

- б) професійна етика
  - в) етика ділових взаємовідносин
  - г) підприємницька етика
2. *Бізнес, який дозволяє компанії зберігати конкурентно-спроможність в жорстких умовах глобалізації – це:*
- а) фінансовий бізнес
  - б) холістичний бізнес
  - в) комерційний бізнес
  - г) виробничий бізнес
3. *Оцінка відповідності планової чисельності персоналу у виробничій програмі; кількісного та якісного складу працівників - цілям і завданням організації, інтересам співробітників – це:*
- а) мета аудиту планування потреб у персоналі
  - б) мета аудиту формування персоналу
  - в) мета аудиту оцінювання персоналу
  - г) мета аудиту управління персоналом
4. *Регламентовані величини витрат праці, що централізовано розраховуються для типових або стандартних умов праці – це:*
- а) нормативи часу
  - б) єдині норми праці
  - в) трудові нормативи
  - г) типові норми праці
5. *Ризик, який бере на себе агентство соціального аудиту, роблячи висновок про рівень досягнення соціоекономічних показників, про повну достовірність даних соціоекономічної звітності, в той час, коли в ньому можливі помилки і пропуски, які не потрапили в поле зору соціального аудитора – це:*
- а) неминучий ризик
  - б) аудиторський ризик
  - в) соціальний ризик
  - г) підприємницький ризик

Вірні відповіді: 1-а, 2-б, 3-а, 4-в, 5-в.

Варіант 6.

I. Теоретичні питання

1. Зробити порівняльний аналіз понять «соціальний аудит» та «соціальне інспектування»
2. Розкрити місце соціального аудиту в системі соціально-економічних наук.

II. Практичні завдання

Завдання 1. «Ви – провідний спеціаліст у Центрі соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді Індустріального району міста Дніпропетровська. У Вашу службу надійшла інформація про те, що в гуртожитку №8 на даний час разом (в одній кімнаті) проживає три особи: *батько* – Іван Васильович

Гнатенко (на сьогоднішній день безробітний та *дві його доньки* (Олена – 10 років; Марина – 8 років). Сім'я живе за рахунок *старшої доньки* – Оксани, яка мешкає окремо. *Мати* – Наталя Іванівна Гнатенко відбуває покарання в місцях позбавлення волі за вживання і розповсюдження наркотичної речовини».

Запропонувати методи для проведення соціального інспектування зазначеної вище сім'ї, що опинилася у СЖО. Оформити таблицю:

№ П/П	НАЗВА МЕТОДУ	ЗМІСТ МЕТОДУ	ОЧІКУВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ ВІД ЙОГО ЗАСТОСУВАННЯ

Завдання 2. Оформити таблицю і пояснити відмінності між зовнішнім (незалежним) соціальним аудитом і внутрішнім соціальним аудитом за наведеними ознаками:

ОЗНАКА	ЗОВНІШНІЙ АУДИТ	ВНУТРІШНІЙ АУДИТ
1. Постановка мети і завдання		
2. Організація роботи і обов'язки		
3. Суб'єкти		
4. Оплата праці		
5. Відповідальність		
6. Звітність		

III. Тестові завдання

1. Метод якісно-кількісного аналізу змісту документів з метою виявлення та вимірювання різних фактів і тенденцій, відображених у цих документах – це:

- а) фокус-груп
- б) бенчмаркінг
- в) фандрайзинг
- г) контент-аналіз

2. Метод, який допомагає дитині заспокоїтися, перебороти страх перед спілкуванням із дорослим – це:

- а) гра-інтерв'ю
- б) арт-терапія
- в) іннотерапія
- г) графіка

3. Статут громадського об'єднання - Спілки аудиторі України було прийнято у:

- а) 1991 р.
- б) 1993 р.
- в) 1992 р.
- г) 1996 р.

4. Незалежний орган - Аудиторську палату України було створено у:

- а) 1993 р.

- б) 1991 р.
- в) 1995 р.
- г) 1999 р.

5. *Поширеною формою соціального аудиту в США, наряду з рейтингом, стає соціальна звітність:*

- а) на початку 80-х років ХХ ст.
- б) у 90-х роках ХХ ст.
- в) на початку ХХІ ст.
- г) у 2012 р.

Вірні відповіді: 1-г, 2-а, 3-в, 4-а, 5- а.

Варіант 7.

I. Теоретичні питання

1. Назвати предмет соціального аудиту, його об'єкт та цілі.
2. Пояснити значення партнерства з дорослими членами сім'ї, родиною.

II. Практичні завдання

Завдання 1. «Від кримінальної виконавчої інспекції міста Дніпропетровська до ЦСССДМ Жовтневого району міста Дніпропетровська надійшло повідомлення про сім'ю громадянки Попової А., яка місяць тому народила дитину але за крадіжку отримала випробувальний термін строком на один рік. У молодій мами відсутній паспорт, а у дитини – свідоцтво про народження».

▪ *Розробити план дій з соціального інспектування спираючись на наступні питання:*

1. Хто буде проводити соціальне інспектування (суб'єкт дії)?
2. На кого спрямовано соціальний аудит (об'єкт дії)?
3. Законодавчі акти, на які має спиратися суб'єкт соціального аудиту.
4. Функції суб'єкта у соціальному інспектуванні.
5. Права суб'єкта у соціальному інспектуванні.
6. Завдання, які ставить перед собою суб'єкт у соціальному інспектуванні.
7. Методи, які буде застосовувати суб'єкт у соціальному інспектуванні.
8. Висновки за підсумками соціального інспектування.

Завдання 2. Процес проведення соціального аудиту включає в себе ряд послідовних етапів. Назвати ці етапи та оформити у вигляді таблиці.

№ п/п	НАЗВА ЕТАПУ
1.	
2.	
3...	...

III. Тестові завдання

1. Сукупність прийомів, підходів, способів вивчення соціоекономічних процесів в їх динаміці і статистиці – це:
- а) методи соціального аудиту
  - б) методики соціального аудиту
  - в) технологія соціального аудиту
  - г) аналітична робота соціального аудиту
2. Мала група людей, діяльністю якої керує соціальний аудитор з метою отримання інформації, необхідної для проведеного соціального аудиту, і робота якої носить спонтанний неструктурований характер – це:
- а) група аудиторів
  - б) фокус-група
  - в) група експертів з соціального аудиту
  - г) група громадських контролерів
3. Статут громадського об'єднання - Спілки аудиторів України було прийнято у:
- а) 1991 р.
  - б) 1993 р.
  - в) 1992 р.
  - г) 1996 р.
4. Незалежний орган - Аудиторську палату України було створено у:
- а) 1993 р.
  - б) 1991 р.
  - в) 1995 р.
  - г) 1999 р.
5. Поширеною формою соціального аудиту в США, наряду з рейтингом, стає соціальна звітність:
- а) на початку 80-х років ХХ ст.
  - б) у 90-х роках ХХ ст.
  - в) на початку ХХІ ст.
  - г) у 2012 р.

Вірні відповіді: 1-а, 2-б, 3-в, 4-а, 5- а.

12. ТЕМАТИКА РЕФЕРАТІВ ТА ЕСЕ

1. Соціальний аудит як історичне явище.
2. Наукові засади соціального аудиту міського середовища.
3. Соціальний аудит реалізації чорнобильських програм.
4. Проблема соціального аудиту культурологічних проектів.
5. Технологія соціального аудиту реалізації Конвенції про права дитини.
6. Інспектування в системі менеджменту соціальної роботи.
7. Інспектування діяльності громадських організацій по реалізації соціального захисту дітей-сиріт.
8. Соціальні аспекти аудиту екологічних програм.

9. Соціальний моніторинг у системі соціального аудиту.
10. Соціальний аудит проблемних сімей.
11. Теоретичні основи соціального інспектування.
12. Соціальне інспектування проблемних сімей.
13. Соціальна робота і молодіжна політика.
14. Соціальне інспектування територіальних центрів по роботі з самотніми непрацездатними людьми та інвалідами.
15. Соціальний аудит підприємства.
16. Соціальний аудит міського середовища.

14. ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ

1. Форми та методи соціального інспектування проблемних сімей.
2. Особливості соціального інспектування територіальних центрів по роботі з самотніми непрацездатними людьми та інвалідами.
3. Соціальний аудит підприємства як політична проблема.
4. Сучасні підходи до організації соціального аудиту в Україні.
5. Особливості системи соціального інспектування в Україні.
6. Становлення соціального аудиту та інспектування в Україні.
7. Соціальний аудит та інспектування як фактори оптимізації соціальної роботи.
8. Особливості проведення соціального аудиту органів місцевого самоврядування.
9. Особливості сучасної соціально аудиторської діяльності громадських організацій соціального спрямування.
10. Соціальний аудит реалізації молодіжних програм (проектів).
11. Інноваційні підходи до організації соціального аудиту в соціальних службах України.
12. Соціальний аудит служб соціального захисту малозабезпечених сімей.
13. Форми та методи соціального аудиту підприємства.
14. Особливості соціального аудиту міського середовища.
15. Форми та методи соціального інспектування.
16. Сучасні підходи щодо діагностування складних життєвих обставин особистості.
17. Аналіз причин та факторів необхідності соціального інспектування.
18. Оптимізація умов здійснення соціального інспектування.
19. Вдосконалення напямів організації соціального інспектування в соціальних службах.

14. ГЛОСАРІЙ

Адаптація – процес включення та освоєння індивідом умов праці, прийнятих на конкретному підприємстві норм, правил і традицій.

Адаптація професійна – процес включення працівника в нову для нього професійну діяльність, в ході якої він освоює норми і правила, опановує вимоги, пропоновані до певних видів праці.

Адміністративна відповідальність – репресивний вид юридичної відповідальності, який пов'язаний із застосуванням уповноваженими державними органами і посадовими особами адміністративних стягнень до суб'єктів, винних у вчиненні адміністративного проступку.

Асоціації – договірні об'єднання, що створені з метою постійної координації господарської діяльності, які не мають права втручатися у виробничу і комерційну діяльність будь-кого з її учасників.

Атестація – організаційно-правова процедура визначення відповідності працівника займаній ним посаді: кваліфікації, дієвості праці, рівня знань, досвіду та навичок, ділових та інших соціально-значущих якостей, необхідних і затребуваних на даному підприємстві (організації, установі).

Арифметична перевірка документів – це контроль проведених у документі обчислень, підрахунків у підсумках, що здійснюються при оформленні та обробці документів.

Аудит – форма контролю, що є незалежною експертизою стану бухгалтерського обліку, фінансових звітів і балансів.

Аудитор (від лат. «auditor» – слухач, учень, послідовник) – особа, що перевіряє стан фінансово-господарської діяльності підприємства за визначений період.

Аудит стратегічний соціальний – виявлення ступеня узгодження соціоекономічної політики з цілями об'єкта соціального аудиту, його глобальної та соціальної стратегіями, а також встановлення ступеня зв'язку соціоекономічної політики зі специфікою підприємства, галузі, регіону та зовнішніми умовами.

Аудит ефективності діяльності – це аудит економічності, ефективності та результативності адміністративної діяльності.

Бездоглядність – відсутність або недостатність контролю за поведінкою або заняттями дітей і підлітків, виховного впливу на них з боку батьків або осіб, які їх замінюють.

Безпека праці – зведення до мінімуму небезпечних і шкідливих впливів на працівника, прагнення до повного їх виключенню з метою попередження професійних захворювань, травматизму, нещасних випадків на виробництві і тим самим забезпечення задоволеності роботою.

Відповідальність – якість соціального об'єкта, що організує його соціальні взаємодії на основі свідомого творчого здійснення пропонованих вимог. За системою норм виділяються два основних види відповідальності - моральна і юридична, по носію - індивідуальна, групова, суспільства.

Відповідальність соціальна – об'єктивна необхідність відповідати за порушення соціальних норм.

Внутрішній аудит представляє незалежну діяльність в організації по перевірці й оцінці її роботи в інтересах керівників. Ціль внутрішнього аудиту – допомогти співробітникам організації ефективно виконувати свої функції.

Гіпотеза аудиту – це припущення аудитора (здогад) щодо причини виникнення та існування проблем, недосконалості певних позицій в організації виконання бюджетної програми.

Гендерний поділ праці – розподіл видів діяльності, професій і трудових функцій між чоловіками і жінками.

Господарська діяльність – будь-яка діяльність, у тому числі підприємницька, пов'язана з виробництвом і обміном матеріальних та нематеріальних благ, що виступають у формі "товару".

Громадський контроль – це один із видів економічного контролю, що здійснюється громадою, депутатами різних рівнів, представниками незалежних засобів масової інформації, профспілок, громадських організацій, різноманітних рухів, політичних партій з метою захисту громадських (суспільних) інтересів та протидії незаконній діяльності (діям, бездіяльності) державних чиновників, керівництва міст і сіл, підприємств (організацій, закладів) тощо.

Гарантія (франц. *garantie* – порука, умова, яка забезпечує щось) – термін, який часто використовують для позначення способів забезпечення різного роду зобов'язань. У юридичній літературі їх розглядають як гарантії реалізації норм права, прав та обов'язків.

Діагностика соціальна – вид оперативного аналізу соціального об'єкта з метою визначення його стану, оцінки конкретної ситуації, проблемної характеристики. Результатом такого аналізу є опис об'єкта в системі показників.

Декваліфікація – часткова або повна втрата професійних знань, умінь і навичок, досвіду і практики.

Деструктивні форми трудової поведінки – невідповідність трудового поведінки соціальним нормам, трудової культури, яка обумовлює виробничу патологію, порушення соціально-психологічного клімату і напруженість у трудовому колективі.

Дисципліна праці – сукупність певних правил поведінки, встановлених для учасників трудового процесу, необхідність додержання цих правил, підпорядкування внутрішньому трудовому розпорядкові.

Договір – основна форма економічних відносин, що забезпечує господарську діяльність, де зазначаються права та обов'язки суб'єктів договірних відносин, усна чи письмова угода між споживачем і продавцем (виконавцем) про якість, терміни, ціну та інші умови, за якими здійснюються купівля-продаж, роботи та послуги. Письмова угода може оформлятися квитанцією, товарним чи касовим чеком або іншими документами.

Додаткова документація – це документація, що складена за результатами контрольних заходів і є невід'ємною частиною матеріалів контрольних заходів та оформлена, як додатки (частіше всього у вигляді

зведених реєстрів, розрахунків, пояснень тощо), інформація, що підтверджує підсумки дослідження за окремими напрямками або процесами контрольного заходу, які зафіксовані в офіційній документації.

Документування результатів контрольного заходу – формування масиву документально зафіксованої інформації констатуючого та аналітичного характеру про організаційно-правову та фінансово-господарську діяльність суб'єкта господарювання, де проводились контрольні заходи, який має забезпечувати розкриття теми контрольного заходу.

Екологічне аудитування – експертиза й аналіз діяльності і звітності суб'єкта, що хазяює, уповноваженими на те юридичними (аудиторська організація) або фізичними (еколог-аудитор) особами з метою визначення їхньої відповідності діючому екологічному законодавству, екологічним нормативним актам, стандартам, сертифікатам, правилам, вимогам, постановам і розпорядженням державних і природоохоронних органів по забезпеченню екологічної безпеки, проведення консультацій і видача рекомендацій.

Експерт – особа, яка має необхідні знання і юридичне право для дачі від свого імені висновку за результатами досліджуваного на прохання суб'єкта процесуального провадження питання.

Експертна перевірка документів – це детальне поглиблене дослідження достовірності документа про господарську операцію за наявності ознак недоброякісних документів.

Жорстоке поводження – будь-які умисні дії фізичного, сексуального, психологічного чи економічного спрямування однієї людини стосовно іншої, якщо ці дії порушують її конституційні права, свободи як людини та громадянина і наносять їй моральну травму, шкоду його фізичному чи психічному здоров'ю.

Закон – нормативно-правовий акт, прийнятий вищим органом державної влади або в результаті безпосереднього волевиявлення народу (наприклад, референдуму), який регулює найбільш важливі суспільні відносини і має вищу юридичну силу по відношенню до інших нормативних актів.

Закони соціального управління – закони здійснення управлінського впливу на соціальні об'єкти для забезпечення їх функціонування та розвитку.

Зайнятість – участь населення у трудовій діяльності, включаючи навчання, службу в армії, ведення домашнього господарства, догляд за дітьми та людьми похилого віку.

Зайняті громадяни – громадяни, які працюють за трудовим договором (контрактом) на умовах як повного, так і неповного робочого часу, а також мають іншу оплачувану роботу (службу), включаючи сезонні, тимчасові роботи, за винятком громадських робіт.

Замовлення соціальне – виконання інтелектуальної роботи (напр., в галузі науки, мистецтва, культури) з урахуванням ідеологічної спрямованості офіційної політики держави.

Змістовність праці – ступінь складності та різноманітності трудових функцій працівника, співвідношення в них фізичної та розумової, ручної та механізованої праці, наявність елементів творчості, необхідний освітній і професійно-кваліфікаційний рівень працівника.

Зовнішній аудит проводиться на договірній основі аудиторськими фірмами або індивідуальними аудиторами з метою об'єктивної оцінки вірогідності бухгалтерського обліку і фінансової звітності суб'єкта, що хазяює.

Зустрічна перевірка документів – один з ефективних прийомів документального контролю достовірності відображення в документах господарських операцій.

Інвестиції – всі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, в результаті якої створюється прибуток (доход) або досягається соціальний аспект.

Ініціатива - (від лат. Інісіо - спрямовуватися) – 1) підприємливість, здатність до самостійних дій; 2) право на внесення проєктів, пропозицій, ідей в трудову (політичну) діяльність, передвизначальне впровадження та використання нових технологій, ефективних методів виробництва і збуту продукції.

Інспектування (латин. inspector – наглядач) – процес перевірки правильності виконання встановлених правил, норм, інструкцій, директивних вказівок урядових органів або керівників.

Кадри – постійний (штатний) склад працівників підприємства, організації, установи.

Камеральні перевірки – форма фінансового контролю, яку застосовують в органах виконавчої влади при одержанні і перевірці показників звітності.

Контроль – це процес, який повинен забезпечити відповідність функціонування об'єкта управління прийнятим управлінським рішенням і спрямований на успішне досягнення поставленої мети.

Колективний трудовий договір (від лат. Colligere – збирати) – правовий акт, що регулює соціально-трудові відносини між трудовим колективом (працівниками підприємства) і роботодавцем (адміністрацією підприємства).

Компроміс (від лат. Compromissum – угода) – домовленість між суб'єктами про дозвіл протиріч, конфліктів між ними шляхом взаємних поступок.

Контрольні заміри – прийоми фактичного контролю, що застосовуються при перевірці достовірності даних про обсяги виконаних робіт, наданих послуг.

Корупція – використання посадовими особами службових прав і повноважень з метою особистого збагачення. Корупція підриває моральний рівень суспільства, деформує його розуміння правопорядку, виконує деструктивну, руйнівну роль у суспільстві.

Моральна шкода – шкода, яку заподіяно особистим немайновим правам суб'єктів господарської діяльності та яка призвела або може призвести до збитків, що мають матеріальне вираження.

Нормативно-правова перевірка – це встановлення законності здійснення операції, що відображена господарською операцією.

Обставини справи – це зовнішні фактори, що характеризують виявлене порушення і особу, що підозрюється в його здійсненні (час, місце, спосіб здійснення порушення, його мотив, характер і ступінь відповідальності, розмір вчинених збитків або шкоди, дані які позитивно чи негативно характеризують підозрюваного по роботі та в побуті).

Оперативний соціальний аудит – аудит, який проводиться в певні терміни.

Організація праці – теорія і практика побудови різних елементів робочого процесу, їх взаємної ув'язки і адаптації до умов даного підприємства.

Організація трудова – різновид соціальної організації, яка створюється для спільного виконання трудових - виробничих, управлінських, розподільних функцій.

Педагогічна занедбаність – відхилення від норми в моральній свідомості, поведінці та навчанні, зумовлені недоліками виховання у сім'ї, закладах освіти, але основна увага звертається на недостатній рівень вихованості дитини у сім'ї.

Персонал – співробітники організації, що визнають і приймають норми, статуси, санкції, цілі організації; виконують професійні обов'язки; функціонально включені в загальний процес виробництва.

Перспективний соціальний аудит – аудит, що спрямований на розробку прогнозів соціального розвитку підприємства, галузі, регіону.

Планування – це послідовний процес, який передбачає систему дій, спрямованих на якісне формування, розгляд, погодження та затвердження планів контрольних заходів.

Поточний соціальний аудит – аудит, який проводиться в період підведення підсумків діяльності підприємства, галузі, регіону за той чи інший період.

Потреба – об'єктивне прагнення до споживання яких-небудь або матеріальних чи духовних благ для підтримки життєдіяльності організму, особистості, групи і суспільства в цілому. Формою реалізації потреб є інтерес.

Ревізія – це форма документального контролю за фінансово-господарською діяльністю підприємства, установи, організації, дотриманням законодавства з фінансових питань, достовірністю обліку і звітності; спосіб документального викриття недостач, розтрат, привласнень та крадіжок коштів і матеріальних цінностей, попередження фінансових зловживань. За наслідками ревізії складається акт.

Сексуальне насильство або розбещення – протиправне посягання однієї особи на статеву недоторканість іншої, дії сексуального характеру стосовно

дитини, що проявляються як зґвалтування, сексуальні домагання, непристойні пропозиції, будь-які образливі дії сексуального характеру.

Складна життєва ситуація – об'єктивна сукупність елементів середовища, яка має обумовлюючий, стимулюючий і корегувальний вплив на людину.

Соціальний аудит відповідності – аудит, коли оцінюється відповідність практичних дій, що реалізуються на об'єкті соціального аудиту, певних еталонів - нормам, правилам, планам та положень.

Соціальний аудит ефективності – вивчення не тільки досягнутих результатів, а й усього спектра процедур, за допомогою якого вони були досягнуті; аудит, коли відбувається оцінка відповідності методів внутрішнього управління об'єкта соціального аудиту його цілям і можливості їх вдосконалення.

Соціальне інспектування – система заходів, спрямованих на здійснення нагляду, аналізу, експертизи, контролю за здійсненням соціальних програм, проектів, умовами життєдіяльності, моральним, психічним та фізичним станом дітей та молоді, забезпечення захисту їхніх прав, свобод та законних інтересів.

Стиль керівництва – прояв особистих якостей керівника в його відносинах з підлеглими, у способах вирішення ділових проблем. Основні стилі управління: авторитарний, демократичний. Стиль керівництва тісно пов'язаний з культурою управління.

Стимул (від лат. Stimulus – загострена палиця, якою поганяли тварин) – зовнішнє спонукання до якого-небудь дії. Стимулом можуть бути як покарання, так і заохочення.

Субвенція – сума, що виділяється на певний термін з бюджету вищого рівня на конкретні цілі для вирівнювання соціально-економічного розвитку відповідного національно-державного або адміністративно-територіального утворення.

Психологічне насильство – вплив однієї особи (групи осіб) на психіку дитини, використовуючи словесні образи, погрози, переслідування, залякування, критику, маніпуляції, що може призвести до виникнення у дитини пригніченого або хронічного тривожного стану, затримки чи відставання психоемоційного, когнітивного, соціального та фізичного розвитку тощо.

Фізичне насильство над дитиною – дії із застосуванням фізичної сили стосовно дитини, направлені на спричинення їй фізичного страждання, що заборонені законом. Фізичне насильство в сім'ї передбачає умисне нанесення одним членом іншому побоїв, тілесних ушкоджень, що може призвести до смерті, порушення фізичного або психічного здоров'я, посягання на його честь і гідність.

Холістичний бізнес – бізнес, який дозволяє компанії зберігати конкурентоспроможність в жорстких умовах глобалізації.

Шкідливі умови праці – умови небезпечні для здоров'я, що перевищують офіційні норми і тим самим роблять шкідливий вплив на організм працівника або його потомство (вологість, протяги, запиленість, шуми, вібрація, радіація та ін.)

ЗМІСТ

1. Передмова	3
2. Опис навчальної дисципліни	5
3. Мета та завдання дисципліни	6
4. Програма навчальної дисципліни за змістовими модулями та темами	7
5. Перелік рекомендованої літератури	10
6. Інформаційні ресурси	13
7. Контрольні питання	14
8. Завдання для контрольних робіт.	25
9. Завдання для індивідуальних робіт	28
10. Завдання для модульного контролю	45
11. Контрольні завдання для підсумкового контролю	57
12. Комплексні контрольні роботи	109
13. Тематика рефератів та есе	120
14. Тематика курсових робіт	121
15. Глосарій	122

Навчальне видання

Людмила Юріївна Кримчак

**Посібник до навчальної дисципліни
«Соціальний аудит та інспектування»**

Друкується в авторській редакції

Підписано до друку 12.08.2014 р. Формат 60x84/16. Ум. друк. арк.8
Ум. фарбовідб. 8 Зам. № 178. Тираж 150 прим.

48038, Україна, Дніпропетровськ, пл. Десантників,1
тел.: (056)724-93-60, +38(067)631-26-17

